

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/ફર્સ્ટ અપીલ નંબર ૩૧૯/૨૦૨૧

સાથે

આર/ફર્સ્ટ અપીલ નંબર ૩૧૯/૨૦૨૧ માં

સિવિલ એપ્લિકેશન (સ્ટે માટે) નંબર ૧/૨૦૨૧

સાથે

ફર્સ્ટ અપીલ નંબર ૩૧૯/૨૦૨૧ માં

આર/ક્રોસ ઓબ્જેક્શન નંબર ૨૪/૨૦૨૧

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમુર્તીશ્રી જે. બી. પારડીવાલા

અને

માનનીય ન્યાયમુર્તી સુશ્રી વૈભવી ડી. નાણાવટી

=====

૧ શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી હા.

આપવામાં આવી શકે છે?

૨ પત્રકારને સોંપવામાં આવે કે નહીં?

હા.

૩ શું તેમના સ્વામી ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?

ના.

૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ ના.

કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો

સમાવેશ થાય છે?

=====

મશરેક બેંક પીએસસી

વિરુદ્ધ

ઈન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક અને ૩ અન્ય(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ માટે શ્રી દિગંત એમ. પોપટ (૫૩૮૫) સાથે સિનિયર
કાઉન્સેલ શ્રી મિહિર જોષી

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૪ માટે શ્રી હર્ષિત એસ. ટોલિયા (૨૭૦૮)

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૪ માટે શ્રી પાર્થ એસ. ટોલિયા (૫૬૧૭)

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૨ માટે સુશ્રી પૌરમી બી. શેઠ (૮૪૧) સાથે સિનિયર
કાઉન્સેલ શ્રી એસ. એન. સોપારકર

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ માટે નાનાવટી એસોસિએટ્સ (૧૩૭૫) ના એડવોકેટ શ્રી
નાનાવટી સાથે સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી આર. એસ. સંજલવાલા

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમુર્તી શ્રી જે. બી. પારડીવાલા

અને

માનનીય ન્યાયમુર્તી સુશ્રી વૈભવી ડી. નાણાવટી

તારીખ: ૧૩/૦૮/૨૦૨૧

મૌખિક ચુકાદો

(પર: માનનીય ન્યાયમુર્તી શ્રી જસ્ટિસ જે. બી. પારડીવાલા)

૧. "વિજયી યોદ્ધાઓ પહેલા જીતે છે અને પછી યુદ્ધમાં જાય છે, જ્યારે પરાજિત યોદ્ધાઓ પહેલા યુદ્ધમાં જાય છે અને પછી જીતવા માંગે છે."

સન ૮૪ દ્વારા લખાયેલ "આર્ટ ઓફ વોર" નો ઉપરોક્ત અવતરણ આર્બિટ્રેશન એન્ડ કન્સિલિએશન એક્ટ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૯ ના સંદર્ભમાં અતિશયોક્તિપૂર્ણ નથી, જે અદાલતોને વચગાળાના રક્ષણાત્મક પગલાં મંજૂર કરવાની સત્તા આપે છે. કલમ ૯ એ અધિનિયમ હેઠળની સૌથી નિર્ણાયક અને વ્યાપકપણે લાગુ કરવામાં આવતી જોગવાઈઓમાંની એક છે. વચગાળાના સમયગાળામાં, એટલે કે આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા વિવાદના અંતિમ નિર્ણય પહેલાં, વિવાદના વિષયવસ્તુને નુકસાન અથવા ગેરલાભ અટકાવવા માટે આવા પગલાં જરૂરી બને છે.

૨. કોમર્શિયલ કોર્સ, કોમર્શિયલ ડિવિઝન એન્ડ કોમર્શિયલ એપિલેટ ડિવિઝન ઓફ હાઈકોર્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ (ટૂંકમાં, "એક્ટ, ૨૦૧૫") ની કલમ ૧૩ સાથે વાંચતા આર્બિટ્રેશન એન્ડ કન્સિલિએશન એક્ટ, ૧૯૯૬ (ટૂંકમાં, "એક્ટ, ૧૯૯૬") ની કલમ ૩૭ હેઠળની આ અપીલ કોમર્શિયલ આર્બિટ્રેશન પિટિશન નં. ૯/૨૦૨૦ માં દાખલ કરાયેલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૪/૨૦૨૦ માં આ કોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા તારીખ ૨૭ નવેમ્બર ૨૦૨૦ ના રોજ પસાર

કરાયેલા આદેશ સામે દાખલ કરવામાં આવી છે; જેના દ્વારા અપીલકર્તાને અહીના પ્રતિવાદી નં. ૧ એટલે કે ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક સામે ન્યૂયોર્ક રાજ્યની સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરેલા દાવાની કાર્યવાહીમાં આગળ વધતા અટકાવવામાં આવ્યા હતા.

૩. આ અપીલ ઉદ્ભવતા હકીકતોનો સારાંશ નીચે મુજબ આપી શકાય:

જ. અહીના પ્રતિવાદી નં. ૨ – શીતલ ઇસ્પાત પ્રાઇવેટ લિમિટેડ અને પ્રતિવાદી નં. ૩ એટલે કે રેડ સ્નેપર મેરીટાઇમ લિમિટેડે ૩૦ ઓક્ટોબર ૨૦૧૯ ના રોજ વેસલ પરચેઝ કોન્ટ્રાક્ટ (વી પી સી) કર્યો હતો. ૩૦ ઓક્ટોબર ૨૦૧૯ ના મેમોરેન્ડમ ઓફ એગ્રીમેન્ટ પરથી એવું જણાય છે કે પ્રતિવાદી નં. ૩ – રેડ સ્નેપરે અનુક્રમે અમીલ ૧૯ અને અમીલ ૫૦ (સંબંધિત જહાજો) નામના બે જહાજો વેચવા સંમતિ આપી હતી. પ્રતિવાદી નં. ૨ શીતલ ઇસ્પાતે મેમોરેન્ડમ ઓફ એગ્રીમેન્ટના નિયમો અને શરતો અનુસાર ૧,૨૩૮,૨૩૮.૦૦ ડોલર ની એકસાથે કિંમતે બે જહાજો ખરીદવા સંમતિ આપી હતી.

પ. રેકૉર્ડ વધુમાં દર્શાવે છે કે પ્રતિવાદી નં. ૧ ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક (આઇ ઓ બી), પ્રતિવાદી નં. ૨ શીતલ ઇસ્પાત દ્વારા કરવામાં આવેલી વિનંતી પર, ડોક્યુમેન્ટરી ક્રેડિટ નં. ૦૧૬૯૬૦૧૧૯૦૦૦૦૩૨ (સંબંધિત એલ સી) સાથે યુ

એસ ડી ૧,૨૩૮,૨૮૮ ની રકમમાં અફર લેટર ઓફ ક્રેડિટ જારી કર્યો હતો. સંબંધિત એલ સી યુનિફોર્મ કસ્ટમ્સ એન્ડ પ્રેક્ટિસ ફોર ડોક્યુમેન્ટરી ક્રેડિટ્સ, ૨૦૧૭ રિવિઝન, આઈસીસી પબ્લિકેશન નં. ૬૦૦ (યુ સી પી ૬૦૦) દ્વારા સંચાલિત છે. સંબંધિત એલ સી ના લાભાર્થી પ્રતિવાદી નં. ૩ – રેડ સ્નેપર છે. સંબંધિત એલ સી ની જાણ રેડ સ્નેપરની બેંક એટલે કે નૂર બેંક, દુબઈ, યુએઈ (નૂર બેંક) દ્વારા કરવામાં આવી હતી. નૂર બેંકે રજૂકર્તા બેંક તરીકે કામ કર્યું. એવું જણાય છે કે અપીલકર્તા બેંક સંબંધિત એલ સી માટે નૂર બેંક અને આઈ ઓ બી વચ્ચે માત્ર વાટાઘાટકાર બેંક તરીકે કામ કરી રહી હતી.

૬. રેકૉર્ડ વધુમાં દર્શાવે છે કે ૮ જાન્યુઆરી ૨૦૨૦ ના રોજ, આઈ ઓ બી એ અપીલકર્તા બેંક સાથે પુષ્ટિ કરી કે શીતલ ઇસ્પાતે સંબંધિત જહાજોની ભૌતિક ડિલિવરી લીધી છે અને વધુમાં, સંબંધિત એલ સી કાર્યરત થઈ ગયું છે. આઈ ઓ બી એ અપીલકર્તા બેંકને એલ સી દસ્તાવેજો વટાવવા અધિકૃત કર્યાં. એ નિર્વિવાદ હકીકત છે કે અપીલકર્તા બેંકે તેની જવાબદારીઓનું પાલન કર્યું અને રેડ સ્નેપરના લાભ માટે નૂર બેંકના ખાતામાં યુ એસ ડી ૧,૨૩૮,૨૮૮ ની રકમના બિલની રકમ ટ્રાન્સફર કરી. જોકે, આઈ ઓ બી એ કથિત બનાવટ ના કારણે એલ સી દસ્તાવેજો વિસંગત હોવાનો આક્ષેપ કરીને રકમની ચુકવણી કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. અપીલકર્તા બેંકે આઈ ઓ બી ના આવા વલણનો વિરોધ કર્યો હતો.

૭. એવું જણાય છે કે ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, શીતલ ઇસ્પાતે આ કોર્ટમાં કોમર્શિયલ આબિટ્રેશન પિટિશન નં. ૯/૨૦૨૦ તરીકે ૨૭ જાન્યુઆરી ૨૦૨૦ ના રોજ એક્ટ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૯ હેઠળ પિટિશન દાખલ કરી હતી. કલમ ૯ હેઠળની આવી પિટિશન અનુક્રમે રેડ સ્નેપર અને આઈ ઓ બી સામે દાખલ કરવામાં આવી હતી. એવું જણાય છે કે ૨૭ જાન્યુઆરી ૨૦૨૦ ના રોજ, આ કોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજે આઈ ઓ બી ને સંબંધિત એલ સી હેઠળ કોઈપણ ચુકવણી કરવા પર રોક લગાવી દીધી હતી. નિર્વિવાદપણે, અપીલકર્તા બેંકે, તે સમય સુધીમાં, પહેલેથી જ ૧૪ જાન્યુઆરી ૨૦૨૦ ના રોજ નાણાં ટ્રાન્સફર કરી દીધા હતા.

૮. વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૨૭ જાન્યુઆરી ૨૦૨૦ નો આદેશ નીચે મુજબ છે:

"નોટિસ ૩૦/૦૧/૨૦૨૦ ના રોજ પરત કરવાપાત્ર. ફક્ત ૧૭(એ) ની શરતોમાં ત્યાં સુધી વચગાળાની રાહત મંજૂર કરવામાં આવે છે.

આજે ડાયરેક્ટ સર્વિસની મંજૂરી આપવામાં આવે છે. અરજદારને પ્રતિવાદી નં. ૧ ને ઇમેલ મારફતે નોટિસ બજાવવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે."

૯. ઉપરોક્ત ઘટનાક્રમની પૃષ્ઠભૂમિમાં, અપીલકર્તા બેંકે પહેલા આબિટ્રિશન પિટિશન નં. ૯/૨૦૨૦ માં પ્રતિવાદી તરીકે જોડાવા માટે સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨/૨૦૨૦ દાખલ કરી હતી. આ કોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા તારીખ ૨૪ ઓગસ્ટ ૨૦૨૦ ના આદેશ મારફતે ઉક્ત અરજી મંજૂર કરવામાં આવી હતી. જે નીચે મુજબ છે:

"૧. અરજદાર-બેંકે કોર્ટને એવી વિનંતી સાથે વર્તમાન અરજી દાખલ કરી છે કે અરજદાર બેંકને પિટિશનમાં પ્રતિવાદી તરીકે જોડવામાં આવે.

૨. અરજી નીચેની હકીકતો હેઠળ છે:

૨.૧ આબિટ્રિશન પિટિશન નં. ૯/૨૦૨૦ શીતલ ઇસ્પાત પ્રાઇવેટ લિમિટેડ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે. આબિટ્રિશન પિટિશનરનો એવો કેસ છે કે તેણે આબિટ્રિશન પિટિશનમાં પ્રતિવાદી નં. ૧, એટલે કે રેડ સ્નેપર મેરીટાઇમ લિમિટેડ પાસેથી યુ એસ ડી ૧,૨૩૮,૨૮૮.૦૦/- ની એકસાથે કિંમતે જહાજો ખરીદ્યા છે.

૨.૨ આબિટ્રિશન પિટિશનરનો કેસ એવો છે કે તેણે લાભાર્થી તરીકે પ્રતિવાદી નં. ૧ ની તરફેણમાં પિટિશનના પ્રતિવાદી નં. ૨, એટલે

કે ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક પાસે લેટર ઓફ ક્રેડિટ ખોલાવ્યો હતો, જેના માટે અરજદાર દ્વારા ૯૦ દિવસના ચુકવણી માં ચુકવણી કરવાની હતી.

૨.૩ અરજદારનો કેસ એવો છે કે ત્યારબાદ, એવું જણાયું કે જહાજો બોજામુક્ત છે તેવું દર્શાવવામાં આવ્યું હોવા છતાં, અરજદાર શીતલ ઇસ્પાતને ઓફ ટ્રી કેપિટલ મેનેજમેન્ટ (યુ.કે) તરફથી કાનૂની નોટિસ મળી હતી કે માલિક કલીવલેન્ડ શિપિંગ લિમિટેડ દ્વારા ગીરો રાખનાર તરીકે આબિટ્રેશન પિટિશનમાં પ્રતિવાદી નં. ૩ એટલે કે ફ્લીટ સ્કેલ એનએસએમએચ લિમિટેડ પાસે જહાજો ગીરો રાખવામાં આવ્યા હતા. તેથી, અરજદારે બેંકને પત્ર લખ્યો હતો કે લેટર ઓફ ક્રેડિટ સ્વીકારવામાં ન આવે અને તમામ દસ્તાવેજો નામંજૂર કરવામાં આવે. તેથી, અરજદારનો કેસ એવો છે કે પ્રતિવાદી નં. ૧ રેડ સ્નેપર મેરીટાઇમ લિમિટેડે છેતરપિંડી કરી હતી અને જહાજો ગીરો ન હોવાનું દર્શાવ્યું હોવા છતાં કાનૂની નોટિસ મળ્યા પછી આબિટ્રેશન પિટિશનરને જહાજ પર ઉભા કરાચેલા ગીરો વિશે જાણ થઈ હતી, અને તેથી, પ્રતિવાદી નં. ૨, ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંકને કોઈ ચુકવણી ન કરવા વિનંતી કરી હતી.

૨.૪ આબિટ્રેશન પિટિશનમાં પ્રાર્થના એ છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંકને પ્રતિવાદી નં. ૧- રેડ સ્નેપર

મેરીટાઇમ લિમિટેડની તરફેણમાં લેટર ઓફ ક્રેડિટ તારીખ ૨૬.૧૨.૨૦૧૯ હેઠળ કોઈપણ રીતે કોઈપણ રકમ છૂટી કરતા અટકાવવામાં આવે. પક્ષકાર તરીકે જોડાવાની ઈચ્છા ધરાવનાર અરજદાર એ અરજી સાથે આવ્યા છે કે અરજદારે ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક પાસે ખોલાવેલા લેટર ઓફ ક્રેડિટ અનુસાર, અરજદાર બેંક લાભાર્થી બેંક હતી.

૩. વિદ્વાન વકીલ શ્રી સંજય કુમાર, વિદ્વાન વકીલ શ્રી નચિકેત દવે સાથે હાજર થઈને, કોર્ટનું ધ્યાન લેટર ઓફ ક્રેડિટ તરફ દોરશે અને રજૂઆત કરશે કે લેટર ઓફ ક્રેડિટ પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે રકમ ચૂકવનાર બેંક વેલ્સ ફાર્ગો બેંક એન એલ એ હતી અને અરજદાર, મશરેક બેંક વાટાઘાટકાર બેંક હતી. અરજીમાં પ્લીડિંગ્સ દર્શાવે છે કે આબિટ્રેશન પિટિશનરની સૂચના પર, ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક દ્વારા લેટર ઓફ ક્રેડિટ જારી થવા પર, અરજદાર મશરેક બેંકે, નૂર બેંકની પુષ્ટિ પર સ્વિકૃત સંદેશ મારફતે, લેટર ઓફ ક્રેડિટનું સન્માન કર્યું હતું અને પ્રતિવાદી રેડ સ્નેપર્સ મેરીટાઇમ લિમિટેડના લાભ માટે નૂર બેંકના ખાતામાં ચુ એસ ડી ૧,૨૩૮,૨૮૮.૦૦/- ની બિલની રકમ ટ્રાન્સફર કરી હતી.

૩.૧ બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, તેણે કરાર માટેની રકમ ચૂકવી છે જે નૂર બેંકને આબિટ્રેશન પિટિશનનો વિષય છે, અને તેથી, તે

આબિટ્રેશન પિટિશન નં. ૯/૨૦૨૦ ની પિટિશન સાથે સીધી રીતે સંબંધિત છે.

૪. બેંક વતી વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી હર્ષિદા દરજી રજૂઆત કરશે કે બેંક દ્વારા એફિડેવિટ-ઇન-રિપ્લાય દાખલ કરવામાં આવ્યો છે જે દર્શાવે છે કે લાભાર્થી બેંક એટલે કે અરજદાર મશરેક બેંકને ચૂકવણી કરવામાં આવી નથી કારણ કે વિવાદ ન્યાયાધીન હોવાથી એલ સી દસ્તાવેજો સ્વીકારવામાં આવ્યા ન હતા.

૫. આ હકીકતોને ધ્યાનમાં લેતાં, એ સ્પષ્ટ થાય છે કે આબિટ્રેશન પિટિશનરની પ્રાર્થના એવી છે કે અરજદાર દ્વારા ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક એટલે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ ને આપવામાં આવેલા લેટર ઓફ ક્રેડિટનું સન્માન કરવાની જરૂર નથી કારણ કે વ્યવહારોની રકમ અરજદાર બેંક દ્વારા નૂર બેંક મારફતે ચૂકવવામાં આવી છે.

૬. સંબંધિત પક્ષકારો વતી વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી, હું અરજી મંજૂર કરવાનું યોગ્ય માનું છું. અરજદારને આબિટ્રેશન પિટિશનમાં પ્રતિવાદી પક્ષકાર તરીકે જોડવામાં આવે છે. મુખ્ય આબિટ્રેશન પિટિશનની સુનાવણી વખતે સંબંધિત પક્ષકારો વતી રજૂ કરવામાં આવનાર અધિકારો અને દલીલોને આધીન, અરજી

મંજૂર કરવામાં આવે છે. અરજી તે મુજબ મંજૂર કરવામાં આવે છે,
ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ નથી."

૧૦. ત્યારબાદ, અપીલકર્તા બેંકે સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૩/૨૦૨૦ દાખલ કરી જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે ઉપર ઉલ્લેખિત ૨૭ જાન્યુઆરી ૨૦૨૦ ના એડ-ઇન્ટરિમ આદેશને રદ કરવાની માંગણી કરી હતી અથવા વૈકલ્પિક રીતે, એવી સ્પષ્ટતા માંગી હતી કે ઉપર ઉલ્લેખિત ૨૭ જાન્યુઆરી ૨૦૨૦ નો આદેશ અપીલકર્તા બેંકને સંબંધિત એલ સી હેઠળ તેના દાવાને લાગુ કરવા માટે આઈ ઓ બી સામે કાયદામાં ઉપલબ્ધ હોય તેવી કાનૂની કાર્યવાહીનો આશરો લેવાથી કોઈપણ રીતે અટકાવશે નહીં.

૧૧. સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૩/૨૦૨૦ નો નિકાલ આ કોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા તારીખ ૨૫ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦ ના આદેશ દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો. જે નીચે મુજબ વંચાય છે:

"સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને વિડિયો કોન્ફરન્સિંગ મારફતે સાંભળ્યા.

ફકરા નં. ૨૦(સી) માં સ્પષ્ટ કરવાની જરૂર નથી કે અરજદારને કાયદામાં ઉપલબ્ધ હોય તેવી કાનૂની કાર્યવાહી દાખલ કરવા માટે સ્પષ્ટતાની જરૂર છે. તારીખ ૨૭.૧.૨૦૨૦ નો આદેશ કોઈપણ પક્ષકારને અન્યથા કાયદામાં ઉપલબ્ધ કોઈપણ કાર્યવાહીનો આશરો લેવાથી કોઈપણ રીતે અટકાવતો નથી. ફકરા નં. ૨૦(સી) મુજબની પ્રાર્થના, તેથી નકારવામાં આવે છે.

આ અરજીનો ઉપરોક્ત શરતોમાં નિકાલ કરવામાં આવે છે."

૧૨. અપીલકર્તા બેંકે ઉપરોક્ત આદેશને સક્ષમ ફોરમ સમક્ષ યોગ્ય કાર્યવાહી શરૂ કરવાની પરવાનગી આપતા આદેશ તરીકે અર્થઘટન કર્યું, અને તે મુજબ, અપીલકર્તા બેંકે આઈ ઓ બી સામે ન્યૂયોર્ક રાજ્યની સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ રિકવરી કાર્યવાહી શરૂ કરી. અમે ન્યૂયોર્ક રાજ્યની સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરાયેલ પ્રમાણિત ફરિયાદ નીચે મુજબ ટાંકીએ છીએ:

"પ્રમાણિત ફરિયાદ"

વાદી, મશરેકબેંક પીએસસી, ન્યૂ યોર્ક બ્રાન્ચ ('વાદી' અથવા "એમ બી એન વાય"), તેના વકીલો સબરવાલ એન્ડ ફિન્કેલ, એલએલસી મારફતે, પ્રતિવાદી, ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક ("પ્રતિવાદી" અથવા "આઈ ઓ બી") સામેની તેની પ્રમાણિત ફરિયાદ માટે, નીચે મુજબ આક્ષેપ કરે છે:

પ્રાથમિક નિવેદન

૧. આ એક કાર્યવાહી છે જેમાં પ્રતિવાદી દ્વારા વાદી સાથેના તેના કારણના અપેક્ષિત અસ્વીકાર, પ્રતિવાદી દ્વારા વાદી સામે છેતરપિંડી, અને યુનિફોર્મ કસ્ટમ્સ એન્ડ પ્રેક્ટિસ ફોર ડોક્યુમેન્ટરી ક્રેડિટ્સ, ૨૦૦૭ રિવિઝન, આઈસીસી પબ્લિકેશન નં. ૬૦૦ ("યુ સી પી ૬૦૦") હેઠળ વાદી પ્રત્યેની પ્રતિવાદીની જવાબદારીઓના ભંગના પરિણામે પ્રતિવાદી દ્વારા વાદીને ચૂકવવાપાત્ર અને બાકી નાણાં વસૂલવાની કાર્યવાહી છે જે પ્રતિવાદી દ્વારા તેના એક ગ્રાહક વતી જારી કરાયેલ લેટર ઓફ ક્રેડિટના સંબંધમાં છે.

૨. પ્રતિવાદીના ગેરકાયદેસર કાર્યોમાં મર્યાદિત ન રહેતા, વેલ્સ ફાર્ગો ન્યૂ યોર્કને વાદીને ચૂકવણી કરવા અધિકૃત કરવાનો ઇનકાર કરવાનો સમાવેશ થાય છે, જોકે પ્રતિવાદીએ બે (૨) જહાજોના ટાઈટલના દસ્તાવેજો વાદી પાસેથી કબજે કર્યા, આવા ટાઈટલના દસ્તાવેજો તેના ગ્રાહકને ટ્રાન્સફર કર્યા, તેના ગ્રાહકને જહાજોનો કબજો લેવાની મંજૂરી આપી, જહાજોને સ્કેપ મેટલમાં રૂપાંતરિત કર્યા, આવા સ્કેપ મેટલનું વેચાણ કર્યું અને આવા વેચાણની આવક પ્રતિવાદી પાસે જમા કરાવી.

પક્ષકારો

૩. વાદી સંયુક્ત આરબ અમીરાતના કાયદા હેઠળ સંસ્થાપિત અને અસ્તિત્વ ધરાવતી બેંકિંગ કોર્પોરેશનની ન્યૂ યોર્ક બ્રાન્ચ છે.

જ. વાદી ન્યૂ યોર્ક રાજ્યમાં વ્યવસાય કરવા માટે લાઇસન્સ ધરાવે છે અને ૧૭ સ્ટેટ સ્ટ્રીટ, ન્યૂ યોર્ક, ન્યૂ યોર્ક ૧૦૦૦૪ ખાતે ન્યૂ યોર્ક કાઉન્ટીમાં તેની મુખ્ય ઓફિસ ધરાવે છે.

ખ. પ્રતિવાદી ભારતના કાયદા હેઠળ સંસ્થાપિત અને અસ્તિત્વ ધરાવતી બેંકિંગ કોર્પોરેશન છે, જેની મુખ્ય ઓફિસ ૭૬૩, અન્ના સાલાઈ, ચેન્નાઈ, તમિલનાડુ ૬૦૦૦૦૨ ભારત ખાતે આવેલી છે.

ક. પ્રતિવાદી ન્યૂ યોર્ક કાઉન્ટીમાં નિયમિતપણે વ્યવસાય કરે છે, જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે, સંવાદદાતા બેંકિંગ સંબંધો અને વ્યવહારોનો સમાવેશ થાય છે, અને પેટ્રિઅટ એક્ટ અનુસાર, ન્યૂ યોર્કમાં કાનૂની પ્રક્રિયાની બજવાણી માટે આ સરનામું જાળવી રાખે છે: ગ્લોબલ પેમેન્ટ એડવાઈઝરી ગ્રુપ, ૯૦, વિલેજ ગ્રીન બાર્ડોનિયા, ન્યૂ યોર્ક ૧૦૯૫૪. વિદેશી બેંકો માટે સંવાદદાતા એકાઉન્ટ્સ સંબંધિત પ્રતિવાદીના પ્રમાણપત્રની નકલ આ સાથે એકિઝબિટ ૧ તરીકે જોડાયેલ છે.

અધિકારક્ષેત્ર અને સ્થળ:

૭. સી પી એલ આર ૩૦૨(એ) અનુસાર ન્યૂ યોર્કમાં અધિકારક્ષેત્ર યોગ્ય છે કારણ કે, અહીં નીચે દર્શાવ્યા મુજબ, વાદીના દાવાના કારણો ન્યૂ યોર્કમાં પ્રતિવાદીના વ્યવસાયના વ્યવહારોમાં થી ઉદ્ભવે છે, ન્યૂ યોર્કની અંદર અને બહાર પ્રતિવાદીના અપકૃત્યપૂર્ણ કાર્યોથી ન્યૂ યોર્કમાં વાદીને નુકસાન થયું

છે, અને કારણ કે પ્રતિવાદી નિયમિતપણે ન્યૂ યોર્કમાં વ્યવસાય કરે છે અને પ્રતિવાદીએ વ્યાજબી રીતે અપેક્ષા રાખવી જોઈતી હતી કે અહીં જે કાર્યોની ફરિયાદ કરવામાં આવી છે તેના પરિણામો ન્યૂ યોર્કમાં આવશે.

૮. સી પી એલ આર ૫૦૩ મુજબ સ્થળ યોગ્ય છે. વાદી આ કાઉન્ટીનો રહેવાસી છે.

સંબંધિત હકીકતો:

૯. વાદી ફક્ત ૧ થી ૮ માં સમાવિષ્ટ દરેક અને તમામ આક્ષેપનું પુનરાવર્તન અને પુનઃઆક્ષેપ કરે છે.

૧૦. ૨૬ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૯ ના રોજ અથવા તેની આસપાસ, પ્રતિવાદીએ ડોક્યુમેન્ટરી ક્રેડિટ નંબર ૦૧૬૯૬૦૧૧૯૦૦૦૦૩૨ સાથે \ \$૧,૨૩૮,૨૮૮ ની રકમમાં અફર લેટર ઓફ ક્રેડિટ જારી કર્યો હતો, જે સ્પષ્ટપણે યુ સી પી ૬૦૦ ("એલ સી") ને આધીન છે. એલ સી માટે અરજદાર પ્રતિવાદીના ગ્રાહક શીતલ ઇસ્પાત પ્રાઇવેટ લિમિટેડ હતા, જેઓ પ્લોટ નં. ૧૪૧એમ એસ.આર.વાય. સોસિયા જિલ્લો, ભાવનગર, ભારત ("અરજદાર") ના સરનામે છે, જેઓ જહાજોને સ્કેપ મેટલમાં તોડવા અને આવા સ્કેપ મેટલના વેચાણના હેતુ માટે બે (૨) જહાજોના ખરીદનાર હતા. એલ સી પર લાભાર્થી રેડ સ્નેપર મેરીટાઇમ લિમિટેડ, અજમાન ફ્રી ઝોન, બાઇ ઓફિસ નં. ૨૧૪, અજમાન ફ્રી ઝોન, યુએઇ ("લાભાર્થી"), બે (૨) જહાજોના વિક્રેતા હતા.

૧૧. એલ સી ની જાણ લાભાર્થીની બેંક, નૂર બેંક, દુબઈ, યુએઈ ("નૂર બેંક") દ્વારા એમ બી એન વાય ને કરવામાં આવી હતી. વાદી એમ બી એન વાય પુષ્ટિ કરનાર બેંક હતી. એલ સી સ્પષ્ટપણે પુષ્ટિ કરનાર બેંક તરીકે એમ બી એન વાય સમક્ષ રજૂ કરવાના દસ્તાવેજો ("એલ સી દસ્તાવેજો") દર્શાવે છે. વેલ્સ ફાર્ગો બેંક એન એ, ન્યૂ યોર્ક ઇન્ટરનેશનલ બ્રાન્ચ, ૩૭૫ પાર્ક એવન્યુ, ન્યૂ યોર્ક, એન વાય ૧૦૧૫૨ એ ચૂકવણી કરનાર બેંક ("વેલ્સ ફાર્ગો") તરીકે કાર્ય કરવાનું હતું.

૧૨. સુધારા સાથે એલ સી ની નકલ આ સાથે એક્ઝિબિટ ૨ તરીકે જોડાયેલ છે.

૧૩. પુષ્ટિ કરનાર બેંક તરીકે, એમ બી એન વાય નિયમાનુસાર એલ સી દસ્તાવેજોની રજૂઆત પર લાભાર્થીને \ \$૧,૨૩૮,૨૮૮ ની રકમ ચૂકવવા માટે યુ સી પી ૬૦૦ હેઠળ બંધાયેલી હતી, અને આઈ ઓ બી વેલ્સ ફાર્ગો મારફતે એમ બી એન વાય ને ચૂકવણી કરવા માટે બંધાયેલી હતી.

૧૪. ૮ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ, આઈ ઓ બી એ પુષ્ટિ કરી કે અરજદારે ૬ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ બે (૨) જહાજોની તત્પરતાની નોટિસ સ્વીકારી લીધી છે અને બે (૨) જહાજોનો ભૌતિક કબજો લઈ લીધો છે. સ્વિફ્ટ મેસેજમાં વધુમાં જણાવાયું છે કે "એલ સી ઓપરેટિવ બને છે" (એલ સી બિકમ ઓપરેટીવ), અને તેમાં આઈ ઓ બી તરફથી એમ બી એન વાય ને એલ સી

દસ્તાવેજો વટાવવા માટેની અધિકૃતતા શામેલ છે. ૮ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના સ્વિફ્ટ સંદેશની નકલ આ સાથે એકિઝબિટ ૩ તરીકે જોડાયેલ છે.

૧૫. ૯ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ એમ બી એન વાય ને નૂર બેંક તરફથી સ્વિફ્ટ સંદેશ મળ્યો જેમાં સલાહ આપવામાં આવી હતી કે નૂર બેંક ડી એચ એલ મારફતે ક્રેડિટ મુજબના એલ સી દસ્તાવેજો મોકલી રહી છે. ૯ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના નૂર બેંકના સ્વિફ્ટ સંદેશની નકલ આ સાથે એકિઝબિટ ૪ તરીકે જોડાયેલ છે.

૧૬. નૂર બેંક દ્વારા ૧૦ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ ઉપરોક્ત સંદર્ભિત ડી એચ એલ શિપમેન્ટ મારફતે એમ બી એન વાય સમક્ષ ક્રેડિટ મુજબના એલ સી દસ્તાવેજો રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા. નૂર બેંકનો કવર લેટર આ સાથે એકિઝબિટ ૫ તરીકે જોડાયેલ છે. આ કવર લેટર અન્ય બાબતોની સાથે જણાવે છે કે "દસ્તાવેજો એલ સી ની માન્યતા અને રજૂઆતના સમયગાળાની અંદર રજૂ કરવામાં આવ્યા છે", અને "દસ્તાવેજો ક્રેડિટના નિયમો અને શરતોનું પાલન કરે છે." (એકિઝબિટ ૫, અનુક્રમે આઈટમ ૬ અને ૭).

૧૭. ૧૩ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ, એમ બી એન વાય એ નૂર બેંકને એલ સી દસ્તાવેજોની પ્રમાણિકતાની પુષ્ટિ કરવા વિનંતી કરી. નૂર બેંકે ૧૪ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ આવું કર્યું, ડી એચ એલ મારફતે મોકલવામાં આવેલા એલ સી દસ્તાવેજોની પ્રમાણિકતાની પુષ્ટિ કરી, અને પુષ્ટિ કરી કે ઉપર દર્શાવેલ ડી એચ એલ શિપમેન્ટ મારફતે એમ બી એન વાય સમક્ષ રજૂ કરવામાં

આવેલા એલ સી દસ્તાવેજો મારફતે \ \$૧,૨૩૮,૨૮૮ ની રકમમાં એલ સી ડ્રો કરવામાં આવ્યું હતું. જાન્યુઆરી ૧૪, ૨૦૨૦ ના નૂર બેંકના સ્વિફ્ટ સંદેશની નકલ આ સાથે એક્ઝિબિટ ૬ તરીકે જોડાયેલ છે.

૧૮. એમ બી એન વાય એ, યુ સી પી ૬૦૦ હેઠળની તેની જવાબદારીઓ મુજબ, એલ સી અનુસાર એલ સી દસ્તાવેજોની વાટાઘાટો કરી અને ૧૪ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ નૂર બેંકને \ \$૧,૨૩૮,૨૮૮ ની રકમ ચૂકવી. ૧૪ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના સ્વિફ્ટ સંદેશની નકલ આ સાથે એક્ઝિબિટ ૭ તરીકે જોડાયેલ છે.

૧૯. ૧૫ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ એમ બી એન વાય એ ચુકવણીની પુષ્ટિ માટે વેલ્સ ફાર્ગોનો સંપર્ક કર્યો અને ૧૬ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ વેલ્સ ફાર્ગો દ્વારા જાણ કરવામાં આવી કે વેલ્સ ફાર્ગોને ચુકવણીની પુષ્ટિ કરવા માટે પ્રતિવાદી આઈ ઓ બી તરફથી અધિકૃતતા પ્રાપ્ત થઈ નથી. એમ બી એન વાય તરફથી વેલ્સ ફાર્ગોને અને વેલ્સ ફાર્ગો તરફથી એમ બી એન વાય ને અનુક્રમે ૧૫ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ અને ૧૬ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના સ્વિફ્ટ સંદેશોની નકલો આ સાથે એક્ઝિબિટ ૮ તરીકે જોડાયેલ છે.

૨૦. ૧૭ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ, એમ બી એન વાય એ પછી આઈ ઓ બી ને વેલ્સ ફાર્ગોને જરૂરી અધિકૃતતા મોકલવા વિનંતી કરવા સ્વિફ્ટ મારફતે આઈ ઓ બી નો સંપર્ક કર્યો. ૧૭ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના સ્વિફ્ટ સંદેશની નકલ આ સાથે એક્ઝિબિટ ૯ તરીકે જોડાયેલ છે.

૨૧. ૨૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ, આઈ ઓ બી એ એમ બી એન વાય ને સ્વિફ્ટ સંદેશ મોકલીને કેટલાક એલ સી દસ્તાવેજોની કથિત બનાવટને કારણે એલ સી દસ્તાવેજોમાં વિસંગતતા હોવાનો ખોટો અને કપટપૂર્ણ દાવો કર્યો, અને એલ સી દસ્તાવેજોમાં ખોટી અને કપટપૂર્ણ કથિત "વિસંગતતાઓના" આધારે, આઈ ઓ બી એ વેલ્સ ફાર્ગો તરફથી એમ બી એન વાય ને ચુકવણી અધિકૃત કરવાનો ઇનકાર કર્યો. ૨૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના સ્વિફ્ટ સંદેશની નકલ આ સાથે એક્ઝિબિટ ૧૦ તરીકે જોડાયેલ છે.

૨૨. આવો ઇનકાર યુ સી પી ૬૦૦ ના સીધા ઉદ્ધંધનમાં હતો, જે સ્પષ્ટપણે પ્રદાન કરે છે કે લેટર ઓફ ક્રેડિટ જારી કરતી, પુષ્ટિ કરતી અથવા સલાહ આપતી બેંકો લેટર ઓફ ક્રેડિટ હેઠળ રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજોના ચહેરા પર કાર્ય કરે છે, રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજોની તપાસ માત્ર દસ્તાવેજોના ચહેરા પર પુષ્ટિ કરવા માટે કરે છે કે આવા દસ્તાવેજો લેટર ઓફ ક્રેડિટ પર સૂચિબદ્ધ દસ્તાવેજો સાથે સુસંગત છે.

૨૩. વધુમાં, આઈ ઓ બી એ, યુ સી પી ૬૦૦ દ્વારા જરૂરી મુજબ અને માનક બેંક પ્રેક્ટિસ અને પ્રક્રિયા મુજબ, એલ સી દસ્તાવેજો સ્વીકાર્યા ન હતા, જોકે તેણે તત્પરતાની નોટિસ (આ સાથેનું એક્ઝિબિટ ૩) જારી કરી હતી, અને તેના ગ્રાહક, અરજદારને બે (૨) જહાજોનો કબજો લેવાની અને જહાજ તોડવાની પ્રક્રિયા શરૂ કરવાની મંજૂરી આપી હતી. ત્યારબાદ, આવી જહાજ તોડવાની પ્રક્રિયાની આવક આઈ ઓ બી પાસે એસ્કોમાં મૂકવામાં આવી છે.

૨૪. ૨૨ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ, એમ બી એન વાય એ કથિત "વિસંગતતાઓ" નો વિવાદ કરતા અને એલ સી દસ્તાવેજો યુ સી પી ૬૦૦ મુજબ સુસંગત હોવાનો પુનરોચ્ચાર કરતા આઈ ઓ બી ને સ્પિક્ટ સંદેશ મોકલ્યો. ૨૨ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના સ્પિક્ટ સંદેશની નકલ આ સાથે એક્ઝિબિટ ૧૧ તરીકે જોડાયેલ છે.

૨૫. ૨૪ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ, આઈ ઓ બી એ સ્પિક્ટ મેસેજ મારફતે એલ સી ની શરતોની સ્પષ્ટપણે બહારની બાબતો પર "વિસંગતતાઓના" નવા ખોટા અને કપટપૂર્ણ આક્ષેપો ઉભા કર્યા, અને આઈ ઓ બી દ્વારા જાણીતા હતા કે એલ સી અને યુ સી પી ૬૦૦ હેઠળ એમ બી એન વાય ને ચૂકવણી કરવા અધિકૃત કરવાની આઈ ઓ બી ની જવાબદારીઓ સાથે અસંગત છે. આઈ ઓ બી માટે "વિસંગતતાઓના" આવા દાવાઓ કરવા તે યુ સી પી ૬૦૦ ના "સિંગલ નોટિસ રૂલ" નું પણ ઉલ્લંઘન હતું, જે નિયમ જરૂરી કરે છે કે તમામ વિસંગતતાઓની જાણ રજૂકર્તાને (આ કિસ્સામાં એમ બી એન વાય) એક જ નોટિસમાં કરવામાં આવે – અહીં આઈ ઓ બી એ તેની અગાઉની તારીખ ૨૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ની નોટિસમાં (આ સાથેનું એક્ઝિબિટ ૯) કથિત (અ અને કપટપૂર્ણ) "વિસંગતતાઓ" ની નોંધ લીધી હતી અને છતાં ૨૪ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ વધુ (કપટપૂર્ણ) "વિસંગતતાઓ" નોંધવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. ૨૪ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના સ્પિક્ટ સંદેશની નકલ આ સાથે એક્ઝિબિટ ૧૨ તરીકે જોડાયેલ છે.

૨૬. ૨૪ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ, આઈ ઓ બી એ અન્ય સ્વિફ્ટ સંદેશ મારફતે ગુજરાત હાઈકોર્ટ (ભારતમાં) ના અસંબંધિત કોર્ટના આદેશનો કપટપૂર્ણ સંદર્ભ પણ આપ્યો હતો. ૨૪ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના સ્વિફ્ટ સંદેશની નકલ આ સાથે એક્ઝિબિટ ૧૩ તરીકે જોડાયેલ છે.

૨૭. ૨૯ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ, એમ બી એન વાય એ આઈ ઓ બી ના "વિસંગતતાઓના" આક્ષેપોના વારંવાર ખોટા સ્વરૂપની નોંધ લેતા આઈ ઓ બી ને જવાબ મોકલ્યો, અને કે આવી કથિત "વિસંગતતાઓ" એલ સી ની શરતોની બહાર હતી. ૨૯ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના સ્વિફ્ટ સંદેશની નકલ આ સાથે એક્ઝિબિટ ૧૪ તરીકે જોડાયેલ છે.

૨૮. ૩૦ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ, આઈ ઓ બી એ એમ બી એન વાય ને ગુજરાત હાઈકોર્ટ દ્વારા ૨૭ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ જારી કરાયેલ સ્ટે ઓર્ડરનો સંદર્ભ આપતો સ્વિફ્ટ સંદેશ મોકલ્યો જેમાં આઈ ઓ બી ને એલ સી ("સ્ટે ઓર્ડર") હેઠળ ચૂકવણી કરવાથી રોકવામાં આવી હતી, અને, આવા સ્ટે ઓર્ડરના આધારે, આઈ ઓ બી એ વેલ્સ ફાર્ગોને એમ બી એન વાય ને ચૂકવણી કરવા અધિકૃત કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. ૩૦ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના સ્વિફ્ટ સંદેશની નકલ આ સાથે એક્ઝિબિટ ૧૫ તરીકે જોડાયેલ છે.

૨૯. યુ સી પી ૬૦૦ હેઠળ, અને બેંકો વચ્ચેની માનક પ્રેક્ટિસ અને પ્રક્રિયા મુજબ, આઈ ઓ બી સુસંગત દસ્તાવેજો સ્વીકારવા અને વેલ્સ ફાર્ગોને એમ બી એન વાય ને ચૂકવણી કરવા અધિકૃત કરવા બંધાયેલ હતી.

૩૦. જોકે, એમ બી એન વાય ને ચૂકવણી કરવા માટે પ્રતિબદ્ધ થવાને બદલે, આઈ ઓ બી એ ખોટી અને કપટપૂર્ણ "વિસંગતતાઓ" ઉભી કરી અને તેના ગ્રાહક, અરજદારને સ્ટે ઓર્ડર મેળવવામાં વિલંબ કરવા અને મંજૂરી આપવાના પ્રયાસમાં અસંબંધિત કોર્ટના આદેશનો સંદર્ભ આપ્યો.

૩૧. એ સ્પષ્ટ છે કે આઈ ઓ બી દ્વારા ઉભી કરવામાં આવેલી "વિસંગતતાઓ" રેકૉર્ડ પરથી ખોટી અને કપટપૂર્ણ છે, અને એ હકીકત પરથી કે જ્યારે અરજદારે ૨૭ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ સ્ટે ઓર્ડર માટે ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં અરજી કરી, ત્યારે આવી અરજીમાં એક પણ વાર કોઈ "વિસંગતતાઓ" નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો ન હતો. ગુજરાત હાઈકોર્ટ સમક્ષની અરજી અંતર્ગત વ્યવહારમાં છેતરપિંડી પર આધારિત હતી, એક એવી બાબત કે જે, યુ સી પી ૬૦૦ હેઠળ, બેંકોની જવાબદારીઓ પર કોઈ અસર કરતી નથી, અને બેંકો વચ્ચે, જ્યાં સુધી બેંકો સમક્ષ રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજો લેટર ઓફ ક્રેડિટની દસ્તાવેજી જરૂરિયાતો સાથે સુસંગત હોય ત્યાં સુધી લેટર ઓફ ક્રેડિટનું સન્માન કરવા માટે.

૩૨. ગુજરાત હાઈકોર્ટ સમક્ષ કરવામાં આવેલી અરજીની નકલ આ સાથે એક્ઝિબિટ ૧૬ તરીકે જોડાયેલ છે. આ અરજીના ફકરા ૪(iv) થી ૪(vii) સ્પષ્ટપણે સ્વીકારે છે કે એલ સી દસ્તાવેજો એમ બી એન વાય દ્વારા આઈ ઓ બી સમક્ષ અને આઈ ઓ બી દ્વારા અરજદાર સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા, અને કોઈ વિસંગતતાઓનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો નથી. ફકરો ૪(vi) સ્વીકારે

છે કે અરજદારે બે જહાજોનો કબજો લીધો હતો. પછી, ફરિયાદી (xii) માં સત્ય બહાર આવે છે કે આઈ ઓ બી અરજદારને કહે છે કે આઈ ઓ બી એ એલ સી નું સન્માન કરવું જ જોઈએ સિવાય કે કોઈ ઇન્જંક્શન ન હોય. આઈ ઓ બી એવું નથી કહેતું કે વિસંગતતાઓને કારણે એલ સી નો અનાદર થઈ શકે છે.

૩૩. એમ બી એન વાય એ ત્યારબાદ ગુજરાત હાઈકોર્ટની કાર્યવાહીમાં ભાગ લીધો છે અને ગુજરાત હાઈકોર્ટ પાસેથી એક આદેશ મેળવ્યો છે જેમાં એમ બી એન વાય ને આઈ ઓ બી સામે મુકદ્દમો ચલાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવી છે. આવા આદેશની નકલ આ સાથે એક્ઝિબિટ ૧૭ તરીકે જોડાયેલ છે.

પ્રથમ રાહતના દાવા માટે:

(કરારનો અપેક્ષિત અસ્વીકાર)

૩૪. વાદી ફરિયાદી ૧ થી ૩૩ માં સમાવિષ્ટ દરેક અને તમામ આક્ષેપનું પુનરાવર્તન અને પુનઃઆક્ષેપ કરે છે.

૩૫. "વિસંગતતાઓ" રજૂ કરવામાં આઈ ઓ બી ની ક્રિયાઓ આઈ ઓ બી દ્વારા કરારના અપેક્ષિત ભંગની રચના કરે છે, જેનાથી એમ બી એન વાય ને નુકસાન થાય છે.

૩૬. આવો અપેક્ષિત ભંગ સ્ટે ઓર્ડર જારી થતાં પહેલાં થયો હતો, અને એમ બી એન વાય ના દાવાનું કારણ સ્ટે ઓર્ડર જારી થતાં પહેલાં ઉદભવ્યું હતું.

બીજી રાહતના દાવા માટે:

(છેતરપિંડી)

૩૭. વાદી ફરિયાદ ૧ થી ૩૬ માં સમાવિષ્ટ દરેક અને તમામ આક્ષેપનું પુનરાવર્તન અને પુનઃઆક્ષેપ કરે છે.

૩૮. ખોટી અને કપટપૂર્ણ "વિસંગતતાઓ" રજૂ કરવામાં આઈ ઓ બી ની ક્રિયાઓ એમ બી એન વાય સામે છેતરપિંડીની રચના કરે છે, જેનાથી એમ બી એન વાય ને નુકસાન થાય છે.

૩૯. આવી છેતરપિંડી સ્ટે ઓર્ડર જારી થતાં પહેલાં થઈ હતી, અને એમ બી એન વાય ના દાવાનું કારણ સ્ટે ઓર્ડર જારી થતાં પહેલાં ઉદભવ્યું હતું.

ત્રીજી રાહતના દાવા માટે:

(ચુ સી પી ૬૦૦ હેઠળ જવાબદારીનો ભંગ)

૪૦. વાદી ફક્ત ૧ થી ૩૯ માં સમાવિષ્ટ દરેક અને તમામ આક્ષેપનું પુનરાવર્તન અને પુનઃઆક્ષેપ કરે છે.

૪૧. વેલ્સ ફાર્ગોને એમ બી એન વાય ને ચૂકવણી કરવા અધિકૃત ન કરવામાં આઈ ઓ બી ની ક્રિયાઓ એમ બી એન વાય પ્રત્યેની આઈ ઓ બી ની જવાબદારીઓના ભંગની રચના કરે છે, જેનાથી એમ બી એન વાય ને નુકસાન થાય છે.

૪૨. આવો ભંગ સ્ટે ઓર્ડર જારી થતાં પહેલાં થયો હતો, અને એમ બી એન વાય ના દાવાનું કારણ સ્ટે ઓર્ડર જારી થતાં પહેલાં ઉદભવ્યું હતું.

તેથી, વાદી આદરપૂર્વક પ્રતિવાદી સામે \ \$૧,૨૩૮,૨૮૮ ની રકમમાં, વ્યાજ, એટર્નીની ફી અને સંગ્રહના અન્ય ખર્ચાઓ સાથે ચુકાદાની વિનંતી કરે છે; અને આવી અન્ય અને વધુ રાહત માટે જે આ માનનીય કોર્ટ પરિસરમાં ન્યાયી, યોગ્ય અને સમાન માને છે.

તારીખ: ન્યુ યોર્ક, ન્યુ યોર્ક

નવેમ્બર ૯, ૨૦૨૦."

૧૩. ઉપરોક્ત ઘટનાક્રમની પૃષ્ઠભૂમિમાં, આઈ ઓ બી એ આ કોર્ટ સમક્ષ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૪/૨૦૨૦ તરીકે અરજી દાખલ કરી અને નીચેની રાહતો માટે પ્રાર્થના કરી:

"(એ) નામદાર કોર્ટ આ અરજી મંજૂર કરવાની કૃપા કરે;

(બી) નામદાર કોર્ટ યોગ્ય લાગે તે રીતે એલ સી ની રકમ સુરક્ષિત કરવા યોગ્ય નિર્દેશો જારી કરવાની કૃપા કરે;

(સી) નામદાર કોર્ટ પ્રતિવાદી નં. ૪ દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૧૪.૧૦.૨૦૨૦ ની નોટિસને અમાન્ય અને દુર્બળ તરીકે ઠરાવવા અને જાહેર કરવાની કૃપા કરે;

(ડી) નામદાર કોર્ટ પ્રતિવાદી નં. ૪ દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૧૪.૧૦.૨૦૨૦ ની નોટિસને રદ કરવા અને બાજુ પર રાખવાની કૃપા કરે;

અથવા વિકલ્પમાં

(ઈ) નામદાર કોર્ટ એવું જાહેર કરવાની કૃપા કરે કે આઈ ઓ બી ૧૪.૧.૨૦૨૦ થી ૨૭.૦૧.૨૦૨૦ સુધી એલ સી ની રકમ રોકી રાખવા માટે તેના અધિકારોની અંદર હતી અને યુ સી પી-૬૦૦ હેઠળની તેની જવાબદારીઓ દ્વારા મર્યાદિત હતી;

અથવા વિકલ્પમાં

(એફ) પ્રતિવાદી નં. ૪ બેંક દ્વારા આપવામાં આવેલી ધમકીઓને ધ્યાનમાં રાખીને કોમર્શિયલ આર્બિટ્રેશન પિટિશન નં. ૯/૨૦૨૦ માં પસાર કરાયેલ વચગાળાના આદેશ તારીખ ૨૭.૦૧.૨૦૨૦ ને નામદાર કોર્ટ રદ કરવાની કૃપા કરે;

(જી) વર્તમાન અરજીની સુનાવણી અને નિકાલ પેઝિંગ હોય, નામદાર કોર્ટ પ્રતિવાદી નં. ૪ ને તારીખ ૧૪.૧૦.૨૦૨૦ ની નોટિસના અનુસંધાનમાં ન્યૂયોર્કની અદાલતો અથવા અન્ય કોઈપણ જગ્યાએ અરજદાર સામે કોઈપણ કાર્યવાહી શરૂ કરતા / ચાલુ રાખતા અટકાવવાની કૃપા કરે;

(એચ) નામદાર કોર્ટ યોગ્ય અને ઉચિત લાગે તેવી અન્ય અને વધુ રાહતો આપવાની કૃપા કરે;

(આઈ) નામદાર કોર્ટ અરજદારને વર્તમાન અરજીનો ખર્ચ આપવાની કૃપા કરે."

૧૪. વિદ્વાન સિંગલ જજે અપીલકર્તા બેંકને ન્યૂયોર્ક કોર્ટમાં શરૂ કરાયેલી કાર્યવાહીમાં આગળ વધતા અટકાવવા પૂરતી ઉપરોક્ત સિવિલ એપ્લિકેશન મંજૂર કરી. અમે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા તેમના આક્ષેપિત આદેશમાં કરવામાં આવેલા સંબંધિત અવલોકનો નીચે મુજબ ટાંકીએ છીએ:

"૧૩. હરીફ રજૂઆતો પર વિચાર કર્યા પછી અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીઓમાંથી પસાર થયા પછી, એવું બહાર આવે છે કે આ કોર્ટે તારીખ ૨૭.૦૧.૨૦૨૦ ના આદેશ દ્વારા અરજદાર બેંકને લેટર ઓફ ક્રેડિટની રકમ છૂટી કરતા અટકાવતું ઇન્જંક્શન મંજૂર કર્યું હતું એ આધારે કે પ્રથમદર્શી રીતે પ્રતિવાદી નં. ૨-મૂળ માલિક-રેડ સ્નેપર મેરીટાઇમ લિમિટેડ દ્વારા છેતરપિંડી આચરવામાં આવી છે, જેમણે નોટિસ જારી કરવા અને પ્રતિવાદી નં. ૨ ને નોટિસ બજાવવા છતાં આ કોર્ટ સમક્ષ હાજર ન થવાનું પસંદ કર્યું છે.

૧૪. વધુમાં, રેકૉર્ડ પરથી એ પણ ઉભરી રહ્યું છે કે પ્રતિવાદી નં. ૪ એ આ કોર્ટનો સંપર્ક કર્યો છે જેણે અરજદાર બેંક દ્વારા જારી કરાયેલ લેટર ઓફ ક્રેડિટ વટાવ્યો છે અને એલ સી ની ડિસ્કાઉન્ટેડ કિંમત પ્રતિવાદી નં. ૨ ને ચૂકવી છે, તે પ્રતિવાદી નં. ૨ ના સ્થાને આવી ગઈ છે અને તેથી, વર્તમાન કાર્યવાહીમાં જોડાવા માટે સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨/૨૦૨૦ દાખલ કરીને આ કોર્ટનો સંપર્ક કર્યો છે જે આ કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૨૪.૦૮.૨૦૨૦ ના આદેશ દ્વારા એક શરત સાથે મંજૂર કરવામાં આવી હતી કે મુખ્ય આબિટ્રેશન પિટિશનની સુનાવણી વખતે સંબંધિત પક્ષકારો વતી રજૂ કરવામાં આવનાર અધિકારો અને દલીલોને આધીન, અરજી મંજૂર કરવામાં

આવે છે. આવા સંજોગોમાં, પ્રતિવાદી નં. ૪ એ નીચેની પ્રાર્થનાઓ કરીને સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૩/૨૦૨૦ દાખલ કરીને ફરીથી અરજી કરી:

"૨૦ (એ) તારીખ ૨૭.૦૧.૨૦૨૦ નો આદેશ અને આ સંદર્ભમાં પસાર કરાયેલા તમામ અનુગામી આદેશોને રદ કરો કે જેના દ્વારા પ્રતિવાદી નં. ૨ ને લેટર ઓફ ક્રેડિટ હેઠળ ચૂકવણી કરતા અટકાવતું એડ-ઇન્ટરિમ ઇન્જંક્શન મંજૂર કરવામાં આવ્યું હતું.

(બી) સ્પષ્ટ કરો કે તારીખ ૨૭.૦૧.૨૦૨૦ નો આદેશ અને આ સંદર્ભમાં પસાર કરાયેલા તમામ અનુગામી આદેશો પ્રતિવાદી નં. ૪ સુધી કોઈ લાગુ પડશે નહીં અને પ્રતિવાદી નં. ૨ પ્રતિવાદી નં. ૪ ને લેટર ઓફ ક્રેડિટ હેઠળ ચૂકવણી કરી શકે છે.

(સી) પ્રાર્થના (એ) અને (બી) ના વિકલ્પમાં અને સખત પૂર્વગ્રહ વિના, તારીખ ૨૭.૦૧.૨૦૨૦ ના આદેશ અને આ સંદર્ભમાં પસાર કરાયેલા તમામ અનુગામી આદેશોમાં ફેરફાર કરતો/સ્પષ્ટ કરતો આદેશ પસાર કરો કે તે પ્રતિવાદી નં. ૪ ને પ્રશ્નવાળા લેટર ઓફ ક્રેડિટ હેઠળ તેના દાવાને લાગુ કરવા માટે પ્રતિવાદી નં. ૨ / ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક

સામે કાયદામાં ઉપલબ્ધ હોય તેવી કાનૂની કાર્યવાહીનો આશરો લેવાથી અને પ્રતિવાદી નં. ૨ / ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંકને આ સંદર્ભમાં પ્રતિવાદી નં. ૨ / ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંકને સ્વતંત્ર રીતે ઉપલબ્ધ હોય તેવા કાનૂની ઉપાયોને આધીન તે કાર્યવાહીમાં પસાર કરાયેલ કોઈપણ આદેશનું પાલન કરવાથી રોકશે નહીં.

(ડી) આ કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં આ નામદાર કોર્ટ યોગ્ય માને તેવા અન્ય કોઈ આદેશ(ઓ) પસાર કરો."

૧૫. આ કોર્ટે (કોરમ : માનનીય શ્રી જસ્ટિસ બિરેન વૈષ્ણવ)

૨૫.૦૯.૨૦૨૦ ના રોજ નીચેનો આદેશ પસાર કર્યો:

"સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને વિડિયો કોન્ફરન્સિંગ મારફતે સાંભળ્યા.

ફકરા નં. ૨૦(સી) માં સ્પષ્ટ કરવાની જરૂર નથી કે અરજદારને કાયદામાં ઉપલબ્ધ હોય તેવી કાનૂની કાર્યવાહી દાખલ કરવા માટે સ્પષ્ટતાની જરૂર છે. તારીખ ૨૭.૧.૨૦૨૦ નો આદેશ કોઈપણ પક્ષકારને અન્યથા કાયદામાં ઉપલબ્ધ કોઈપણ કાર્યવાહીનો આશરો લેવાથી

કોઈપણ રીતે અટકાવતો નથી. ફરિયાદ નં. ૨૦(સી)
મુજબની પ્રાર્થના, તેથી નકારવામાં આવે છે.

આ અરજીનો ઉપરોક્ત શરતોમાં નિકાલ કરવામાં આવે છે."

૧૬. તે આઘાતજનક અને આશ્ચર્યજનક છે કે જ્યારે આ કોર્ટે
૨૫.૦૮.૨૦૨૦ ના આદેશમાં ફરિયાદ ૨૦(સી) મુજબ કરવામાં
આવેલી પ્રાર્થનાને સ્પષ્ટપણે નકારી કાઢી છે, ત્યારે પ્રતિવાદી નં.
૪ એ અનુકૂળતાપૂર્વક તેનું ખોટું અર્થઘટન કર્યું અને ન્યૂ યોર્ક ખાતે
સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરાયેલા દાવામાં નીચેની શરતોમાં
જાહેરાત કરી:

"એમ બી એન વાય એ ત્યારબાદ ગુજરાત હાઈકોર્ટની
કાર્યવાહીમાં ભાગ લીધો છે અને ગુજરાત હાઈકોર્ટ પાસેથી
એક આદેશ મેળવ્યો છે જેમાં એમ બી એન વાય ને આઈ ઓ
બી સામે મુકદ્દમો ચલાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવી છે."

ન્યૂ યોર્ક ખાતે સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરાયેલા દાવામાં કરવામાં
આવેલા ઉપરોક્ત નિવેદનો પરથી, તે સ્પષ્ટ છે કે પ્રતિવાદી નં. ૪
એ ન્યૂ યોર્ક ખાતે સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ ખોટી રજૂઆત કરી છે એમ
કહીને કે આ કોર્ટે પ્રતિવાદી નં. ૪ ને અરજદાર બેંક સામે મુકદ્દમો
ચલાવવાની મંજૂરી આપી છે. એ જણાવવું સામાન્ય છે કે આ કોર્ટે

તારીખ ૨૭.૧.૨૦૨૦ ના આદેશને મંજૂરી આપી નથી અથવા સ્પષ્ટતા કરી નથી અને આ કોર્ટ પ્રતિવાદી નં. ૪ દ્વારા દાખલ કરાયેલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૩/૨૦૨૦ ના ફકરા ૨૦(સી) મુજબની પ્રાર્થનાને સ્પષ્ટ શબ્દોમાં નકારી કાઢી છે. આ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલ અવલોકનો કે "તારીખ ૨૭.૦૧.૨૦૨૦ નો આદેશ કોઈપણ પક્ષકારને અન્યથા કાયદામાં ઉપલબ્ધ કોઈપણ કાર્યવાહીનો આશરો લેવાથી કોઈપણ રીતે અટકાવતો નથી" તેનો અર્થ એવો કાઢી શકાય નહીં કે આ કોર્ટ પ્રતિવાદી નં. ૪ ને અન્ય કોઈ ફોરમ સમક્ષ કાર્યવાહી શરૂ કરવાની પરવાનગી આપી છે. આ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો આદેશ સમગ્ર રીતે વાંચવો જોઈએ કારણ કે પ્રતિવાદી નં. ૪ એ આદેશની સ્પષ્ટતા માંગી હતી જે નકારવામાં આવી હતી અને તે સંજોગોમાં આ કોર્ટ અવલોકન કર્યું છે કે સ્પષ્ટતાની કોઈ જરૂર નથી અને તે મુજબ, "ફકરા ૨૦(સી) માં કરવામાં આવેલી પ્રાર્થના નકારવામાં આવે છે".

૧૭. આવા સંજોગોમાં, ન્યૂ યોર્ક ખાતે સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ દાવાના ઉપરોક્ત ફકરા ૩૩ માં આ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને ખોટી રીતે રજૂ કરવાના પ્રતિવાદી નં. ૪ ના આચરણની નિંદા કરવામાં આવે છે.

૧૮. વિદ્વાન વકીલ શ્રી સંજય કુમાર દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ દલીલના સંદર્ભમાં કે અરજદાર બેંક દ્વારા કરવામાં આવેલી પ્રાર્થના એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શનની પ્રકૃતિમાં છે તે ટકી શકે તેમ નથી કારણ કે પ્રતિવાદી નં. ૪ વર્તમાન કાર્યવાહીમાં આ કોર્ટ સમક્ષ પક્ષકાર છે અને તે વર્તમાન કાર્યવાહીમાં પ્રતિવાદી તરીકે જોડાવાની અરજી સાથે આ કોર્ટ સમક્ષ આવી છે. આવા સંજોગોમાં જ્યારે પ્રતિવાદી નં. ૪ કાર્યવાહીમાં ઘણો જ પક્ષકાર છે, ત્યારે અરજદાર-બેંક દ્વારા એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શનની પ્રકૃતિમાં કરવામાં આવેલી પ્રાર્થના પર વિચાર કરવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ નથી. એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શનનો સુસ્થાપિત સિદ્ધાંત એ છે કે જ્યારે પક્ષકારને અન્ય કોઈ સ્થળે દાવો દાખલ કરતા અટકાવવાની જરૂર હોય ત્યારે માત્ર એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શનની આવી અરજી કરવાની જરૂર રહે છે અને તે સંદર્ભમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે મોદી એન્ટરટેઈનમેન્ટ નેટવર્ક (સુપ્રા) ના ઉપરોક્ત કેસમાં માર્ગદર્શિકા નિર્ધારિત કરી છે."

૧૫. વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા ઉપરોક્ત આદેશથી અસંતુષ્ટ થઈને, અપીલકર્તા બેંક વર્તમાન અપીલ સાથે આ કોર્ટ સમક્ષ છે.

૧૬. આઈ ઓ બી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ કોસ-ઓબ્જેક્શન વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા નકારવામાં આવેલી રાહત સામે છે એટલે કે શીતલ ઈસ્પાત દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી આબિટ્રેશન પિટિશનમાં વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલ વચગાળાનો આદેશ રદ કરવા માટેની રાહત.

અપીલકર્તા વતી રજૂઆતો:

૧૭. અપીલકર્તા બેંક વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી દિગંત એમ. પોપટ સાથે વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી મિહિર જોષીએ ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ આક્ષેપિત આદેશ દેખીતી રીતે ખોટો કહી શકાય. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે વિદ્વાન સિંગલ જજ ઉપર જણાવેલ રૂપ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦ ના આદેશનો સાચો અર્થ કાઢવામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે રૂપ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦ નો આદેશ એ સ્પષ્ટ કરે છે કે અપીલકર્તા બેંક માટે ન્યૂયોર્કની કોર્ટમાં કાર્યવાહી આગળ વધારવાનું ખુલ્લું રહેશે, અથવા બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, આદેશનું એવું અર્થઘટન કરી શકાય કે તે સ્પષ્ટ કરે છે કે કાયદા અનુસાર યોગ્ય ફોરમ સમક્ષ યોગ્ય કાર્યવાહી શરૂ કરવાથી અપીલકર્તા બેંકને કંઈ અટકાવતું નથી.

૧૮. શ્રી જોષી રજૂઆત કરશે કે વિદ્વાન સિંગલ જજે અન્ય વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા તારીખ ૨૫ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા આદેશના તે ભાગ પર વધુ ભાર મૂક્યો હતો; જેના દ્વારા ફકરા ૨૦(સી) મુજબની પ્રાર્થના નકારવામાં આવી હતી. શ્રી જોષીના જણાવ્યા મુજબ, ઉક્ત આદેશમાં સ્પષ્ટતાને ધ્યાનમાં રાખીને ફકરા ૨૦(સી) મુજબની પ્રાર્થના નકારવામાં આવી રહી છે તેવું અવલોકન કરવું અન્યથા જરૂરી ન હતું.

૧૯. શ્રી જોષી રજૂઆત કરે છે કે વિદ્વાન સિંગલ જજે તેમના આક્ષેપિત આદેશમાં નોંધેલ તારણ કે અપીલકર્તાએ ન્યૂયોર્કની સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ હકીકતો ખોટી રીતે રજૂ કરી છે તે સંપૂર્ણપણે ખોટું કહી શકાય. શ્રી જોષીએ ધ્યાન દોર્યું કે તેમના અસીલે ન્યૂયોર્ક ખાતેની કાર્યવાહીમાં વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા તારીખ ૨૫ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦ ના રોજ પસાર કરાયેલ આદેશ રજૂ કર્યો છે, અને આવા સંજોગોમાં, તેમના અસીલના અંતે કોઈ ખોટી રજૂઆતનો પ્રશ્ન જ નથી.

૨૦. શ્રી જોષીએ ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી હતી કે પ્રથમ કિસ્સામાં, આવી રાહતની માંગ કરતી આઈ ઓ બી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી જ ટકી શકે તેમ ન હતી. એક્ટ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૯ પક્ષકારને વચગાળાના પગલાં માંગવા માટે કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવાનો અધિકાર આપે છે અને એક્ટ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૨(એચ) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ "પક્ષકાર" શબ્દનો અર્થ થાય

છે "આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર". એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે આઈ ઓ બી એ આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર નથી અને માંગવામાં આવેલી અને આપવામાં આવેલી રાહતો માત્ર અપીલકર્તા સામે છે જેઓ પણ આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર નથી. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, આઈ ઓ બી ને આપવામાં આવેલી રાહતનો શીતલ ઇસ્પાત અને રેડ સ્નેપર વચ્ચેની આબિટ્રેશન કાર્યવાહી સાથે કોઈ સંબંધ નથી. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે એક્ટ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૯ હેઠળ આવી અરજી બિલકુલ ધ્યાનમાં લેવામાં આવી નથી.

૨૧. શ્રી જોષીએ ધ્યાન દોર્યું કે અનુક્રમે ફકરા ૨૭(સી) અને (ડી) માં માંગવામાં આવેલી રાહતોનું અવલોકન દર્શાવે છે કે તે એવો નિર્ણય અથવા ઘોષણા માંગે છે કે અપીલકર્તા દ્વારા આઈ ઓ બી ને જારી કરાયેલ તારીખ ૧૪ ઓક્ટોબર ૨૦૨૦ ની માંગ નોટિસ અમાન્ય છે અને ૨૬ થવા પાત્ર છે. પ્રાર્થના ૨૭એ એવી ઘોષણાની રાહત માંગે છે કે આઈ ઓ બી લેટર ઓફ ક્રેડિટ હેઠળ ચૂકવણી અટકાવવા માટે યુ પી સી ૬૦૦ હેઠળ તેના અધિકારમાં હતી. શ્રી જોષી એવી દલીલ કરશે કે આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના બિન-પક્ષકાર વચ્ચે અંતિમ નિર્ણય / ઘોષણા માંગતી આવી રાહતને એક્ટની કલમ ૯ ના વ્યાપની બહાર અને સ્પષ્ટપણે કાયદામાં ટકી શકે તેવી ન કહી શકાય. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે તારીખ ૧૪ ઓક્ટોબર ૨૦૨૦ ની નોટિસના અનુસંધાનમાં અહીંના અપીલકર્તાને ન્યૂયોર્કની કોર્ટમાં આગળ વધતા અટકાવવા ફકરા ૨૭ G મુજબ

માંગવામાં આવેલી વચગાળાની રાહત સ્પષ્ટપણે ઉપર ઉલ્લેખિત રાહતોને આગળ વધારવા માટે છે અને તેને અંતિમ રાહત તરીકે આપી શકાતી નથી.

૨૨. શ્રી જોષીએ રજૂઆત કરી કે તેમના અસીલ પાસે આઈ ઓ બી પાસેથી વસૂલાત નો દાવો કરવા માટે યુ પી સી ૬૦૦ હેઠળ અનુક્રમે કલમ ૪, ૫ અને ૧૩ માં કલ્પના કર્યા મુજબનો સ્વતંત્ર અધિકાર છે અને આવા સ્વતંત્ર અધિકારને એક્ટની કલમ ૯ હેઠળની કાર્યવાહીમાં અટકાવી શકાય નહીં. તેઓ દલીલ કરશે કે લેટર ઓફ ક્રેડિટ પણ પક્ષકારો વચ્ચેના આર્બિટ્રેશન કરારથી તદ્દન અલગ એક સ્વતંત્ર કરાર છે. શ્રી જોષીએ રજૂઆત કરી કે આઈ ઓ બી વતી એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે એન્ટી-ઈન્જંક્શન સ્યુટ જરૂરી છે તે સંપૂર્ણપણે ગેરવાજબી છે.

૨૩. શ્રી જોષીએ ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી કે આઈ ઓ બી ના વલણ મુજબ પણ, જે અહીંના અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરાયેલ પક્ષકાર તરીકે જોડાવા માટેની અરજીનો વિરોધ કરતા દાખલ કરેલા તેના જવાબ અને ફર્સ્ટ અપીલના તેના જવાબ તેમજ વિષય અરજીમાં કરાયેલા ફકરા ૨૭ઈ મુજબની પ્રાર્થના પરથી સ્પષ્ટ છે કે આઈ ઓ બી ઈન્જંક્શનથી સ્વતંત્ર રીતે ચુકવણી રોકી રાખવાના તેના અધિકારનો દાવો કરી રહી છે. આવા સંજોગોમાં, શ્રી જોષીના જણાવ્યા મુજબ,

તેમના અસીલને અન્યથા પણ એ આધારે વસૂલાત / રિફંડ માટે દાવો દાખલ કરવાનો અધિકાર છે કે ચુકવણી રોકી રાખવી ગેરકાયદેસર છે.

૨૪. અંતમાં, શ્રી જોષીએ રજૂઆત કરી કે તેમના અસીલનો વસૂલાત માંગવાનો અધિકાર ચુ પી સી ૬૦૦ હેઠળના સ્વતંત્ર કરાર અને પ્રથા પર આધારિત છે અને સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા તેના વિવિધ નિર્ણયોમાં સ્પષ્ટપણે અને અસંદિગ્ધ રીતે માન્ય રાખવામાં આવ્યો છે. તેઓ રજૂઆત કરશે કે ન્યૂયોર્ક ખાતે કાર્યવાહીની શરૂઆત, આઈ ઓ બી ને ઉક્ત દાવામાં તેને ઉપલબ્ધ તમામ બચાવો ઉભા કરતા કોઈપણ રીતે અટકાવતી નથી.

૨૫. ઉપરોક્ત સંદર્ભિત સંજોગોમાં, શ્રી જોષી પ્રાર્થના કરે છે કે તેમની અપીલમાં યોગ્યતા હોવાથી, તેને મંજૂર કરવામાં આવે અને આક્ષેપિત આદેશને બાજુ પર રાખવામાં આવે.

આઈ ઓ બી વતી રજૂઆતો:

૨૬. આઈ ઓ બી વતી હાજર રહેલા એડવોકેટ શ્રી નાનાવટીની સાથે વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી આર. એસ. સંજાણવાલાએ વર્તમાન અપીલનો સખત

વિરોધ કરતા રજૂઆત કરી છે કે આક્ષેપિત આદેશ પસાર કરવામાં વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા કાયદાની કોઈ ભૂલ તો શું, કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી નથી તેવું કહી શકાય. શ્રી સંજલવાલા રજૂઆત કરશે કે વર્તમાન મુકદ્દમામાં, તેમના અસીલની સ્થિતિ ખૂબ જ અનિશ્ચિત છે. તેમના મતે, જોકે તેમના અસીલ લેટર ઓફ ક્રેડિટ હેઠળની તેમની જવાબદારીઓ પૂર્ણ કરવા માંગે છે, છતાં આબિટ્રેશન પિટિશનમાં આ કોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વચગાળાનો આદેશ તેમને આમ કરતા અટકાવે છે. શ્રી સંજલવાલાએ, આકોશની સ્થિતિમાં રજૂઆત કરી કે એક તરફ, આ કોર્ટે તેમને અપીલકર્તા બેંકને ચુકવણી કરતા અટકાવ્યા છે, અને બીજી તરફ, અપીલકર્તા બેંક ન્યૂયોર્કમાં તેમની સામે કાર્યવાહી કરવા માંગે છે. શ્રી સંજલવાલાના મતે, આ કાયદેસર રીતે માન્ય નથી કે ન્યાયી નથી.

૨૭. શ્રી સંજલવાલાના મતે, તેમના અસીલે માત્ર એ કેસ સાબિત કરવા માટે ક્રોસ-ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવાનું યોગ્ય માન્યું કે વિદ્વાન સિંગલ જજે શીતલ ઈસ્પાત દ્વારા એક્ટ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૯ હેઠળ દાખલ કરાયેલ આબિટ્રેશન પિટિશનમાં ઈન્જંક્શન આપવું જોઈતું ન હતું. તેઓ રજૂઆત કરશે કે કાં તો આ કોર્ટ વચગાળાનો આદેશ રદ કરી શકે છે અથવા અહીંના અપીલકર્તાને ન્યૂયોર્કમાં આગળ વધતા અટકાવી શકે છે.

૨૮. શ્રી સંજણવાલા દલીલ કરશે કે એ નિયમ સુસ્થાપિત છે કે લેટર ઓફ ક્રેડિટ જારી કરતી અથવા પુષ્ટિ કરતી બેંકને ખરીદનાર અને વિક્રેતા વચ્ચેના મૂળ કરાર સાથે કોઈ સંબંધ નથી. લેટર ઓફ ક્રેડિટ હેઠળ બેંકની ફરજો દસ્તાવેજ દ્વારા જ બનાવવામાં આવે છે. શ્રી સંજણવાલા દલીલ કરશે કે તેમના અસીલને જાણવા મળ્યું છે કે શીતલ ઇસ્પાત પ્રાઇવેટ લિમિટેડ અને રેડ સ્નેપર મેરીટાઇમ લિમિટેડ પહેલાથી જ લંડન ખાતે આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ છે અને લેટર ઓફ ક્રેડિટ આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષની આર્બિટ્રલ કાર્યવાહીનો વિષય નથી. શ્રી સંજણવાલાએ એક્ટ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૯(૨) અને કલમ(૩) પર ખૂબ ભાર મૂક્યો. તેઓ રજૂઆત કરશે કે તેમના કોસ-ઓબ્જેક્શનમાં, આ કોર્ટ કલમ ૯ ની અરજીમાં તેમના અસીલ સામે મંજૂર કરવામાં આવેલ ઇન્જંક્શન રદ કરવાની રાહત આપી શકે છે કારણ કે શીતલ ઇસ્પાત અને રેડ સ્નેપર હવે પહેલાથી જ આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ છે.

૨૯. શ્રી સંજણવાલાએ વધુમાં રજૂઆત કરી કે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા અહીંના અપીલકર્તાને ન્યૂયોર્કમાં આગળ વધતા રોકવા માટે એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપવા માટે તેમના વિવેકાધિકારનો યોગ્ય રીતે ઉપયોગ કર્યો હોવાનું કહી શકાય.

૩૦. શ્રી સંજણવાલાએ સુપ્રીમ કોર્ટના બે ચુકાદાઓ પર મજબૂત આધાર રાખ્યો છે:

[૧] મોદી એન્ટરટેઇનમેન્ટ નેટવર્ક અને અન્ય વિરુદ્ધ ડબલ્યુ એસ જી ક્રિકેટ પીટીઇ લિમિટેડ (૨૦૦૩) ૪ એસ સી સી ૩૪૧ માં નોંધાયેલ

[૨] યુનાઇટેડ કોમર્શિયલ બેંક વિરુદ્ધ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય (૧૯૮૧) ૨ એસ સી સી ૭૬૬ માં નોંધાયેલ

૩૧. ઉપરોક્ત સંદર્ભિત સંજોગોમાં, શ્રી સંજણવાલા પ્રાર્થના કરે છે કે આ કોર્ટ, તેના વિવેકાધિકારમાં, તેમના અસીલના હિતોનું રક્ષણ થાય તે રીતે સંતુલન જાળવી શકે છે. તેઓ પ્રાર્થના કરે છે કે કાં તો આબિટ્રેશન પિટિશનમાં કાર્યરત ઇન્જંક્શન રદ કરવામાં આવે જેથી તેમના અસીલ તેમની જવાબદારી પૂર્ણ કરી શકે અથવા અહીના અપીલકર્તાને ન્યૂયોર્કમાં આગળ વધતા અટકાવવામાં આવે.

• પ્રતિવાદી નં. ૨ શીતલ ઇસ્પાત પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વતી રજૂઆતો:

૩૨. પ્રતિવાદી નં. ૨ વતી હાજર રહેલા વકીલ સુશ્રી પૌરમી બી. શેઠની સાથે વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી સોપારકર રજૂઆત કરશે કે તેમના અસીલે આ

કોર્ટ સમક્ષ કલમ ૯ ની અરજી સાથે આવવું પડ્યું કારણ કે પ્રતિવાદી નં. ૩ – રેડ સ્નેપર મેરીટાઇમ લિમિટેડ દ્વારા તેમના અસીલ સાથે છેતરપિંડી કરવામાં આવી છે. શ્રી સોપારકરે ધ્યાન દોર્યું કે રેડ સ્નેપરે તેમના અસીલને વેચેલા બે જહાજો ગીરો છે. પ્રશ્નમાં રહેલા જહાજો પર બોજો છે. આ હકીકત રેડ સ્નેપર દ્વારા છુપાવવામાં આવી હતી. આ પ્રકારની છેતરપિંડીના કિસ્સામાં, પક્ષકારને હાઇકોર્ટ સમક્ષ આવવા અને એક્ટ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૯ હેઠળ યોગ્ય રાહત માંગવાનો અધિકાર છે. શ્રી સોપારકર રજૂઆત કરશે કે કલમ ૯ ની અરજીની સુનાવણી તેના પોતાના ગુણદોષના આધારે થવી જોઈએ અને તેમના અસીલને આઈ ઓ બી અને અપીલકર્તા બેંક વચ્ચેના વિવાદ સાથે કોઈ સંબંધ નથી.

૩૩. શ્રી સોપારકરે રજૂઆત કરી કે આઈ ઓ બી નું વલણ અમુક હદે પ્રામાણિક નથી અને તે આર્બિટ્રેશન પિટિશન નં. ૯/૨૦૨૦ માં પ્રતિવાદી તરીકે જોડાવા માટે અપીલકર્તા બેંક દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીનો વિરોધ કરતી વખતે આઈ ઓ બી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા જવાબ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે. શ્રી સોપારકરે આઈ ઓ બી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા જવાબના ફકરા ૧૦ તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું. ફકરા ૧૦ નીચે મુજબ છે:

"ઉપરોક્ત અરજીના ફકરા ૧૫ અને ૧૬ ની વિગતોના સંદર્ભમાં, હું પુનરાવર્તન કરું છું કે ચુકવણી કરવાનો ઇનકાર કરવાનો નિર્ણય આ નામદાર કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ઇન્જંક્શનના આદેશોથી

સ્વતંત્ર છે અને આ નામદાર કોર્ટ દ્વારા ઇન્જંક્શનનો આદેશ આપવામાં આવે તે પહેલાં પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા તેની જાણ કરવામાં આવી હતી. તેથી ઇન્જંક્શનના આદેશની આડમાં, વર્તમાન અરજદાર વિષય કાર્યવાહીમાં પક્ષકાર તરીકે જોડાઈ શકે નહીં. એ નોંધવું પ્રસ્તુત છે કે વર્તમાન અરજદારે પ્રતિવાદી નં. ૧ સામે સ્વતંત્ર રીતે કોઈ પગલાં લીધા નથી અને તે ઉપરોક્ત પિટિશનમાં પક્ષકાર તરીકે જોડાઈને કોઈ રકમનો દાવો કરવા માટે હકદાર નથી."

૩૪. ઉપરોક્ત પરથી, શ્રી સોપારકર રજૂઆત કરશે કે આઈ ઓ બી ના પોતાના દર્શાવ્યા મુજબ પણ, અપીલકર્તા બેંકને ચુકવણી ન કરવાનો તેનો નિર્ણય આ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ઇન્જંક્શનના આદેશથી સ્વતંત્ર છે. શ્રી સોપારકરના જણાવ્યા મુજબ, આવા સંજોગોમાં, આઈ ઓ બી ના મોંમાં એ વાત શોભતી નથી કે જ્યાં સુધી અપીલકર્તા બેંક પ્રત્યેની તેમની જવાબદારી પૂર્ણ કરવાનો સંબંધ છે ત્યાં ઇન્જંક્શન તેમના માર્ગમાં આવી રહ્યું છે.

૩૫. શ્રી સોપારકર રજૂઆત કરશે કે એ સાચું હોઈ શકે કે તેમના અસીલ અને રેડ સ્ટેપર, આજની તારીખે, લંડન ખાતે આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ હોઈ શકે, પરંતુ

રેકૉર્ડ પર એવું કંઈ નથી જે દર્શાવે છે કે સંબંધિત એલ સી આર્બિટ્રલ કાર્યવાહીનો ભાગ છે કે નહીં.

૩૬. શ્રી સોપારકર રજૂઆત કરશે કે એ સાચું છે કે ગેરંટીનો કરાર સ્વતંત્ર કરાર છે અને કોર્ટની દખલ ન્યૂનતમ હોવી જોઈએ, પરંતુ એવા કિસ્સાઓમાં દખલગીરીની જરૂર પડી શકે છે જ્યાં છેતરપિંડીની દલીલ કરવામાં આવી હોય અથવા બેંક ગેરંટીનો અમલ ગેરંટી કરારની શરતો અનુસાર ન હોય. તેઓ રજૂઆત કરશે કે લાભાર્થી દ્વારા બેંક ગેરંટીને વટાવવી એ પક્ષકારો વચ્ચેના અધિકારો નક્કી કરતું નથી અને બેંક ગેરંટી હેઠળ વટાવવામાં આવેલી રકમ હંમેશા માટે અધિકારના મામલા તરીકે લાભાર્થીની હોવાનું કહી શકાય નહીં. તે માત્ર અમુક પરિસ્થિતિમાં વચગાળાના પગલા તરીકે પ્રદાન કરવા માટે પક્ષકારો વચ્ચેના કરારને કારણે છે. તેઓ દલીલ કરશે કે આખરે, આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહીમાં અધિકારો અને જવાબદારીઓ નક્કી કરવાની હોય છે. જો એવું હોય, તો બેંક ગેરંટીની રકમ ભલે તે હકીકતમાં વટાવવામાં આવી હોય, તે આર્બિટ્રેટર દ્વારા પસાર કરાયેલા અંતિમ એવોર્ડ પર ગોઠવણ તરફ જ હશે.

૩૭. ઉપરોક્ત સંદર્ભિત સંજોગોમાં, શ્રી સોપારકર પ્રાર્થના કરે છે કે તેમના અસીલના હિતોનું રક્ષણ કરવામાં આવે અને કોસ-ઓબ્જેક્શનમાં આઈ ઓ બી દ્વારા માંગવામાં આવેલી રાહત ન આપવામાં આવે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો,

શ્રી સોપારકરના જણાવ્યા મુજબ, તેમની કલમ ૯ ની અરજી હજુ સુધી ગુણદોષના આધારે નક્કી કરવાની બાકી છે, અને તેથી, ઇન્જંક્શનના આદેશમાં ખલેલ ન પહોંચાડવી જોઈએ.

૩૮. અમે વકીલ શ્રી હર્ષિત ટોલિયાને પણ સાંભળ્યા, જેઓ એવા પક્ષકાર માટે હાજર છે જેની તરફેણમાં રેડ સ્નેપરે જહાજો પર ગીરો ઉભું કર્યું છે. જોકે, વર્તમાન મુકદ્દમામાં શ્રી ટોલિયાની ખૂબ જ ઓછી ભૂમિકા છે.

વિશ્લેષણ:

૩૯. પક્ષકારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીઓમાંથી પસાર થયા પછી, અમારી વિચારણા માટે માત્ર એક જ પ્રશ્ન ઊભો થાય છે કે શું વિદ્વાન સિંગલ જજ અપીલકર્તાને ન્યૂયોર્કની કોર્ટમાં આગળ વધતા રોકવા માટે એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપવામાં વાજબી હતા.

૪૦. સુપ્રીમ કોર્ટે મોટી એન્ટરટેઇનમેન્ટ નેટવર્ક (સુપ્રા) ના કેસમાં એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપવાને લગતા સિદ્ધાંતો સમજાવ્યા છે. અમે ઉક્ત ચુકાદાનો ફકરો ૨૪ નીચે મુજબ ટાંકીએ છીએ:

"ઉપરોક્ત ચર્ચામાંથી નીચેના સિદ્ધાંતો ઉભરી આવે છે:

(૧) એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપવા માટેના વિવેકાધિકારનો ઉપયોગ કરતી વખતે કોર્ટે નીચેના પાસાઓથી સંતુષ્ટ થવું જોઈએ:-

(એ) પ્રતિવાદી, જેની સામે ઇન્જંક્શન માંગવામાં આવ્યું છે, તે કોર્ટના વ્યક્તિગત અધિકારક્ષેત્રને આધીન છે;

(બી) જો ઇન્જંક્શન નકારવામાં આવશે તો ન્યાયનો હેતુ નિષ્ફળ જશે અને અન્યાય કાયમી રહેશે; અને

(સી) સૌહાર્દ ના સિદ્ધાંત - જે કોર્ટમાં કાર્યવાહી શરૂ કરવા અથવા ચાલુ રાખવા પર રોક લગાવવાની માંગ કરવામાં આવી છે તેના પ્રત્યે આદર - ધ્યાનમાં રાખવો જોઈએ;

(૨) એવા કિસ્સામાં જ્યાં એક કરતા વધુ ફોરમ ઉપલબ્ધ હોય, કોર્ટ એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપવા માટે તેના વિવેકાધિકારનો ઉપયોગ કરીને તપાસ કરશે કે પક્ષકારોની અનુકૂળતાને ધ્યાનમાં રાખીને કયું ફોરમ યોગ્ય છે (ફોરમ કન્વિનિયન્સ) અને એવી કાર્યવાહીના સંબંધમાં એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપી શકે છે જે દમનકારી અથવા ત્રાસદાયક હોય અથવા ફોરમ નોન-કન્વિનિયન્સ (અયોગ્ય ફોરમ) માં હોય;

(૩) જ્યાં કરારમાં અધિકારક્ષેત્રની કલમના આધારે કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, ત્યાં પક્ષકારોની પસંદગીની કોર્ટના વિશિષ્ટ અથવા બિન-વિશિષ્ટ અધિકારક્ષેત્રના સંબંધમાં તેમાંના લખાણો નિર્ણાયક નથી પરંતુ સંબંધિત પરિબળો છે અને જ્યારે પક્ષકારો વચ્ચે સંમત થયેલા અધિકારક્ષેત્રની પ્રકૃતિ અંગે પ્રશ્ન ઊભો થાય છે ત્યારે કોર્ટે દરેક કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં કરારના સાચા અર્થઘટન પર તે નક્કી કરવાનું હોય છે;

(૪) કુદરતી અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતી અદાલત સામાન્ય રીતે તેની સમક્ષ હાજર પ્રતિવાદી સામે એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપશે નહીં જ્યાં પક્ષકારોએ પસંદગીની અદાલતમાં કાર્યવાહી શરૂ કરવા અથવા ચાલુ રાખવા અંગે વિદેશી અદાલત સહિતની અદાલતના વિશિષ્ટ અધિકારક્ષેત્ર, તેમના પસંદગીના ફોરમમાં સબમિટ કરવા સંમતિ આપી હોય, સિવાય કે અપવાદરૂપ કિસ્સાઓમાં સારા અને પૂરતા કારણોસર, અન્યાય અટકાવવાના હેતુથી એવા સંજોગોમાં કે જે કરાર કરનાર પક્ષકારને કરારના બોજમાંથી મુક્ત થવાની મંજૂરી આપે છે; અથવા કરારની તારીખથી સંજોગો અથવા અનુગામી ઘટનાઓએ ઇન્જંક્શન માંગતા પક્ષકાર માટે પસંદગીની કોર્ટમાં કેસ ચલાવવો અશક્ય બનાવી દીધો છે કારણ કે કોર્ટના

અધિકારક્ષેત્રનો સાર અસ્તિત્વમાં નથી અથવા વિસ મેજર અથવા ફોર્સ મેજ્યોર અને તેના જેવા કારણોસર;

(૫) જ્યાં પક્ષકારો સંમત થયા હોય, બિન-વિશિષ્ટ અધિકારક્ષેત્ર કલમ હેઠળ, તટસ્થ વિદેશી ફોરમનો સંપર્ક કરવા અને કરાર હેઠળ ઉદ્ભવતા તેમના વિવાદોના નિરાકરણ માટે તેને લાગુ પડતા કાયદા દ્વારા સંચાલિત થવા, સામાન્ય રીતે આવા ફોરમ કન્વિનિયન્સ અને પસંદગીના ફોરમમાં કાર્યવાહીના સંબંધમાં કોઈ એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપવામાં આવશે નહીં કારણ કે એવું માનવામાં આવશે કે પક્ષકારોએ તેમની પસંદગીની કોર્ટના બિન-વિશિષ્ટ અધિકારક્ષેત્રમાં સબમિટ કરતા પહેલા તેમની અનુકૂળતા અને અન્ય તમામ સંબંધિત પરિબલો વિશે વિચાર્યું છે જેને માત્ર એક વૈકલ્પિક ફોરમ તરીકે ગણી શકાય નહીં;

(૬) અધિકારક્ષેત્રની કલમ ધરાવતા કરારના પક્ષકારને સામાન્ય રીતે પક્ષકારોની પસંદગીની કોર્ટનો સંપર્ક કરતા અટકાવી શકાય નહીં કારણ કે તે કરારના ભંગમાં મદદ કરવા સમાન હશે; છતાં જ્યારે અધિકારક્ષેત્ર કલમનો એક પક્ષકાર પસંદગીની કોર્ટનો સંપર્ક કરે છે જેમાં વિશિષ્ટ અથવા બિન-વિશિષ્ટ અધિકારક્ષેત્ર બનાવવામાં આવે છે, ત્યારે તે કોર્ટમાં કાર્યવાહીને સ્વતઃ

ત્રાસદાયક અથવા દમનકારી માની શકાય નહીં કે કોર્ટેને ફોરમ નોન-કન્વિનિયન્સ કહી શકાય નહીં; અને

(૭) પસંદગીનું ફોરમ એ ફોરમ નોન-કન્વિનિયન્સ છે અથવા તેમાં કાર્યવાહી દમનકારી અથવા ત્રાસદાયક છે તે સ્થાપિત કરવાનો બોજ તે જ રીતે દાવો કરનાર પક્ષકાર પર રહેશે કે તે તેને જણાવે અને સાબિત કરે."

૪૧. સુપ્રીમ કોર્ટેના ઉપરોક્ત નિર્ણયનો દિનેશ સિંહ ઠાકુર વિરુદ્ધ સોનલ ઠાકુર (૨૦૧૮) ૧૭ એસ સી સી ૧૨ માં નોંધાયેલા કેસમાં સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે અને તેના પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, જેમાં સુપ્રીમ કોર્ટે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

"૯) એન્ટી-સ્ચુટ ઇન્જંક્શન્સનો હેતુ પક્ષકારને વિદેશી અદાલત સહિત અન્ય અદાલતમાં કેસ દાખલ કરવાથી અથવા કાર્યવાહી કરવાથી રોકવાનો છે. સરળ શબ્દોમાં કહીએ તો, એન્ટી-સ્ચુટ ઇન્જંક્શન એ એક ન્યાયિક આદેશ છે જે એક પક્ષકારને તેના અધિકારક્ષેત્રની બહારની અન્ય અદાલતમાં કેસ ચલાવતા અટકાવે છે. ઇન્જંક્શન આપવાના સિદ્ધાંતો એન્ટી-સ્ચુટ ઇન્જંક્શન

આપવા જેવા જ છે. ઇન્જંક્શનના કેસો મૂળભૂત રીતે ઇક્વિટીના સિદ્ધાંત દ્વારા સંચાલિત થાય છે.

૧૦) તે સુસ્થાપિત કાયદો છે કે ભારતમાં અદાલતોને યોગ્ય કેસમાં, જે પક્ષકાર પર તેનું વ્યક્તિગત અધિકારક્ષેત્ર હોય તેને એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન જારી કરવાની સત્તા છે. જોકે, એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શનનો આદેશ પસાર કરતા પહેલા, અદાલતોએ ખૂબ જ સાવચેત અને સાવધ રહેવું જોઈએ, અને તે ભાગ્યે જ આપવામાં આવવું જોઈએ અને નિયમિત બાબત તરીકે નહીં કારણ કે આવા આદેશોમાં એક અદાલત બીજી અદાલતના અધિકારક્ષેત્ર પર અતિક્રમણ કરે છે, જે ખૂબ જ સરળતાથી સ્વીકારવામાં આવતું નથી ખાસ કરીને જ્યારે તે પક્ષકારોને વિદેશી અદાલતમાં કેસ દાખલ કરવાથી અથવા ચાલુ રાખવાથી અટકાવે છે.

૧૪) મોટી એન્ટરટેઇનમેન્ટ નેટવર્ક્સ (સુપ્રા) માં, આ કોર્ટે એવું ઠરાવીને આ સ્થિતિનો પુનરોચ્ચાર કર્યો છે કે ઇંગ્લેન્ડની કોર્ટની જેમ ભારતમાં અદાલતો કાયદા અને ઇક્વિટીની અદાલતો છે. એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપવાના સિદ્ધાંતો આવશ્યકપણે ઇક્વિટેબલ રાહત છે; ભારતમાં અદાલતોને યોગ્ય કેસમાં જે પક્ષકાર પર તેનું વ્યક્તિગત અધિકારક્ષેત્ર હોય તેને એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન જારી કરવાની સત્તા છે; આ એટલા માટે છે કારણ કે

ઈકિવટી અદાલતો વ્યકિતગત રીતે અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરે છે; આ સત્તાનો ઉપયોગ ભાગ્યે જ થવો જોઈએ જ્યાં આવા ઇન્જંક્શનની માંગ કરવામાં આવે છે અને જો ન આપવામાં આવે તો, તે ન્યાયના હેતુઓને નિષ્ફળ બનાવવા સમાન હશે અને અન્યાય કાયમી રહેશે."

જરૂર. આમ, મોદી એન્ટરટેઇનમેન્ટ નેટવર્ક (સુપ્રા) અને દિનેશ સિંહ ઠાકુર (સુપ્રા), આવશ્યકપણે, બે વિચારણાઓની કલ્પના કરે છે, જે વિદેશી કોર્ટમાં પેનિંગ કાર્યવાહીના સંબંધમાં એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન્સ મંજૂર કરવા અથવા નકારવા પર નિયંત્રણ કરશે. બે વિચારણાઓ એ છે કે, પ્રથમ, પ્રતિવાદી, જેને અટકાવવાની માંગ કરવામાં આવી છે, તે ઇન્જંક્શન જારી કરતી ભારતીય કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રને આધીન છે, અને બીજું, કે ઇન્જંક્શન માટેની પ્રાર્થનાનો અસ્વીકાર ન્યાયના હેતુઓને નિષ્ફળ બનાવશે અને અન્યાયને કાયમ રાખશે. રાહત, મૂળભૂત રીતે, ઇકિવટેબલ પ્રકૃતિની હોવી જોઈએ. આ બેવડા વિચારણાઓને લાગુ કરતી વખતે, સુપ્રીમ કોર્ટ સાવચેત કરે છે કે ખાનગી આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદામાં અગ્રણી, અદાલતોના સૌહાર્દ ના સિદ્ધાંતને કાળજીપૂર્વક ધ્યાનમાં રાખવો જોઈએ. કહેવાની જરૂર નથી કે, વિદેશી અદાલતોમાં પેનિંગ કાર્યવાહીના સંબંધમાં, વિદેશી અદાલતોમાં પેનિંગ કાર્યવાહી ચલાવતા

પક્ષકારોને અટકાવતા એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન નિયમિત બાબત તરીકે આપવાના નથી.

૪૩. એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપવા અંગે સુપ્રીમ કોર્ટના ઉપર ઉલ્લેખિત બે નિર્ણયોમાંથી જે સિદ્ધાંતો ઉદ્ભવે છે, તે આ પ્રમાણે ગણી શકાય:

(એ) ઇન્જંક્શન આપવાના સિદ્ધાંતો એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપવાને પણ લાગુ પડે છે.

(બી) ઇન્જંક્શન આપવું એ આવશ્યકપણે ઇક્વિટી દ્વારા માર્ગદર્શિત છે.

(સી) એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપવાની સત્તાનો ઉપયોગ ભાગ્યે જ થવો જોઈએ "કારણ કે આવું ઇન્જંક્શન ભલે વ્યક્તિની સામે નિર્દેશિત હોય, પરંતુ અસરમાં અન્ય કોર્ટ દ્વારા અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગમાં દખલગીરીનું કારણ બને છે". આ પાસા પર ત્યારે ભાર મૂકવામાં આવે છે જ્યાં આદેશ પક્ષકારોને વિદેશી કોર્ટમાં કેસ દાખલ કરવાથી અથવા ચાલુ રાખવાથી અટકાવે.

(ડી) એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપી શકાય નહીં, જ્યાં સ્પેસિફિક રિલીફ એક્ટ, ૧૯૬૩ ની કલમ ૪૧ માં ગણાવેલ કોઈપણ અવરોધક પરિબલો લાગુ પડે છે.

(ઈ) જે પ્રતિવાદીને અટકાવવામાં આવ્યો છે તે એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપતી ભારતીય કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રને આધીન હોવો જોઈએ.

(એફ) એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન નકારવાથી ન્યાયના હેતુઓ નિષ્ફળ જશે, અને અન્યાય કાયમી રહેશે.

(જી) એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન આપતી વખતે, અદાલતોના સૌહાર્દ ના સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં રાખવો જરૂરી છે.

૪૪. અમે સ્ટારલાઈટ શિપિંગ કું. (માર્શલ ટાપુઓમાં સમાવિષ્ટ કંપની) અને અન્ય વિરુદ્ધ તાઈ પિન ઇન્સ્યોરન્સ કું. લિ., હુબાઈ બ્રાન્ચ (ચીનમાં સમાવિષ્ટ કંપની) અને અન્યના કેસમાં [૨૦૦૭] ઇ ડબલ્યુ એચ સી ૧૮૯૩ (કોમ) માં નોંધાયેલ ક્વીન્સ બેંચ ડિવિઝન કોમર્શિયલ કોર્ટના નિર્ણયનો પણ સંદર્ભ આપી શકીએ છીએ. અમે સંબંધિત અવલોકનો ટાંકીએ છીએ:

"ઐતિહાસિક રીતે, અંગ્રેજી અદાલતોના અધિકારક્ષેત્રનું રક્ષણ કરવા માટે એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન્સ સુપ્રીમ કોર્ટ એક્ટની કલમ ૩૭ ની શરતો હેઠળ મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા. તે કલમ કોર્ટને "તમામ કિસ્સાઓમાં કે જેમાં કોર્ટને આમ કરવું ન્યાયી અને અનુકૂળ લાગે" ઇન્જંક્શન આપવાની સામાન્ય સત્તા આપે છે. તેવી જ રીતે, આર્બિટ્રેશન કલમોનું રક્ષણ કરવા માટે એન્ટી-સ્યુટ ઇન્જંક્શન્સ ઐતિહાસિક રીતે તે કલમ હેઠળ મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા, પછી ભલે વચગાળાની અથવા અંતિમ રાહત આપવામાં આવી હોય. ધ ફ્રન્ટ કોમોર [૨૦૦૭] ૧ એલ એલ આર ૩૯૧ એટ ૩૯૩ (એચ એલ) માં લોર્ડ હોફમેન દ્વારા ફરરા ૧૦ માં ઉલ્લેખ કર્યા મુજબ "અંગ્રેજી અદાલતોએ આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના પક્ષકારોને અન્ય દેશોની અદાલતોમાં કાર્યવાહી શરૂ કરવાથી અથવા ચાલુ રાખવા માટે અટકાવવા માટે ઇન્જંક્શન્સ આપવા માટે આ સત્તાનો નિયમિતપણે ઉપયોગ કર્યો છે: જુઓ ધ એન્જેલિક ગ્રેસ." પછી તેમણે આગળ કહ્યું કે, વધુમાં, આર્બિટ્રેશન એક્ટ ૧૯૯૬ ની કલમ ૪૪(૧) અને ૪૪(૨)(ઇ) દ્વારા, કોર્ટને "આર્બિટ્રલ કાર્યવાહીના હેતુઓ માટે અને તેના સંબંધમાં" વચગાળાનું ઇન્જંક્શન આપવાની સત્તા છે. તે નિર્ણયમાં યુરોપિયન કોર્ટ ઓફ જસ્ટિસના સંદર્ભનો સમાવેશ થાય છે કારણ કે જે કાર્યવાહીનો પ્રયાસ કરાયેલ પ્રતિબંધ આદેશનો વિષય હતો, તે સભ્ય રાજ્યમાં શરૂ કરવામાં

આવી હતી. અહીં આવી કોઈ યુરોપિયન ગૂંચવણ ઊભી થતી નથી. માલિકોએ રજૂઆત કરી કે સુપ્રીમ કોર્ટ એક્ટ ૧૯૮૧ ની કલમ ૩૭(૧) એ આર્બિટ્રેશન શરૂ કરવામાં આવ્યું હોય કે ન હોય ઈન્જંક્શન આપવાની સત્તા ઊભી કરી અને થુ ટ્રાન્સપોર્ટ મ્યુચ્યુઅલ ઈન્સ્યોરન્સ વિ ન્યુ ઈન્ડિયા એશ્યોરન્સ કં. લિ. [૨૦૦૫] ૧ એલ એલ આર ૬૭ તરફ ધ્યાન દોર્યું જ્યાં કોર્ટ ઓફ અપીલએ, ઈન્જંક્શન દૂર કરતી વખતે, તેને કલમ ૩૭ હેઠળ બનાવવામાં આવ્યું હોવાનું ગણ્યું, ફક્ત ૬૭-૭૫ અને ૮૭-૯૨ માં ઉલ્લેખિત નિર્ણયો અનુસાર – જુઓ ફકરો ૯૭ પા. "

૪૫. અમારી સમક્ષનો મુકદ્દમો તદ્દન અસામાન્ય છે અને તેને સરળતાથી ટાળી શકાયો હોત. અમે અસામાન્ય કહી રહ્યા છીએ કારણ કે આક્ષેપિત આદેશ માત્ર એક અગાઉના આદેશનું અર્થઘટન કરે છે જે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા ૨૫ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦ ના રોજ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. ૨૫ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦ ના આદેશમાં, વિદ્વાન સિંગલ જજ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં અવલોકન કર્યું હતું કે અહીંના અપીલકર્તા માટે કાયદામાં તેને ઉપલબ્ધ કોઈપણ કાનૂની કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે કોઈ સ્પષ્ટતા માંગવાનું કોઈ યોગ્ય કારણ નથી. તેમાં વધુમાં અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે આર્બિટ્રેશન પિટિશન નં. ૯/૨૦૨૦ માં ૨૭ જાન્યુઆરી ૨૦૨૦ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ વચગાળાની રાહતનો આદેશ, કોઈપણ

પક્ષકારને અન્યથા કાયદામાં ઉપલબ્ધ કોઈપણ કાર્યવાહીનો આશરો લેવાથી કોઈપણ રીતે અટકાવતો નથી. એમ કહીને, વિદ્વાન સિંગલ જજે ફકરા ૨૦ (સી) મુજબની પ્રાર્થનાને નકારી કાઢી. આ આદેશનું અર્થઘટન કોઓર્ડિનેટ બેંચ દ્વારા આક્ષેપિત આદેશ પસાર કરતી વખતે એવી રીતે કરવામાં આવ્યું છે કે અહીંના અપીલકર્તાને આઈ ઓ બી સામે કાયદામાં ઉપલબ્ધ કોઈપણ કાર્યવાહી શરૂ કરવાથી સંપૂર્ણપણે અટકાવવામાં આવે છે. અમે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલા આવા તર્ક સાથે સહમત નથી.

૪૬. ભલે ગમે તે હોય, અમે પક્ષકારોને નિયંત્રિત કરતા કાયદાની સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને આ બાબતની તપાસ કરવાનો પ્રસ્તાવ મૂકીએ છીએ. અમે એવું કહી રહ્યા છીએ કારણ કે "ઈક્વિટી કાયદાને અનુસરે છે".

૪૭. અમારો મત છે કે આઈ ઓ બી, વી પી સી માં સમાવિષ્ટ આબિટ્રિશન એગ્રીમેન્ટનો "પક્ષકાર" ન હોવાથી, તેને કોઈ લોકસ સ્ટેન્ડી નથી અને આબિટ્રિશન એક્ટની કલમ ૯ હેઠળ કોઈ રક્ષણ માટે પ્રાર્થના કરી શકતી નથી.

૪૮. ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, અમે ફર્મ અશોક ટ્રેડર્સ અને અન્ય વિરુદ્ધ ગુરુમુખ દાસ સલુજા અને અન્યના કેસમાં (૨૦૦૪) ૩ એસ સી સી ૧૫૫ માં નોંધાયેલ સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપી શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ

છીએ, ખાસ કરીને, ફક્ત ૧૩ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો. તે નીચે મુજબ વંચાય છે:

"એ એન્ડ સી એક્ટ, ૧૯૯૬ એ વૈકલ્પિક વિવાદ નિવારણ પ્રણાલીઓની દિશામાં એક લાંબી છલાંગ છે. તે અનસાયટ્રલ મોડેલ પર આધારિત છે. ૧૯૪૦ ના અગાઉના કાયદા હેઠળના નિર્ણય લેવાયેલા કેસો નવા અધિનિયમ હેઠળ નિર્ણય માટે ઊભા થતા પ્રશ્નો નક્કી કરવા માટે સાવચેતીપૂર્વક લાગુ કરવા જોઈએ. એ એન્ડ સી એક્ટની યોજના હેઠળ કલમ ૯ હેઠળની અરજી દાવા માટે છે. નિઃશંકપણે, આવી અરજી સિવિલ કાર્યવાહીની શરૂઆતમાં પરિણમે છે પરંતુ શું એવું કહી શકાય કે એક્ટની કલમ ૯ હેઠળ અરજી દાખલ કરનાર પક્ષકાર કરારમાંથી ઉદ્ભવતા અધિકારનો અમલ કરી રહ્યો છે? એ એન્ડ સી એક્ટની કલમ ૨ ની પેટા-કલમ (૧) ના ખંડ (એચ) માં 'પક્ષકાર' ને 'આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર' તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યો છે. તેથી, કલમ ૯ દ્વારા આપવામાં આવેલ અધિકાર આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના પક્ષકાર પર છે. કલમ ૯ હેઠળ કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવાનો સમય અથવા તબક્કો (i) પહેલાં, અથવા (ii) આર્બિટ્રલ કાર્યવાહી દરમિયાન, અથવા (iii) આર્બિટ્રલ એવોર્ડ

આપ્યા પછી કોઈપણ સમયે પરંતુ કલમ ૩૬ અનુસાર તેનો અમલ થાય તે પહેલાં હોઈ શકે છે. મેસર્સ સુંદરમ ફાઈનાન્સ લિ. વિરુદ્ધ મેસર્સ એન ઇ પી સી ઇન્ડિયા લિ., એ આઈ આર (૧૯૯૯) એસ સી પૃષ્ઠ ૫ માં આ કોર્ટના ચુકાદા સાથે શંકાઓ દૂર થઈ ગઈ છે અને નિરાકરણ થયું છે અને તે જરૂરી નથી કે આર્બિટ્રલ કાર્યવાહી પેલિંગ હોવી જોઈએ અથવા ઓછામાં ઓછી આર્બિટ્રેશન કલમ લાગુ કરતી નોટિસ કલમ ૯ હેઠળ અરજી દાખલ કરવામાં આવે તે પહેલાં જારી કરવામાં આવી હોવી જોઈએ. થોડા સમય પછી અમે આ વિષય પર ફરી પાછા આવીશું. હાલ પૂરતું એટલું કહેવું પૂરતું છે કે કલમ ૯ દ્વારા આપવામાં આવેલ અધિકાર કરારમાંથી ઉદ્ભવતો કદી શકાય નહીં. કલમ ૯ હેઠળ કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરનાર વ્યક્તિ પાસે જે લાયકાત હોવી આવશ્યક છે તે આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર હોવાની છે. આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર ન હોય તેવી વ્યક્તિ કલમ ૯ હેઠળ રક્ષણ માટે કોર્ટમાં પ્રવેશી શકે નહીં. આને અરજદાર તરીકે માત્ર તેના લોકસ સ્ટેન્ડી સાથે સંબંધ છે. તેને કોર્ટ પાસેથી માંગવામાં આવેલી રાહત અથવા રાહતના સમર્થનમાં માંગવામાં આવતા અધિકાર સાથે કોઈ સંબંધ નથી. કોર્ટ કલમ ૯ ના ખંડો (i) અને (ii) હેઠળ પક્ષકારને જે રાહતો આપી શકે છે તે 'અપેક્ષિત', 'પેલિંગ' અથવા 'પૂર્ણ' આર્બિટ્રલ કાર્યવાહીના સંદર્ભમાં ઉપયોગમાં લેવાતી કોર્ટમાં નિહિત સત્તામાંથી

આવે છે. કોર્ટને નિર્દિષ્ટ આદેશો કરવા માટે સમાન સત્તા આપવામાં આવી છે જે તેના હેતુ માટે અને તેની સમક્ષ કોઈપણ કાર્યવાહીના સંબંધમાં હોય છે જોકે જે કાર્યવાહીના સંબંધમાં કલમ ૯ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરવાનો હોય છે તેનું સ્થળ આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ છે. એ એન્ડ સી એક્ટની યોજના હેઠળ, આર્બિટ્રેશન કલમ પાર્ટનરશિપ ડીડની અન્ય કલમોથી અલગ કરી શકાય તેવી છે. આર્બિટ્રેશન કલમ પોતે એક કરાર બનાવે છે. ટૂંકમાં, આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર હોવાના કારણે પક્ષકાર દ્વારા અરજી દાખલ કરવી એ એવી રાહત મેળવવા માટે છે જે એ એન્ડ સી એક્ટની કલમ ૯ ના આધારે આર્બિટ્રલ કાર્યવાહી પહેલાં, દરમિયાન અથવા પછી આપવાની કોર્ટને સત્તા છે. એ એન્ડ સી એક્ટની કલમ ૯ હેઠળની અરજીમાં માંગવામાં આવેલી રાહત દાવામાં નથી કે કરારમાંથી ઉદ્ભવતો અધિકાર નથી. પાર્ટનરશિપ ડીડમાંથી ઉદ્ભવતો અથવા પાર્ટનરશિપ એક્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલ અધિકાર આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલમાં લાગુ કરવામાં આવી રહ્યો છે; કલમ ૯ હેઠળ કોર્ટ માત્ર વચગાળાના પગલાં તૈયાર કરી રહી છે જેથી આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ નિર્ણય હેઠળના અધિકારને નિષ્ફળ થતો અટકાવી શકાય. પાર્ટનરશિપ એક્ટની કલમ ૬૯ નો એ એન્ડ સી એક્ટની કલમ ૯ હેઠળ અરજી દાખલ કરવાના આર્બિટ્રેશન કલમના પક્ષકારના અધિકાર પર કોઈ અસર નથી."

૪૯. આમ, ઉપરોક્ત પરથી એ ગુણોત્તર સ્પષ્ટ થાય છે કે કલમ ૯ હેઠળ કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરનાર વ્યક્તિ પાસે જે લાયકાત હોવી આવશ્યક છે તે આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર હોવાની છે. આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર ન હોય તેવી વ્યક્તિ કલમ ૯ હેઠળ રક્ષણ માટે કોર્ટમાં પ્રવેશી શકે નહીં. આને અરજદાર તરીકે માત્ર તેના લોકસ સ્ટેન્ડી સાથે સંબંધ છે. કલમ ૯ હેઠળ કોર્ટમાં કોણ જઈ શકે છે તેની ચર્ચા કરતી વખતે, સુપ્રીમ કોર્ટે અવલોકન કર્યું કે કલમ ૯ દ્વારા આપવામાં આવેલો અધિકાર કરારમાંથી ઉદ્ભવતો કહી શકાય નહીં અને કલમ ૯ હેઠળ કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરનાર અરજદાર પાસે જે લાયકાત હોવી આવશ્યક છે તે આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો "પક્ષકાર" હોવાની છે. આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર ન હોય તેવી વ્યક્તિ કલમ ૯ હેઠળ રક્ષણ માટે કોર્ટમાં પ્રવેશી શકે નહીં. સુપ્રીમ કોર્ટે અવલોકન કર્યું કે આને અરજદાર તરીકે માત્ર તેના લોકસ સ્ટેન્ડી સાથે સંબંધ છે અને તેને કોર્ટ પાસેથી માંગવામાં આવેલી રાહત સાથે અથવા રાહતના સમર્થનમાં દાવો કરવાના અધિકાર સાથે કોઈ સંબંધ નથી. સુપ્રીમ કોર્ટે એ પણ અવલોકન કર્યું કે કોર્ટ, કલમ ૯ હેઠળ, માત્ર વચગાળાના પગલાં તૈયાર કરે છે જેથી આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ નિર્ણય હેઠળના અધિકારને નિષ્ફળ થતો અટકાવી શકાય.

૫૦. ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, અમે જમ્મુ અને કાશ્મીર હાઈકોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા મોહમ્મદ ઇશાક ભટ વિરુદ્ધ તારિક અહમદ સોફી અને અન્યના કેસમાં એ આઈ આર ૨૦૧૦ જે & કે ૫૬ માં નોંધાયેલા આદેશનો પણ સંદર્ભ આપી શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ છીએ, ખાસ કરીને, તેમાં ફરિયાદ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો જેની સાથે અમે સંપૂર્ણપણે સહમત છીએ. તે નીચે મુજબ વંચાય છે:

"અધિનિયમની કલમ ૯ આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહી અને આનુષંગિક બાબતોના વિષયવસ્તુના રક્ષણ અને જાળવણી માટે વચગાળાના પગલાં પૂરા પાડે છે. તે આર્બિટ્રલ કાર્યવાહીને સરળ બનાવવા માટે સગીર અથવા અસ્વસ્થ મનની વ્યક્તિ માટે વાલીની નિમણૂક જેવા વચગાળાના પગલાં પણ પ્રદાન કરે છે. આ જોગવાઈ વચગાળાના પગલાંઓની ગણતરી કરે છે કે જે હાઈકોર્ટના જિલ્લામાં મૂળ અધિકારક્ષેત્રની મુખ્ય અદાલત તેમાં નિર્ધારિત ઉદ્દેશ્યો પ્રાપ્ત કરવા માટે આદેશ આપી શકે છે. અધિનિયમની કલમ ૯ નો અંતિમ ફરિયાદો પ્રદાન કરે છે કે "કોર્ટને તેની સમક્ષની કોઈપણ કાર્યવાહી માટે પક્ષકારો માટે હોય તેવી જ સત્તા આદેશો આપવા માટે રહેશે". આ કાનૂની દરખાસ્ત સાથે કોઈ અસંમતિ હોઈ શકે નહીં કે અધિનિયમની કલમ ૯ મારફતે વચગાળાના પગલાં માંગવાનો

અધિકાર ફક્ત આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના પક્ષકારને જ આપવામાં આવે છે. અધિનિયમની કલમ ૨(૧)(જી) આ અંગે કોઈ શંકા માટે કોઈ અવકાશ છોડતી નથી. તે "પક્ષકાર" ને "આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર" તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરે છે. સંજોગોમાં, આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો અજાણ્યો વ્યક્તિ અધિનિયમની કલમ ૯ નો ઉપયોગ કરી શકતો નથી અને આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના વિષયવસ્તુના રક્ષણ અને જાળવણી માટે કોઈપણ વચગાળાના પગલાં અથવા જોગવાઈ દ્વારા કલ્પના કરાયેલ અન્ય વચગાળાના પગલાંનો આદેશ આપવા કોર્ટને કહી શકતો નથી. આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર ન હોય તેવી વ્યક્તિ, તેની ફરિયાદ ભલે ગમે તેટલી ગંભીર અને કડક હોય, તે અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળની અરજી સાથે કોર્ટમાં જઈ શકે નહીં. એ આઈ આર ૨૦૦૯ ગૌહાટી ૧૧૦ માં બરાબર આ જ નક્કી કરવામાં આવ્યું છે. જોકે અધિનિયમની કલમ ૯ નો ઉપયોગ કરવા માટે વ્યક્તિના લોકસ પર મૂકવામાં આવેલા પ્રતિબંધો એવી વ્યક્તિને લાગુ પડતા નથી જે કોઈપણ વચગાળાના પગલાં માટે પ્રાર્થના કરતી નથી પરંતુ કોર્ટને ન્યાયી અને યોગ્ય આદેશ આપવા માટે સક્ષમ બનાવવા હકીકતોથી માહિતગાર કરવાનો ઇરાદો ધરાવે છે. જો કોઈ વ્યક્તિ આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટ્સના વિષયવસ્તુમાં ભૌતિક અને નોંધપાત્ર રીતે રસ ધરાવતી હોય અને અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળ કોર્ટને

પસાર કરવા માટે કહેવામાં આવેલ આદેશથી ભૌતિક રીતે પ્રભાવિત થવાની સંભાવના હોય, તેને દૂર રાખવામાં આવે તો આ બાબતમાં ન્યાય ન મળવાની પૂરી સંભાવના છે. આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના વિષયવસ્તુમાં મહત્વપૂર્ણ હિત ધરાવતી વ્યક્તિને વાડ પરથી કાર્યવાહી જોવાનું અને આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના પક્ષકારો માટે તલવારો કાપવા માટે અખાડો છોડી દેવાનું કહી શકાય નહીં, જ્યારે વિવાદના પરિણામનો ભોગ બનનાર વ્યક્તિ બીજું કોઈ નહીં પરંતુ વાડ તરફ ધકેલાયેલ વ્યક્તિ છે. આખરે, કોર્ટ સમક્ષની કાર્યવાહીમાં અંતિમ રમત શું છે. કોર્ટે યોગ્ય નિષ્કર્ષ પર પહોંચવું અને પક્ષકારો વચ્ચે ન્યાય કરવો જરૂરી છે. કોર્ટને તેનો આદેશ પૂર્ણ કરવામાં સક્ષમ બનાવવા માટે, એ જરૂરી છે કે જે વ્યક્તિ આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના વિષયવસ્તુમાં રસ ધરાવતી હોય અને કોર્ટને સહાય કરવા સક્ષમ હોય તેને કાર્યવાહીમાં પક્ષકાર બનવાની મંજૂરી આપવામાં આવે. જો કોઈ વ્યક્તિ આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટથી અજાણ હોવા છતાં, તેને અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળની કાર્યવાહીમાં પક્ષકાર બનવાની મંજૂરી આપવામાં ન આવે તો તેના પરિણામે થઈ શકે તેવા અન્યાયનું વર્તમાન કેસ એક દષ્ટાંતરૂપ ઉદાહરણ છે. અરજદાર દાયકાઓથી તેના પિતાની ભાડૂઆતી હેઠળ અને હવે ભાડૂત તરીકે તેના કબજામાં આવેલી દાવો કરેલી દુકાનમાં વ્યવસાય ચલાવતો હોવાનો દાવો કરે છે. એવો દાવો

કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદીએ પ્રતિવાદી નં. ૨ અરજદારના પુત્ર સાથે ભાગીદારી કરી છે, જેના હેઠળ દાવો કરેલી દુકાનમાં ચાલતા વ્યવસાય સાથે દાવો કરેલી દુકાનમાં ભાડૂઆતી હકો પેઢીને ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યા છે, જે અરજદાર દ્વારા સખત રીતે નકારવામાં આવે છે. અરજદારે ૭-૧૦-૨૦૦૬ ના રોજ એટલે કે પ્રતિવાદી નં. ૧ દ્વારા અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળ અરજી ખસેડવામાં આવે તે પહેલાં જ, ઘોષણાત્મક અને ઈન્જંક્શન દાવો દાખલ કર્યો હતો અને કોર્ટ દ્વારા વચગાળાનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો છે, જે હકીકત પ્રતિવાદી દ્વારા અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળની અરજીમાં છુપાવવામાં આવી છે. જો વિચિત્ર પરિસ્થિતિમાં, અરજદારને સાંભળ્યા વિના અને અરજદારને તેના કેસને બચાવવાની તક આપ્યા વિના, પ્રતિવાદી નં. ૧ દ્વારા સૂચવવામાં આવેલા કોઈપણ વચગાળાના પગલાંનો આદેશ આપવામાં આવે છે, તો તેનાથી અરજદાર માટે વિનાશક પરિણામ આવી શકે છે. ઉદાહરણ આપવા માટે, જો વચગાળાના પગલા તરીકે પ્રતિવાદી નં. ૧ ને દાવો કરેલી દુકાનમાં વ્યવસાય ચલાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે, અને અરજદારને પ્રતિવાદી નં. ૧ ના વ્યવસાયમાં દખલ કરતા અટકાવવામાં આવે છે અથવા પ્રતિવાદી દ્વારા સૂચવ્યા મુજબ રીસીવરની નિમણૂક કરવામાં આવે છે, તો આવા આદેશોથી પ્રતિકૂળ અસર પામનાર વ્યક્તિ બીજું

કોઈ નહીં પણ અરજદાર હોઈ શકે છે. તેથી જોતા, આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર ન હોય તેવી વ્યક્તિને અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળની કાર્યવાહીમાં પક્ષકાર તરીકે જોડવાની મનાઈ કરવા માટે અધિનિયમની કલમ ૯ નું અર્થઘટન કરી શકાય નહીં. કોર્ટ પાસે અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળની કાર્યવાહીમાં વ્યક્તિને પક્ષકાર તરીકે જોડવાની પૂરતી સત્તા છે જ્યાં પક્ષકાર તરીકે જોડાવાની માંગ કરતી વ્યક્તિ કોર્ટને ખાતરી આપવા સક્ષમ હોય કે તે કાર્યવાહી માટે યોગ્ય અને આવશ્યક પક્ષકાર છે અને કોર્ટ સમક્ષ તેની હાજરી કોર્ટને ન્યાયી અને યોગ્ય આદેશ પસાર કરવામાં સક્ષમ બનાવવા માટે બંધાયેલી છે. અન્ય કોઈ પણ અર્થઘટન મુકદ્દમાની ગુણાકારમાં પરિણમશે અને આ રીતે જાહેર નીતિની વિરુદ્ધ હશે. શું ઉભરી આવે છે તે એ છે કે જ્યારે આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટથી અજાણી વ્યક્તિને આર્બિટ્રેશન એન્ડ કન્સિલિએશન એક્ટ, ૧૯૯૭ ની કલમ ૯ હેઠળ વચગાળાના પગલાં (ઓ) માંગવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં, ત્યારે એક અજાણ્યા વ્યક્તિને પક્ષકાર તરીકે જોડી શકાય છે જ્યાં કોર્ટને ખાતરી થાય કે અરજદાર કાર્યવાહી માટે યોગ્ય અને આવશ્યક પક્ષકાર છે અને તેની હાજરી કોર્ટને ન્યાયી અને યોગ્ય નિષ્કર્ષ પર પહોંચવામાં સક્ષમ બનાવવા માટે બંધાયેલી છે."

૫૧. ઉપરોક્ત પરથી જોવા મળતો કાયદાનો સિદ્ધાંત એ છે કે આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટથી અજાણી વ્યક્તિને એક્ટ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૯ હેઠળ વચગાળાના પગલાં (ઓ) માંગવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં, જોકે, તેને પક્ષકાર તરીકે જોડી શકાય છે જ્યાં કોર્ટને ખાતરી થાય કે અરજદાર કાર્યવાહી માટે યોગ્ય અને આવશ્યક પક્ષકાર છે અને તેની હાજરી કોર્ટને ન્યાયી અને યોગ્ય નિષ્કર્ષ પર પહોંચવામાં સક્ષમ બનાવવા માટે બંધાયેલી છે.

૫૨. નેશનલ હાઇવે ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ ચાઇના કોલ કન્સ્ટ્રક્શન ગ્રુપ કોર્પોરેશન [૨૦૦૬ (૮૭) ડી આર જે ૨૨૫] માં, દિલ્લી હાઇકોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજ (કોરમ: બદર દુસ્સેઝ અહેમદ, જે.) ને અન્ય બાબતોની સાથે એ પ્રશ્નો પર વિચાર કરવાનો પ્રસંગ મળ્યો હતો કે શું હસ્તક્ષેપ કરનાર ને ઉક્ત અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળની પિટિશનમાં પક્ષકાર તરીકે જોડી શકાય 'અને, શું આવો હસ્તક્ષેપ કરનાર આવી પિટિશન પર કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશની સ્પષ્ટતા માંગવા માટે હકદાર હશે' ઉક્ત પ્રશ્નોના જવાબમાં, એવું જાણવા મળ્યું હતું કે તે કેસમાં હસ્તક્ષેપ કરનારને અરજદાર સાથે કોઈ કરાર સંબંધ ન હતો, ન તો હસ્તક્ષેપ કરનાર આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહીનો પક્ષકાર હતો. એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે ઉક્ત અધિનિયમની કલમ ૯ આર્બિટ્રલ કાર્યવાહીના સંદર્ભમાં છે અને જેમ હસ્તક્ષેપ કરનાર તેના પક્ષકારો વચ્ચે પેર્સિડિંગ

આર્બિટ્રલ કાર્યવાહીમાં પક્ષકાર બની શકતો નથી, તેમ તેને ઉક્ત અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળની કાર્યવાહીમાં કોઈ લોકસ સ્ટેન્ડી રહેશે નહીં. એ પણ નોંધવામાં આવ્યું હતું કે કલમ ૯ અથવા કલમ ૧૭ હેઠળ પસાર કરવામાં આવતા વચગાળાના આદેશો આર્બિટ્રેશનના પક્ષકારોના સંદર્ભમાં અને તેના વિષયવસ્તુના સંબંધમાં હોય છે. કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ ના ઓર્ડર ૧ નિયમ ૧૦ હેઠળ હસ્તક્ષેપ કરનારની અરજી તે કેસમાં આ આધારો પર નામંજૂર કરવામાં આવી હતી. ઉક્ત નિર્ણય સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે જે વ્યક્તિ આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર નથી તે ઉક્ત અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળ પસાર કરાયેલા આદેશમાં ફેરફાર માંગી શકે નહીં. વધુમાં, ઉક્ત અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળ પસાર કરવામાં આવેલો આદેશ એવો છે જે આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના વિષયવસ્તુના સંદર્ભમાં અને તેના સંબંધમાં છે, જે હાથ પરના કેસમાં શીતલ ઈસ્પાત અને રેડ સ્નેપર વચ્ચે છે.

૫૩. અમારો મત છે કે કોર્ટે એક્ટ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૯ હેઠળની કાર્યવાહીમાં ત્રીજા પક્ષકારના સ્વતંત્ર અધિકારને અસર કરતી કોઈ રાહત આપવી જોઈએ નહીં. અમે આક્ષેપિત આદેશથી સંતુષ્ટ નથી કારણ કે ન તો આઈ ઓ બી કે ન તો અપીલકર્તા બેંક વી પી સી અને તેમાં રહેલા આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર છે અને એકબીજાની તુલનામાં તેમના અધિકારો સંબંધિત એલ સી માંથી ઉદ્ભવતા સ્વતંત્ર અધિકારો / જવાબદારીઓ છે.

૫૪. ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, અમે ગૌહાટી હાઈકોર્ટના બ્રહ્મપુત્ર રિયલ્ટર્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ જી. જી. ટ્રાન્સપોર્ટ (પી) લિમિટેડ અને અન્યના કેસમાં ૨૦૧૪(૧) જીએલડી ૨૯૬ (ગૌ) માં નોંધાયેલ નિર્ણયનો સંદર્ભ આપી શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ છીએ, ખાસ કરીને, ફકરા ૫૪, ૫૯, ૬૨, ૬૩ અને ૬૪ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો:

"૫૪ ૧૯૯૬ ના અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળનો આદેશ ત્રીજા પક્ષકાર સામે પસાર કરી શકાય છે, તે કાયદાની સંપૂર્ણ દરખાસ્ત નથી કારણ કે જો ઉક્ત દરખાસ્ત સ્વીકારવામાં આવે તો તેનો અર્થ એવો થશે કે વચગાળાના પગલાં એવી વ્યક્તિ સામે પણ માંગી શકાય છે, જે આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના વિષયવસ્તુ સાથે જોડાયેલ નથી. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે પ્રતિવાદી નં. ૧ એ જે ચુકાદાઓનો સંદર્ભ આપ્યો હતો તેમાં સ્પષ્ટપણે જણાવાયું હતું કે ૧૯૯૬ ના અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળનો આદેશ ત્રીજા પક્ષકાર સામે પસાર કરી શકાય છે, જો આવી વ્યક્તિ આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના પક્ષકાર હેઠળ દાવો કરી રહી હોય. જોકે, વર્તમાન કેસમાં, અપીલકર્તા તેની તરફેણમાં કરવામાં આવેલી નોંધાયેલ વેચાણ ડીડના આધારે અને પ્રશ્નવાળી અનુસૂચિત

જમીનના કબજામાં હોવાના આધારે સ્વતંત્ર અધિકારનો દાવો કરી રહ્યો છે. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે ધ્યાન દોર્યું કે અપીલકર્તા પ્રતિવાદીઓ હેઠળ કોઈ અધિકારનો દાવો કરી રહ્યો નથી અને તેથી અપીલકર્તા સામે કોઈ વચગાળાના પગલાં પસાર કરી શકાય નહીં, પરંતુ વિદ્વાન નીચલી અદાલત દાવા હેઠળની વ્યક્તિ અને કરારની જાણ સાથે અથવા જાણ વિના વેચનાર પાસેથી મિલકત ખરીદનાર વ્યક્તિ વચ્ચેનો ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ તફાવત સમજવામાં નિષ્ફળ રહી અને તેથી, રજૂઆત કરી કે નામદાર બોમ્બે હાઈકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાઓના ગુણોત્તર નો વર્તમાન વિવાદ સાથે કોઈ સંબંધ નથી.

પદ વર્તમાન કેસમાં, સ્વીકાર્ય રીતે અહીંના અપીલકર્તા આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના વિષયવસ્તુના સંદર્ભમાં પોતાના આધારે સ્વતંત્ર અધિકારનો દાવો કરી રહ્યા છે અને માત્ર પ્રતિવાદી નં. ૨ હેઠળ દાવો કરી રહ્યા નથી, જે આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર છે. આવી સ્થિતિમાં, કોર્ટ પાસે અહીંના અપીલકર્તા સામે વચગાળાના પગલાં તરીકે યોગ્ય આદેશ પસાર કરવાનો અધિકારક્ષેત્ર રહેશે નહીં, કારણ કે તે આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટ અથવા આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહીનો પક્ષકાર નથી.

૬૨ વર્તમાન કેસમાં, અપીલકર્તાએ સ્વતંત્ર અધિકાર પ્રાપ્ત કર્યો છે. તેથી, અપીલકર્તાને મૂળ વેચનાર હેઠળ દાવો કરનાર વ્યક્તિ સમાન ગણી શકાય નહીં. પ્રતિવાદી નં. ૧ અને પ્રતિવાદી નં. ૩ વચ્ચે આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહીમાં રાહત અથવા કોઈ એવોર્ડ મૂળ માલિકો પાસેથી માન્ય ખરીદી દ્વારા અપીલકર્તા દ્વારા પ્રાપ્ત કરેલા અધિકારને ખલેલ પહોંચાડી શકશે નહીં. વધુમાં, આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ વેચાણકર્તાઓ અને મૂળ માલિકો પાસેથી માન્ય ખરીદી દ્વારા અપીલકર્તા દ્વારા પ્રાપ્ત કરેલ અધિકાર છીનવી શકશે નહીં.

૬૩ અધિનિયમની કલમ ૯ ત્યારે જ આકર્ષિત થાય છે જો વિવાદનું સ્વરૂપ આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહી અથવા કરારનો વિષયવસ્તુ હોય. તે એવી કોઈ રાહતની કલ્પના કરતું નથી જે આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહી અથવા નિર્ણય માટે આર્બિટ્રેશનને મોકલેલા વિવાદોમાંથી ઉદ્ભવતી ન હોય. શોની સનિલ વિ. મેસર્સ કોસ્ટલ ફાઉન્ડેશન્સ (પી) લિમિટેડ અને અન્ય (એ આઈ આર ૨૦૦૬ કેરલા ૨૦૬) ના કેસમાં કેરળ હાઈકોર્ટે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું હતું: "કલમ ૯ ઘડતી વખતે ધારાસભા દ્વારા જે વચગાળાના પગલાંની કલ્પના કરવામાં આવી છે તે વચગાળાના પગલાં છે જે પક્ષકારો વચ્ચેના આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટ સાથે સંબંધિત છે અને વચગાળાના હોવાથી, તેઓ પક્ષકારો વચ્ચેના આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટ સંબંધિત

બાબતો પૂરતા મર્યાદિત રહેવાના છે. આ ઇરાદો કલમ ૯ ના શરૂઆતના શબ્દો પરથી સ્પષ્ટ છે, જે પક્ષકારને વચગાળાના પગલાં માટે અરજી કરવા માટે પ્રદાન કરે છે. કલમ ૯ ના સાદા વાંચન પર અને ઉક્ત અધિનિયમની યોજના મુજબ, એવું માનવા માટે કોઈ અવકાશ નથી કે કલમ ૯ હેઠળ વચગાળાના પગલાં દ્વારા, કોર્ટના વેચાણના આધારે કબજો ધરાવતા ત્રીજા પક્ષકારના અધિકારોમાં દખલ કરી શકાય, ઇન્જંક્શન આપી શકાય અથવા કલમ ૯ હેઠળની કાર્યવાહીને આધીન કરી શકાય. કલમ ૯ આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના વિષયવસ્તુના સંદર્ભમાં આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના પક્ષકારના કહેવા પર જ કોર્ટ દ્વારા વચગાળાના પગલાં જારી કરવાની કલ્પના કરે છે. આ માત્ર આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના પક્ષકાર સામે, અથવા, વધુમાં વધુ, તેની હેઠળ દાવો કરતી કોઈપણ વ્યક્તિ સામે જ હોઈ શકે છે. અરજદાર ત્રીજો પક્ષકાર હરાજી ખરીદનાર છે જેની તરફેણમાં વેચાણ પ્રમાણપત્ર છે, ત્યારબાદ કબજો સોંપવામાં આવ્યો છે. તેથી, પ્રતિવાદીઓ વચ્ચેના કથિત આર્બિટ્રલ કરારના આધારે શરૂ કરાયેલ કલમ ૯ હેઠળની કાર્યવાહીને તેને આધીન કરી શકાય નહીં.

કહ આ કોર્ટનો એવો મત છે કે અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળ ઇન્જંક્શનનો આદેશ સત્તાના ઉપયોગમાં ત્રીજા પક્ષકાર સામે મંજૂર

કરી શકાય નહીં, જે આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટ અથવા આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહીનો પક્ષકાર નથી અને જેનો પ્રશ્નવાળી મિલકત પર અલગ અધિકાર છે. અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળ ત્રીજા પક્ષકાર સામે ઇન્જંક્શનનો આદેશ મંજૂર કરી શકાય જો તે આર્બિટ્રેશનના કોઈપણ પક્ષકાર દ્વારા તેના અધિકારનો દાવો અથવા આગ્રહ કરી રહ્યો હોય. વધુમાં, જ્યારે કરાર કરારની શરતોના ભંગ માટે વળતરની કલ્પના કરે છે અને પ્રશ્નવાળી મિલકત પર એક વિશિષ્ટ ત્રીજા પક્ષકારનો અધિકાર બનાવવામાં આવે છે, ત્યારે આવા ત્રીજા પક્ષકાર દ્વારા મિલકતનો આનંદ માણવામાં ઇન્જંક્શન આદેશ પસાર કરીને ખલેલ પહોંચાડવી જોઈએ નહીં."

૫૫. અમે શોની સનિલ વિરુદ્ધ કોસ્ટલ ફાઉન્ડેશન્સ (પી) લિમિટેડ અને અન્યના કેસમાં એ આઈ આર ૨૦૦૬ કેર ૨૦૬ માં નોંધાયેલ કેરળ હાઈકોર્ટના નિર્ણયનો પણ સંદર્ભ આપી શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ છીએ, ખાસ કરીને, નીચેના અવલોકનો:

"કલમ ૯ ના વ્યાપને સમજવા માટે, કલમ ૨(૧)(એચ) માં ઉક્ત શબ્દની વ્યાખ્યાને અનુસરીને 'પક્ષકાર' શબ્દને સમજવો પડશે, જે જણાવે છે કે જ્યાં સુધી સંદર્ભ અન્યથા જરૂરી ન હોય ત્યાં સુધી

'પક્ષકાર' નો અર્થ આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર થાય છે. કલમ ૨(૧)(બી) દ્વારા, 'આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટ' નો અર્થ કલમ ૭ માં ઉદ્દેખિત કરાર થાય છે, પછી ભલે તે કલમ ૫ ની પેટા-કલમ (૨) માં કલ્પના કરેલ સ્વરૂપ હોય, આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટ, કલમ ૭ ની પેટા-કલમ (૧) મુજબ, પક્ષકારો દ્વારા આબિટ્રેશન માટે સબમિટ કરવાના કરારનો અર્થ થાય છે, તમામ અથવા અમુક વિવાદો કે જે ચોક્કસ કાનૂની સંબંધના સંદર્ભમાં તેમની વચ્ચે ઉભા થયા છે અથવા ઉભા થઈ શકે છે, પછી ભલે તે કરાર આધારિત હોય કે ન હોય. કલમ ૯ ભાગ ૧ માં પ્રકરણ II માં આવે છે જે આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટને વ્યાખ્યાયિત કરે છે અને પક્ષકારોને આબિટ્રેશન માટે મોકલવાની ન્યાયિક સત્તાધિકારીની સત્તા પૂરી પાડે છે, જ્યાં આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટ હોય અને વધુમાં, કોર્ટ દ્વારા વચગાળાના પગલાં પૂરા પાડે છે. ભાગ I ના પ્રકરણ II માં આ ત્રણ જોગવાઈઓ છે. તેથી, કલમ ૯ ઘડતી વખતે ધારાસભા દ્વારા જે વચગાળાના પગલાંની કલ્પના કરવામાં આવી છે તે વચગાળાના પગલાં છે જે પક્ષકારો વચ્ચેના આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટ સાથે સંબંધિત છે અને વચગાળાના હોવાથી, તેઓ પક્ષકારો વચ્ચેના આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટ સંબંધિત બાબતો પૂરતા મર્યાદિત રહેવાના છે. આ ઈરાદો કલમ ૯ ના શરૂઆતના શબ્દો પરથી સ્પષ્ટ છે, જે પક્ષકારને કલમ ૯ હેઠળ વચગાળાના પગલાં માટે અરજી કરવા

માટે પ્રદાન કરે છે. તેથી, માત્ર આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો પક્ષકાર જ કલમ ૯ નો ઉપયોગ કરીને કોર્ટમાં અરજી કરી શકે છે, જેમાં બે ભાગ છે. કલમ ૯(i) મનસ્વી કાર્યવાહીના હેતુ માટે સગીર અથવા અસ્વસ્થ મનની વ્યક્તિ માટે વાલીની નિમણૂક સાથે વ્યવહાર કરે છે. કલમ ૯(ii) કલમ ૯(ii) ના ખંડો (એ) થી (e) માં ગણાવેલ બાબતોના સંદર્ભમાં રક્ષણના પાંચ પ્રકારના વચગાળાના પગલાંની ગણતરી કરે છે. ખંડ (એ) કોઈપણ માલની જાળવણી, વચગાળાની કસ્ટડી અથવા વેચાણ સાથે વ્યવહાર કરે છે જે આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો વિષયવસ્તુ છે. ખંડ (બી) આબિટ્રેશનમાં વિવાદિત રકમને સુરક્ષિત કરવા માટે પ્રદાન કરે છે. ખંડ (સી) કોઈપણ મિલકત અથવા વસ્તુ કે જે આબિટ્રેશનમાં વિવાદનો વિષય છે, અથવા જેના વિશે તેમાં કોઈ પ્રશ્ન ઉભો થઈ શકે છે તેની અટકાયત, જાળવણી અથવા નિરીક્ષણ માટે પ્રદાન કરે છે અને ઉપરોક્ત કોઈપણ હેતુઓ માટે કોઈપણ વ્યક્તિને, કોઈપણ પક્ષકારના કબજામાં રહેલી કોઈપણ જમીન અથવા મકાનમાં પ્રવેશવા માટે અથવા લેવામાં આવનાર કોઈપણ નમૂનાઓ અથવા કોઈપણ નિરીક્ષણ કરવા, અથવા પ્રયોગ કરવા માટે અધિકૃત કરે છે, જે સંપૂર્ણ માહિતી અથવા પુરાવા મેળવવાના હેતુ માટે જરૂરી અથવા અનુકૂળ હોઈ શકે છે. ઉક્ત જોગવાઈ વાંચવાથી જણાશે કે કલમ ૯(ii)(સી) હેઠળના આદેશો માત્ર આબિટ્રેશનમાં વિવાદના

વિષયવસ્તુના સંબંધમાં જ પસાર કરી શકાય છે જે કોઈપણ પક્ષકારના કબજામાં હોઈ શકે છે કારણ કે અધિનિયમ અથવા આર્બિટ્રેશનના કાયદા દ્વારા કલ્પના કરાયેલ કોઈપણ આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહીનો ઇરાદો ત્રીજા પક્ષકારના અધિકારોમાં દખલ કરવાનો અથવા ઇન્ટરપોલેટ કરવાનો નથી. આનું કારણ સ્પષ્ટ છે કે, આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના પક્ષકારો વચ્ચેના કરાર પર તેની સત્તા રાખે છે અને તે ત્રીજા પક્ષકારના અધિકારોમાં દખલ કરવા માટે કોઈ કોર્ટ નથી, જે રીતે દેશના કાયદા દ્વારા આ બાબતે અધિકૃત અદાલતો કરી શકે છે. ખંડ (ડી) હેઠળ પ્રદાન કરાયેલ વચગાળાના ઇન્જંક્શન જારી કરવા અથવા રીસીવરની નિમણૂક અને કલમ ૯(i) અને (ii) ના ખંડ (ઇ) ની શરતોમાં ન્યાયી અને અનુકૂળ લાગે તેવા રક્ષણના વચગાળાના પગલાં જારી કરવા માટેની શેષ જોગવાઈ અધિકારક્ષેત્રની હદની પૃષ્ઠભૂમિમાં વાંચવી જોઈએ જેનો ઉપયોગ કરી શકાય છે અને, આ આર્બિટ્રલ કરાર દ્વારા સંચાલિત પક્ષકારો સુધી મર્યાદિત છે અને તેનાથી વધુ નહીં. અધિનિયમની કલમ ૯ ના સાદા વાંચન પર અને ઉક્ત અધિનિયમની યોજના મુજબ, એવું માનવા માટે કોઈ અવકાશ નથી કે કલમ ૯ હેઠળ વચગાળાના પગલાં દ્વારા, કોર્ટના વેચાણના આધારે કબજો ધરાવતા ત્રીજા પક્ષકારના અધિકારોમાં દખલ કરી શકાય, ઇન્જંક્શન આપી શકાય અથવા અધિનિયમની કલમ ૯

હેઠળની કાર્યવાહીને આધીન કરી શકાય. અધિનિયમની કલમ ૯ આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના વિષયવસ્તુના સંદર્ભમાં આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના પક્ષકારના કહેવા પર જ કોર્ટ દ્વારા વચગાળાના પગલાં જારી કરવાની કલ્પના કરે છે. આ માત્ર આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના પક્ષકાર સામે, અથવા, વધુમાં વધુ, તેની હેઠળ દાવો કરતી કોઈપણ વ્યક્તિ સામે જ હોઈ શકે છે. રિટ પિટિશનર ત્રીજો પક્ષકાર હરાજી ખરીદનાર છે જેની તરફેણમાં વેચાણ પ્રમાણપત્ર છે, ત્યારબાદ કબજો સોંપવામાં આવ્યો છે. તેથી તેને પ્રતિવાદીઓ વચ્ચેના કથિત આર્બિટ્રલ કરારના આધારે શરૂ કરાયેલ અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળની કાર્યવાહીને આધીન કરી શકાય નહીં. ઉપરોક્ત કારણોસર, રિટ પિટિશનર સામેનો આક્ષેપિત આદેશ અધિકારક્ષેત્ર વિનાનો છે. મારો સુવિચારિત મત છે કે નીચેની કોર્ટ સમક્ષની કાર્યવાહી, જ્યાં સુધી તે રિટ પિટિશનરની વિરુદ્ધ છે, તે કોર્ટની પ્રક્રિયાનો સ્પષ્ટ દુરુપયોગ છે."

૫૬. અમારો મત છે કે, આઈ ઓ બી અને અપીલકર્તા બેંક વચ્ચેના વિવાદને ધ્યાનમાં રાખીને અને અપીલકર્તા બેંક સામે આઈ ઓ બી ની તરફેણમાં કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલી રાહતને ધ્યાનમાં લેતા, આક્ષેપિત આદેશ કાયદામાં ટકી શકે તેમ નથી કારણ કે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા આપવામાં આવેલી રાહત ન તો

આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના વિષયવસ્તુનો ભાગ છે ન તો આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટ પર મહોર મારે છે ન તો આબિટ્રેશન કાર્યવાહી સાથે કોઈ સંબંધ ધરાવે છે. વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી જોષી તેમની રજૂઆતમાં સાચા છે કે આબિટ્રેશન એક્ટની કલમ ૯ હેઠળની પિટિશનમાં આવી અસંબંધિત રાહત આપી શકાય નહીં.

૫૭. ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, અમે હિન્દુસ્તાન પેપર કોર્પોરેશન લિમિટેડ વિરુદ્ધ કેનેઈલહાઉસ અંગામીના કેસમાં (૧૯૯૦) ૧ કોલ ૨૦૦ એચ સી માં નોંધાયેલ કલકત્તા હાઈકોર્ટના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપી શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ છીએ, ખાસ કરીને, તેમાં ફકરા ૯ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો. તે નીચે મુજબ વંચાય છે:

"અમારા મતે, મુદ્દો હવે સારી રીતે સ્થાપિત છે. બે પક્ષકારો વચ્ચેના ચોક્કસ કરારની શરતોમાં બેંક ગેરંટી આપી શકાય છે. કરારની શરતોના આધારે, મૂળ કરારના પક્ષકારોમાંથી એક (જેને હવે પછી "લાભાર્થી" કહેવામાં આવશે) ની તરફેણમાં બેંક દ્વારા બેંક ગેરંટી પ્રદાન કરી શકાય છે. બેંક સામે લાભાર્થી દ્વારા બેંક ગેરંટીના અમલીકરણના પ્રશ્ન માટે, અધિકારો અને જવાબદારીઓ બેંક ગેરંટી દ્વારા જ સંચાલિત થવાની છે અને મૂળ કરારના નિયમો અને શરતો દ્વારા નહીં. બેંક ગેરંટી પોતે જ મૂળ કરારથી અલગ કરાર

છે જેના અનુસંધાનમાં બેંક ગેરંટી આપવામાં આવે છે. બેંક મૂળ કરારનો પક્ષકાર નથી. તેવી જ રીતે, કરારના અનુસંધાનમાં જેના કહેવાથી બેંક ગેરંટી આપવામાં આવે છે, તે પક્ષકાર બેંક ગેરંટીનો પક્ષકાર નથી. જો તે બેંક ગેરંટીના નિયમો અને શરતોનું પાલન કરે તો બેંક ગેરંટી લાગુ કરવાની રહેશે અને મુખ્ય કરારના નિયમો અને શરતોમાં કોઈ કસૂર અથવા ભંગ હોય ત્યારે નહીં. જો બેંક ગેરંટી હેઠળ ચુકવણીની શરત પૂર્ણ થાય છે, તો આવી ચુકવણી લાભાર્થીને કરવાની રહેશે જોકે આખરે જે પક્ષકારના કહેવાથી બેંક ગેરંટી આપવામાં આવી હતી તેના માટે કરારના અન્ય પક્ષકારો સામે નુકસાની માટે દાવો દાખલ કરવાનું ખુદ્દું હોઈ શકે છે. આવા પક્ષકારો માટે કોઈપણ રકમની વસૂલાત માટે બેંક સામે કોઈપણ દાવો દાખલ કરવાનું પણ ખુદ્દું છે, જો કોઈ હોય તો, જો બેંકે બેંક અને આવા અન્ય પક્ષકારો વચ્ચેના વ્યવહારની વિરુદ્ધ કામ કર્યું હોય. મૂળ કરારને ગેરંટીનો ભાગ ગણવો જોઈએ અથવા મૂળ કરારમાં આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટ બેંક ગેરંટીમાં સામેલ કરી શકાય છે તેવું ઠરાવવાનો તે કોઈ આધાર નથી. જો બે કરારો અલગ છે, તો મૂળ કરારમાં આર્બિટ્રેશન કલમ બેંક ગેરંટીના કરારમાં આયાત કરી શકાતી નથી. તે કિસ્સામાં, મૂળ કરારમાં આર્બિટ્રેશન કલમ બેંક ગેરંટીના નિયમો અને શરતો પૂર્ણ થઈ છે કે કેમ તે પ્રશ્નનો સમાવેશ કરી શકતી નથી. બેંક ગેરંટી લાગુ કરી શકાય છે કે નહીં તે મૂળ

કરારના નિયમો અને શરતો પર આધારિત નથી. આ ચોક્કસ કિસ્સામાં, કલમ (બી) સ્પષ્ટ કરે છે કે તેમાં ઉઠાવવામાં આવેલો કથિત વિવાદ બેંક સામે બેંક ગેરંટી લાગુ કરવા માટે બેંક ગેરંટી હેઠળ લાભાર્થીના અધિકાર અંગેનો વિવાદ છે. પિતૃ કરાર હેઠળ લાભાર્થી દ્વારા કરારના કોઈપણ ભંગ સાથે તેને કોઈ લેવાદેવા નથી. બેંક ગેરંટીમાંથી ઉદ્ભવતો દાવો મૂળ કરારમાંથી ઉદ્ભવતો વિવાદ નથી. અમે ધ્યાન દોર્યું છે તેમ, કલમ (બી) ઉક્ત બેંક ગેરંટીના આધારે બેંક સામે લાભાર્થીના અધિકાર સાથે સંબંધિત છે અને ઉક્ત મૂળ કરાર હેઠળ કરારના અન્ય પક્ષકાર સામે લાભાર્થીના અધિકાર તરીકે નહીં. મૂળ આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટ ખૂબ વ્યાપક અથવા સામાન્ય શરતોમાં હોઈ શકે છે, પરંતુ તેમાં ચોક્કસપણે અલગ પક્ષકાર, એટલે કે, બેંક ગેરંટી અને બેંક સાથેના અલગ કરાર હેઠળ ઉદ્ભવતા વિવાદનો સમાવેશ થતો નથી."

૫૮. શ્રી જોષી તેમની રજૂઆતમાં સાચા છે કે એક્ટ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૯ હેઠળની કાર્યવાહીમાં માંગવામાં આવેલી ઇન્જંક્શનની વચગાળાની રાહત મૂળભૂત અંતિમ રાહત માટે સહાયક અને આનુષંગિક હોવી જોઈએ કે જેના માટે વાદીનું કારણ

તેને આબિટ્રેશન કાર્યવાહીમાં હકદાર બનાવે છે. તે આબિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના પક્ષકારોને ઉપલબ્ધ કારણના વ્યાપથી આગળ વધી શકે નહીં.

૫૯. ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, અમે ભારત એલ્યુમિનિયમ કંપની વિરુદ્ધ કેસર એલ્યુમિનિયમ ટેકનિકલ સર્વિસીસ ઇન્કના કેસમાં (૨૦૧૨) ૯ એસ સી સી પપર માં નોંધાયેલ સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપી શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ છીએ, ખાસ કરીને, અનુક્રમે ફરરા ૧૭૫ થી ૧૮૩ અને ૧૯૨ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો. તે નીચે મુજબ વંચાય છે:

"૧૭૫. અમારા મતે, ભારતની બહાર આબિટ્રેશન કાર્યવાહી પડતર હોવાથી એવા દાવા માટે કારણ પૂરું પાડશે નહીં જ્યાં મુખ્ય પ્રાર્થના ઇન્જંક્શન માટે છે. શ્રી સુંદરમે યોગ્ય રીતે ધ્યાન દોર્યું છે કે આખો દાવો વિદેશી દેશમાં આબિટ્રેશન કાર્યવાહીના પડતર હોવા પર આધારિત હશે. તેથી, આબિટ્રેશનના ગુણદોષને સ્પર્શતો દાવો દાખલ કરવાનું પક્ષકાર માટે ખુલ્લું રહેશે નહીં. જો આવો દાવો દાખલ કરવામાં આવે, તો આબિટ્રેશન એક્ટ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૮ અને ૪૫ ને ધ્યાનમાં રાખીને તેની તમામ સંભાવનાઓમાં સ્ટે મુકવામાં આવશે. એ પણ નોંધવું જોઈએ કે આવો દાવો, જો બિલકુલ હોય, તો માત્ર "અન્ય બાબતોની સાથે પ્રતિવાદીને મિલકતથી છૂટા

પડતાં અટકાવવા" દાવા તરીકે જ ઘડી શકાય. હવે, જો ભવિષ્યનો આર્બિટ્રેશન એવોર્ડ કદાચ વાદીની તરફેણમાં હોઈ શકે તો જ આવી મિલકતનો અધિકાર ઊભો થઈ શકે છે, તો માત્ર આવી આકસ્મિકતાના આધારે કોઈ ઘોષણા માટેનો દાવો દેખીતી રીતે દાખલ કરી શકાય નહીં. તે પછી જે બધું દાખલ કરી શકાય તે માત્ર અન્ય પક્ષકારને મિલકતથી છૂટા પડતાં અટકાવતા ઇન્જંક્શન માટેનો દાવો હશે. વચગાળાની રાહત પણ સમાન હશે. અમારા મતે, આવો દાવો ટકી શકે તેવો નહીં હોય, કારણ કે વચગાળાનું ઇન્જંક્શન માત્ર સિવિલ દાવાની પેન્ડન્સી દરમિયાન જ આપી શકાય છે જેમાં એવી રાહતનો દાવો કરવામાં આવ્યો હોય જે વિવાદના વિષય પર અંતિમ નિર્ણયમાં પરિણમી શકે. દાવો માત્ર કારણ ના અસ્તિત્વ પર જ ટકી શકે છે, જે વાદીને દાવામાં માંગવામાં આવેલી મૂળભૂત રાહત માટે હકદાર બનાવશે. વચગાળાનું ઇન્જંક્શન પોતે જ મૂળભૂત રાહતનો એક ભાગ હોવું જોઈએ જેના માટે વાદીનું કારણ તેને હકદાર બનાવે છે. અમારા મતે, ભારતની બહાર આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહીની પેન્ડન્સી દરમિયાન પક્ષકારને મિલકતો સાથે વ્યવહાર કરતા અટકાવતા ઇન્જંક્શન માંગતા દાવામાં ઉપરોક્ત મોટાભાગના ઘટકો ગાયબ છે. કારણ કે વિવાદનો નિર્ણય આર્બિટ્રેટર દ્વારા લેવાનો હોવાથી, દાવામાં આર્બિટ્રેશનના ગુણદોષને લગતી કોઈ મૂળભૂત રાહત માંગી શકાય

નહીં. એકમાત્ર રાહત જે માંગી શકાય છે તે મિલકતને સુરક્ષિત રાખવાની છે જેના માટે વાદી આગળ વધવા માટે હકદાર હોઈ શકે કે ન પણ હોઈ શકે. હકીકતમાં વાદીનો એકમાત્ર દાવો વિદેશી દેશમાં આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહીના પરિણામ પર આધાર રાખશે જેના પર ભારતમાં અદાલતોનું કોઈ અધિકારક્ષેત્ર રહેશે નહીં. કારણ સ્પષ્ટપણે આકસ્મિક/કાલ્પનિક હશે. કોઈ વર્તમાન કારણ અસ્તિત્વમાં હશે નહીં. અરજી પોતે ઓર્ડર VII નિયમ ૧૧(એ) હેઠળ નકારી કાઢવા પાત્ર રહેશે. કોઈ પણ સંજોગોમાં, ઉપર નોંધ્યા મુજબ, કોઈ વચગાળાની રાહત આપી શકાતી નથી સિવાય કે તે મુખ્ય રાહત માટે સહાયક અને આનુષંગિક હોય જે દાવામાં અધિકારોના અંતિમ નિર્ધારણ પર પક્ષકારને ઉપલબ્ધ થઈ શકે. આ દૃષ્ટિકોણને આ કોર્ટના સંખ્યાબંધ ચુકાદાઓથી સમર્થન મળશે.

૧૭૬. સ્ટેટ ઓફ ઓરિસ્સા વિરુદ્ધ મદન ગોપાલ રૂંગટા, [એ આઈ આર ૧૯૫૨ એસ સી ૧૨] માં પૃષ્ઠ ૩૫ પર આ કોર્ટે ઠરાવ્યું:

"૬...વચગાળાની રાહત માત્ર મુખ્ય રાહત માટે સહાયક અને આનુષંગિક તરીકે જ આપી શકાય છે જે પક્ષકારને દાવો અથવા કાર્યવાહીમાં તેના અધિકારોના અંતિમ નિર્ધારણ પર ઉપલબ્ધ થઈ શકે છે....."

૧૭૭. ઉપરોક્ત બંધારણીય બેંચને અનુસરીને, આ કોર્ટે કોટન કોર્પોરેશન લિમિટેડ વિરુદ્ધ યુનાઇટેડ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ બેંક [(૧૯૮૩) ૪ એસ સી સી ૫૨૫] માં ઠરાવ્યું:

"૧૦.....પરંતુ હંગામી ઇન્જંક્શન આપવાની સત્તા અંતિમ રાહત માટે સહાયક અથવા આનુષંગિક તરીકે આપવામાં આવી હતી. જો માંગ્યા મુજબની શરતોમાં અંતિમ રાહત આપી શકાતી નથી, તો તે જ શરતોમાં હંગામી રાહત ભાગ્યે જ આપી શકાય છે. સ્ટેટ ઓફ ઓરિસ્સા વિ. મદન ગોપાલ રૂંગટામાં આ કોર્ટની બંધારણીય બેંચે સ્પષ્ટપણે રૂપરેખા દર્શાવી હતી જેમાં વચગાળાની રાહત આપી શકાય. કોર્ટે કહ્યું કે 'વચગાળાની રાહત માત્ર મુખ્ય રાહત માટે સહાયક અને આનુષંગિક તરીકે જ આપી શકાય છે જે પક્ષકારને દાવો અથવા કાર્યવાહીમાં તેના અધિકારોના અંતિમ નિર્ધારણ પર ઉપલબ્ધ થઈ શકે છે'. જો હંગામી રાહત આપવાની સત્તા આપવાનો આ હેતુ હોય, તો તે અકલ્પ્ય છે કે જ્યાં માંગવામાં આવેલી શરતોમાં અંતિમ રાહત આપી શકાતી નથી કારણ કે કાયદો આવી રાહત આપવા પર પ્રતિબંધ મૂકે છે, ત્યાં તે જ પ્રકૃતિની હંગામી રાહત આપી શકાતી નથી....."

૧૭૮. અશોક કુમાર લિંગલા વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ કર્પોરેટ
[(૨૦૧૨) ૧ એસ સી સી ૩૨૧] માં કાનૂની સ્થિતિનો
પુનરોચ્ચાર કરવામાં આવ્યો છે.

૧૭૯. આર્બિટ્રેશનને લગતી બાબતોમાં, સ્પેસિફિક રિલીફ એક્ટની
કલમ ૧૪(૨) હેઠળ દાવો પણ પ્રતિબંધિત રહેશે. જોકે સ્પેસિફિક
રિલીફ એક્ટ, ૧૯૬૩ ની કલમ ૩૭ માં અસ્થાયી/કાયમી
ઇન્જંક્શન આપવા માટેની જોગવાઈ અસ્તિત્વમાં છે, પરંતુ આ
જોગવાઈ હેઠળ પણ કારણનું અસ્તિત્વ આવશ્યક છે. સ્પેસિફિક
રિલીફ એક્ટની કલમ ૩૮ હેઠળ પણ આવી જ સ્થિતિ હશે.

૧૮૦. કંઈક અંશે સમાન સંજોગોમાં મરેવા ઇન્જંક્શન માટેનો દાવો
ઇંગ્લેન્ડમાં હાઉસ ઓફ લોર્ડ્સ સમક્ષ સિસ્કીના (કાર્ગો ઓનર્સ)
વિરુદ્ધ ડિસ્ટોસ કમ્પેનિયા નેવિરિયા એસએ (૧૯૭૯ એસી
૩૩૪) માં વિચારણા માટે આવ્યો હતો. આ કિસ્સામાં, કાર્ગો
માલિકોનો પનામાની કંપની સામે દાવો હતો. વિવાદનો ઇંગ્લેન્ડ
સાથે કોઈ સંબંધ ન હતો. પ્રતિવાદીનું એકમાત્ર જહાજ ડૂબી ગયું
હતું અને ઇંગ્લેન્ડમાં વીમાની રકમ હતી જેના માટે પ્રતિવાદી હકદાર
હતો. કાર્ગો માલિકોએ પ્રતિવાદીને તે સમયે આર એસ સી ઓર્ડર
૧૧, નિયમ ૧(૧)(i) હેઠળ રિટ બજાવવા માટે રજા માંગી હતી.
મોકાટ્ટા, જે. એ રજા આપી અને તે જ સમયે રિટ પિટિશનના ફક્ત

૨ માં માંગ્યા મુજબની શરતોમાં ઇન્જંક્શન આપ્યું. ત્યારબાદ, કેર, જે. એ રિટની નોટિસ રદ કરી પરંતુ અપીલમાં ઇન્જંક્શન પેટિંગ રાખ્યું. કાર્ગો-માલિકોની અપીલ પર, કોર્ટ ઓફ અપીલ દ્વારા બહુમતીથી કેર, જે. ના ચુકાદાને ઉલટાવી દીધો અને મરેવા ઇન્જંક્શનને મોકાટ્ટા, જે. દ્વારા મૂળ રીતે મંજૂર કર્યા મુજબ પુનઃસ્થાપિત કર્યું. આ બાબત કોર્ટ ઓફ અપીલના બહુમતી ચુકાદા સામે અપીલ દ્વારા હાઉસ ઓફ લોર્ડ્સ પહોંચી. અપીલ પર હાઉસ ઓફ લોર્ડ્સે ઠરાવ્યું કે ઇંગ્લેન્ડમાં મૂળભૂત કાર્યવાહી શરૂ કરવાનું કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી. તેથી, કાર્યવાહીમાં રિટ અને તમામ અનુગામી કાર્યવાહીઓ રદ કરવી પડી. પરિણામે કોઈ મરેવા ઇન્જંક્શન હોઈ શકે નહીં. એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે મરેવા ઇન્જંક્શન માત્ર એક વચગાળાનું ઇન્જંક્શન હતું અને આપું ઇન્જંક્શન માત્ર ".... પૂર્વ-અસ્તિત્વમાં રહેલા કારણ માટે સહાયક અને આનુષંગિક" તરીકે જ આપી શકાય છે.

૧૮૧. લોર્ડ ડિપ્લોકે અવલોકન કર્યું કે:

"તે સ્વીકારવામાં આવે છે કે કરારના ભંગ માટે નુકસાની માટે કાર્ગો માલિકોનો દાવો પોતે ઓર્ડર ૧૧, નિયમ ૧(૧) ના કોઈપણ પેટા-નિયમો હેઠળ આવતો નથી; ન તો ટોર્ટ માટે નુકસાની માટેનો તેમનો દાવો."

એવું વધુમાં અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે

"કાર્ગો-માલિકો માટેના કાઉન્સેલ દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે જો કાર્યવાહી તેમ છતાં આગળ વધવાની મંજૂરી આપવામાં આવે, તો તે મરેવા ઇન્જંક્શન માટેના દાવાને સમર્થન આપશે જે જહાજના માલિકોને ચુકાદા અને તેના દ્વારા આપવામાં આવેલી નુકસાનીની ચુકવણી ન થાય ત્યાં સુધી અધિકારક્ષેત્રમાં તેમની સંપત્તિનો નિકાલ કરતા અટકાવશે; અને આ પોતે જ કેસને પેટા-નિયમ (i) ની અંદર લાવવા માટે પૂરતું છે જે હાઇકોર્ટને અધિકારક્ષેત્રની બહારની વ્યક્તિઓ પર તેની પ્રક્રિયાની સેવા માટે રજા આપવાનો અધિકાર આપે છે".

૧૮૨. ઓર્ડર ૧૧ નિયમ ૧(i) નું અર્થઘટન કરતા, એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે પેટા-નિયમ (i) માં વપરાયેલ શબ્દ કાનૂની કલાની શરતો છે. પેટા-નિયમ "કાર્યવાહી" ની વાત કરે છે જેમાં ચોક્કસ પ્રકારની રાહત, "એક ઇન્જંક્શન" માંગવામાં આવે છે. આ "કાર્યવાહી" શોધવા માટે કારણના અસ્તિત્વની પૂર્વધારણા કરે છે. વચગાળાનું ઇન્જંક્શન મેળવવાનો અધિકાર એ કારણ નથી. તે પોતાની મેળે ટકી શકે નહીં. તે વાદીના કાનૂની અથવા સમાન અધિકારના તેના દ્વારા વાસ્તવિક અથવા ધમકીભર્યા

આક્રમણમાંથી ઉદ્ભવતા પ્રતિવાદી સામે અગાઉથી અસ્તિત્વમાં રહેલા કારણ પર આધારિત છે જેના અમલીકરણ માટે પ્રતિવાદી કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રને આધીન છે. વચગાળાનું ઇન્જંક્શન મેળવવાનો અધિકાર એ અગાઉથી અસ્તિત્વમાં રહેલા કારણ માટે માત્ર સહાયક અને આનુષંગિક છે. કોર્ટ દ્વારા પક્ષકારોના અધિકારોની ખાતરી થાય ત્યાં સુધી યથાસ્થિતિ જાળવી રાખવા અને વાદીને એવી રાહત આપવા માટે કે જેના માટે તેનું કારણ તેને હકદાર બનાવે છે, જેમાં અંતિમ ઇન્જંક્શનનો સમાવેશ થઈ શકે કે ન પણ થઈ શકે.

૧૮૩. અગાઉ નોંધ્યું તેમ, ભારતમાં પણ સ્થિતિ અલગ નથી. તેથી એવું જણાય છે કે કાયદા હેઠળ, તે આજે જે રીતે ઊભો છે, ભારતની બહાર આર્બિટ્રેશન પેનિંગ હોય ત્યારે વચગાળાની રાહત માટેનો આંતર-પક્ષકાર દાવો ટકી શકે તેવો નહીં હોય.

૧૮૨. જ્યાં સુધી ભારતીય કાયદાનો સંબંધ છે, તે સુસ્થાપિત છે કે "વચગાળાની રાહત આપવાની કોર્ટની સત્તાનો સ્ત્રોત કલમ ૯૪ અને અપવાદરૂપ કિસ્સાઓમાં કલમ ૧૫૧ સીપીસી પર શોધી શકાય છે. સીપીસી અંતિમ રાહત માટે મૂળભૂત દાવાના અસ્તિત્વની પૂર્વધારણા કરે છે જેમાં વચગાળાની રાહત આપવાની સત્તાનો ઉપયોગ તેના નિકાલ સુધી જ કરી શકાય છે."

૬૦. અમે આધુનિક સ્ટીલ્સ લિ. વિરુદ્ધ ઓરિસ્સા મેંગેનીઝ એન્ડ મિનરલ્સ (પી) લિ. ના કેસમાં (૨૦૦૭) ૭ એસ સી સી ૧૨૫ માં નોંધાયેલ સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયનો પણ સંદર્ભ આપી શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ છીએ, ખાસ કરીને, અનુક્રમે ફકરા ૧૧, ૨૦ અને ૨૧ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો. તે નીચે મુજબ વંચાય છે:

"૧૧. એ સાચું છે કે અધિનિયમની કલમ ૯ આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના વિષયવસ્તુ હોય તેવા કોઈપણ માલના રક્ષણ, જાળવણી, વચગાળાની કસ્ટડી અથવા વેચાણ માટે વચગાળાના પગલાં તરીકે કોર્ટ દ્વારા આદેશ પસાર કરવાની વાત કરે છે અને રક્ષણના આવા વચગાળાના પગલાં કોર્ટને ન્યાયી અને અનુકૂળ લાગે તેવા હોઈ શકે છે. વચગાળાના પ્રતિબંધિત ઇન્જંક્શન અથવા વચગાળાના ફરજિયાત ઇન્જંક્શન આપવાનું સુસ્થાપિત નિયમો દ્વારા સંચાલિત થાય છે અને એ કલ્પના કરવી મુશ્કેલ છે કે અધિનિયમની કલમ ૯ ઘડતી વખતે ધારાસભાનો ઇરાદો એવી જોગવાઈ કરવાનો હતો જે વચગાળાના ઇન્જંક્શન આપવાને નિયંત્રિત કરતા સ્વીકૃત સિદ્ધાંતોની બહાર હોય. રીસીવરની નિમણૂક અંગે પણ સમાન સ્થિતિ છે કારણ કે રક્ષણના કોઈપણ

વચગાળાના પગલાં પસાર કરવાની વાત કરતી વખતે કલમ પોતે 'ન્યાયી અને અનુકૂળ' નો ખ્યાલ લાવે છે. કલમના અંતિમ શબ્દો, "અને કોર્ટને આદેશો આપવા માટે સમાન સત્તા રહેશે જેવી તેની સમક્ષ કોઈપણ કાર્યવાહીના હેતુ માટે અને તેના સંબંધમાં છે" એવું પણ સૂચવે છે કે જોગવાઈ દ્વારા વચગાળાના આદેશો આપવામાં કોર્ટનું નિયમન કરતા સામાન્ય નિયમોને દૂર કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો નથી. વધુમાં, જ્યારે કોઈ પક્ષકારને તે વતી વિશેષ પ્રક્રિયા અથવા વિશેષ નિયમોનો સમૂહ પૂરો પાડ્યા વિના દેશની સામાન્ય અદાલતનો સંપર્ક કરવાનો અધિકાર આપવામાં આવે છે, ત્યારે તે કોર્ટ દ્વારા અનુસરવામાં આવતા સામાન્ય નિયમો અધિનિયમ દ્વારા આપવામાં આવેલી સત્તાના ઉપયોગને સંચાલિત કરશે. તે આધારે પણ, અધિનિયમની કલમ ૯ હેઠળ વચગાળાના પગલાં પસાર કરતી વખતે સુવિધાના સંતુલન, પ્રથમદર્શી કેસ, ન પૂરી શકાય તેવી ઈજા અને ન્યાયી અને અનુકૂળ ખ્યાલને દૂર રાખવો શક્ય નથી.

૨૦. અધિનિયમની કલમ ૯ માં કોઈ વિશેષ શરત સમાવિષ્ટ નથી. કોઈ વિશેષ પ્રક્રિયા સૂચવવામાં આવી નથી. અમેરિકન જ્યુરિસપ્રુડન્સ, ૨૭ એડિશનમાં એવું જણાવવામાં આવ્યું છે:

"આર્બિટ્રેશન કાયદાઓ હેઠળની ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં જ્યાં કોઈ નિર્દિષ્ટ ન હોય ત્યાં પ્રથા અને પ્રક્રિયાના સામાન્ય નિયમો લાગુ પડે છે; અને કાનૂન દ્વારા નિર્ધારિત નિયમો પણ વારંવાર સામાન્ય ઉપયોગમાં લેવાતા અન્ય નિયમો સમાન હોય છે અને અદાલતો દ્વારા સમાન અર્થઘટનને આધીન હોય છે."

૨૧. એ સાચું છે કે અધિનિયમની કલમ ૯ પાછળનો હેતુ આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના વિષયવસ્તુની જાળવણી માટે આદેશ જારી કરવાનો છે. આધુનિક સ્ટીલ્સના વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા મુજબ, હાથ પરના કેસમાં આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટનો વિષયવસ્તુ ઓ એમ એમ પ્રાઇવેટ લિમિટેડને ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે ભાડે આપેલી ખાણોમાંથી તેના દ્વારા ઓરનું ખનન અને ઉપાડ છે અને ઓ એમ એમ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ દ્વારા તેને અચાનક સમાપ્ત કરવાનો પ્રયાસ છે અને આર્બિટ્રેટર સમક્ષનો વિવાદ કરારની અસર અને કેસના સંજોગોમાં તેને અકાળે સમાપ્ત કરવાના ઓ એમ એમ પ્રાઇવેટ લિમિટેડના અધિકારનો હશે. તે જોતાં, કોર્ટ માટે રક્ષણના વચગાળાના પગલા તરીકે એવો આદેશ પસાર કરવાનું ખુલ્લું હતું કે આર્બિટ્રેટર દ્વારા વિવાદના ઉકેલની પેન્ડન્સી દરમિયાન કરાર હેઠળની વર્તમાન વ્યવસ્થા ચાલુ રાખવી જોઈએ. બની શકે કે,

આધુનિક સ્ટીલ્સ વતી કરવામાં આવેલી આ રજૂઆતમાં થોડું વજન હોય. પરંતુ, તે જ સમયે, શું આધુનિક સ્ટીલ્સને ખાણકામની કામગીરી ચાલુ રાખવાની પરવાનગી આપતું વચગાળાનું પગલું, ઓ એમ એમ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ દ્વારા કરાર સમાપ્ત કરવાના પ્રયાસ અથવા ઓ એમ એમ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ દ્વારા કરાર સમાપ્ત કરવાના પ્રયાસની સ્થિતિમાં પોતાનામાં એક અસાધારણ પગલું આપી શકાય કે કેમ, તે ફરીથી કોર્ટને આવા વચગાળાના પગલાં આપવા માટેના શાસ્ત્રીય નિયમોની વિચારણા તરફ દોરી જશે. કરારની કામગીરી ચાલુ રાખવાનો નિર્દેશ આપતું વચગાળાનું ફરજિયાત ઇન્જંક્શન આપી શકાય કે કેમ, તે આ અંગેના સુસ્થાપિત સિદ્ધાંતોના પ્રકાશમાં ધ્યાનમાં લેવું પડશે. તેવી જ રીતે, શું પ્રચાસિત સમાપ્તિને તેના પરિણામોને અસ્પષ્ટ રાખીને અટકાવી શકાય છે તે પણ એક પ્રશ્ન હશે જેને ઇન્જંક્શન આપવા માટેના સુસ્થાપિત સિદ્ધાંતોના સંદર્ભમાં ધ્યાનમાં લેવો પડશે. તેથી, એકંદરે, અમને લાગે છે કે એવું કહેવું યોગ્ય નહીં હોય કે અધિનિયમની કલમ ૮ હેઠળની સત્તા વચગાળાના ઇન્જંક્શન આપવાને નિયંત્રિત કરતા જાણીતા સિદ્ધાંતોથી સંપૂર્ણપણે સ્વતંત્ર છે જે સામાન્ય રીતે આ સંદર્ભમાં અદાલતોને નિયંત્રિત કરે છે. આમ જોતાં, આપણે આવશ્યકપણે એ જોવું પડશે કે શું હાઇકોર્ટ

કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં વચગાળાનું ઇન્જંક્શન નકારવામાં વાજબી હતી."

૬૧. શ્રી જોષી તેમની રજૂઆતમાં સાચા છે કે આઈ ઓ બી સામેના તેમના અસીલના દાવાને હરાવવા દેવાવો જોઈએ નહીં ભલે એક ક્ષણ માટે માની લઈએ કે વી પી સી હેઠળનો પ્રાથમિક વ્યવહાર છેતરપિંડીથી દૂષિત છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, જે દલીલ અમને એકદમ આકર્ષક લાગે છે તે એ છે કે અપીલકર્તા બેંકને વસૂલાત મેળવતા ઇન્જંક્શન દ્વારા અટકાવી શકાય નહીં.

૬૨. ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, અમે ફેડરલ બેંક લિ. વિરુદ્ધ વી. એમ. જોબ એન્જિનિયરિંગ લિ. અને અન્યના કેસમાં (૨૦૦૧) ૧ એસ સી સી ૬૬૩ માં નોંધાયેલ સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપી શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ છીએ, ખાસ કરીને, અનુક્રમે ફક્ત ૫૫ થી ૫૮ અને ૬૬ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો. તે નીચે મુજબ વંચાય છે:

"૫૫. આ કોર્ટના કેટલાક ચુકાદાઓમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે અદાલતોએ બેંક ગેરંટી અથવા લેટર્સ ઓફ ક્રેડિટને વટાવતા અટકાવવા માટે ઇન્જંક્શન આપવું જોઈએ નહીં, બે અપવાદોનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે— (i) છેતરપિંડી અને (ii) ન પૂરી

શકાય તેવી ઈજા . જો વાદી પ્રથમદર્શી રીતે એ સ્થાપિત કરી શકે કે કેસ આ બે અપવાદોમાં આવે છે, તો ઓર્ડર ૩૯, નિયમ ૧, સીપીસી હેઠળ અસ્થાયી ઇન્જંક્શન જારી કરી શકાય છે. એવું પણ ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે બેંક ગેરંટી અથવા લેટર ઓફ ક્રેડિટનો કરાર વેચનાર અને ખરીદનાર વચ્ચેના મુખ્ય કરારથી સ્વતંત્ર છે. આ યુ સી પી (૧૯૮૩ રિવિઝન) ની કલમો ૩ અને ૪ પરથી પણ સ્પષ્ટ થાય છે. અફર બેંક ગેરંટી અથવા લેટર ઓફ ક્રેડિટના કિસ્સામાં ખરીદનાર બેંકર સામે એ આધારે ઇન્જંક્શન મેળવી શકતો નથી કે વેચનાર દ્વારા કરારનો ભંગ કરવામાં આવ્યો છે. જો વેચનાર પ્રથમદર્શી રીતે બેંક ગેરંટી અથવા લેટર ઓફ ક્રેડિટની શરતોનું પાલન કરે, એટલે કે જો વેચનાર બેંક ગેરંટી અથવા લેટર ઓફ ક્રેડિટમાં દર્શાવેલ દસ્તાવેજો રજૂ કરે તો બેંક વટાવવાની માંગનું સન્માન કરવા માટે બંધાયેલી છે. જો બેંકને દસ્તાવેજોના ચહેરા પરથી સંતોષ થાય કે તેઓ બેંક ગેરંટી અથવા લેટર ઓફ ક્રેડિટમાં દર્શાવેલ દસ્તાવેજોની સૂચિ સાથે સુસંગત છે અને કોઈ વિસંગતતા નથી, તો તે વેચનારની વટાવવાની માંગનું સન્માન કરવા માટે બંધાયેલી છે. આમ કરતી વખતે તેણે વાજબી કાળજી લેવી જોઈએ. બેંક માટે એ આધારે ચુકવણી કરવાનો ઇનકાર કરવો સ્વીકાર્ય નથી કે ખરીદનાર એવો દાવો કરી રહ્યો છે કે કરારનો ભંગ થયો છે. ન તો બેંક તે તબક્કે ભંગના આ પ્રશ્નનો નિર્ણય લેવાનો પ્રયાસ કરી શકે

છે અને વેચનારને ચુકવણી કરવાનો ઇનકાર કરી શકે છે. દસ્તાવેજ હેઠળની તેની જવાબદારીને વેચનાર અને ખરીદનાર વચ્ચે કરારના ભંગ અંગેના કોઈપણ વિવાદ સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી. છેતરપિંડી અથવા બનાવટ વિશેની તેની જાણકારી વિશે, અમે હાલમાં તેની સાથે વ્યવહાર કરીશું.

છેતરપિંડીની જાણકારી :

૫૬. નિર્ણય લેવાયેલા કેસો એવું માને છે કે ઇશ્યુઇંગ બેંક સામે ઇન્જંક્શન મેળવવા માટે, એ સાબિત કરવું જરૂરી છે કે બેંકને છેતરપિંડીની જાણ હતી.

૫૭. કેર, જે. એ આર.ડી. હારબોટલ (મર્કન્ટાઇલ) લિમિટેડ વિરુદ્ધ નેશનલ વેસ્ટમિનિસ્ટર બેંક લિમિટેડ, (૧૯૭૮) ક્યુ.બી. ૧૪૬ ના પાના ૧૫૫ પર અફર લેટર્સ ઓફ ક્રેડિટને 'આંતરરાષ્ટ્રીય વાણિજ્યનું જીવન રક્ત' ગણાવ્યું હતું. તેમણે કહ્યું:

"છેતરપિંડીના સ્પષ્ટ કિસ્સાઓ સિવાય કે જેની બેંકોને નોટિસ હોય, અદાલતો વેપારીઓને મુકદ્દમા અથવા આર્બિટ્રેશન દ્વારા કરારો હેઠળ તેમના વિવાદો પતાવવા માટે છોડી દેશે..... અન્યથા, આંતરરાષ્ટ્રીય વાણિજ્યમાં વિશ્વાસને ન પૂરી શકાય તેવું નુકસાન થઈ શકે છે."

ડેનિંગ એમ.આર. એ એડવર્ડ એન્ડ ઓવેન એન્જિનિયરિંગ લિમિટેડ વિરુદ્ધ બાર્કલેઝ બેંક ઇન્ટરનેશનલ લિમિટેડ (૧૯૭૮) ક્યુ.બી. ૧૫૯ માં જણાવ્યું હતું કે 'એકમાત્ર અપવાદ એ છે કે જ્યાં સ્પષ્ટ છેતરપિંડી હોય જેની બેંકને નોટિસ હોય': બ્રાઉને, એલ.જે. એ એ જ કેસમાં કહ્યું: "પરંતુ છેતરપિંડીનો આક્ષેપ કરવો ચોક્કસપણે પૂરતો નથી, તે સાબિત થવો જોઈએ" અને આવા સંજોગોમાં, હું કહીશ, ખૂબ જ સ્પષ્ટપણે સ્થાપિત થવો જોઈએ", બોલવિન્ટર ઓઈલ એસ.એ. વિરુદ્ધ ચેઝ મેનહટન બેંક, (૧૯૮૪) ૧ ઓલ ઇ.આર. ૩૫૧ ના પાના ૩૫૨ પર, એવું કહેવામાં આવ્યું હતું '

"જ્યાં એ સાબિત થાય છે કે બેંક જાણે છે કે ચુકવણી માટે પહેલેથી જ કરવામાં આવેલી અથવા ત્યારબાદ કરવામાં આવનાર કોઈપણ માંગ સ્પષ્ટપણે કપટપૂર્ણ હશે. પરંતુ છેતરપિંડીની હકીકત અને બેંકની જાણકારી બંને વિશે પુરાવા સ્પષ્ટ હોવા જોઈએ. તે ચોક્કસપણે પૂરતું નહીં હોય કે આ ગ્રાહકના અસમર્થિત નિવેદન પર આધારિત હોય, કારણ કે "ઇન્જંક્શન ખાલી થાય તે પહેલાં" પ્રમાણમાં ટૂંકા સમયમાં બેંકની ક્રેડિટને ન પૂરી શકાય તેવું ગુક્સાન થઈ શકે છે."

આમ, માત્ર 'છેતરપિંડી' સ્પષ્ટપણે સાબિત થવી જોઈએ એટલું જ નહીં પરંતુ જ્યાં સુધી બેંકનો સંબંધ છે, તેણે સાબિત કરવું પડશે કે તેને છેતરપિંડીની જાણ હતી. યુનાઇટેડ ટ્રેડિંગ કોર્પ. એસ એ વિરુદ્ધ એલાઇડ આર્સ બેંક, (૧૯૮૫) ૨ લોર્ડ રેપ, ૫૫૪ માં, એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ચુકવણી પહેલાં કોઈપણ સમયે બેંકના ભાગ પર છેતરપિંડીની જાણકારીના પુરાવા હોવા જોઈએ. એવું પણ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે

"તે પૂરતું હશે જો વાદીના સમર્થિત પુરાવા સામાન્ય રીતે સમકાલીન દસ્તાવેજોના સ્વરૂપમાં હોય અને લાભાર્થીના હુમલાનો જવાબ આપવામાં અસ્પષ્ટ નિષ્ફળતા, એ નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જાય છે કે કાઢવા માટેનું એકમાત્ર વાસ્તવિક અનુમાન 'છેતરપિંડી' હતું".

ગેરંટી ટ્રસ્ટ કો. ઓફ ન્યુ યોર્ક વિરુદ્ધ હેન્ની, (૧૯૧૮) ૨ કે.બી. ૬૨૩ (કેબી) માં, બેંકરે છેતરપિંડી અથવા બનાવટની કોઈ જાણકારી વિના દસ્તાવેજો સ્વીકાર્યા અને એવું ઠરાવવામાં આવ્યું કે પ્રતિવાદીઓ બેંક પાસેથી કાઉન્ટર-ક્લેમ કરી શકે નહીં. જોકે, 'દસ્તાવેજોનો અસ્વીકાર કરવો એ બેંકરની ફરજ હશે જેમના ચહેરા પર બદલાવના ચિહ્નો હોય (જુઓ રે સાલોમન અને નાંડસઝસ, [૧૮૯૯] ૮૧ એલ ટી ૩૨૫. તે સી આઈ એફ કરાર હતો. આ કોર્ટે

આઈટીસી લિમિટેડ વિરુદ્ધ ડેટ્સ રેકૉર્ડ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ,
[૧૯૯૮] ૨ એસ સી સી ૭૦ (૭૯ પર) માં પણ ઠરાવ્યું હતું કે
છેતરપિંડી અથવા બનાવટ અંગે બેંકની જાણકારી પ્રથમદર્શી રીતે
સ્થાપિત થવી જોઈએ.

૫૮. આ ક્ષેત્રમાં અંગ્રેજી કાયદાનો પાયો અમેરિકન કેસ સ્ટેઝન
વિરુદ્ધ જે. હેને એસ સ્કોન્ડર બેન્કીંગ કો., (૧૯૪૧) ૩૧ એન
વાયએસ ૨ડી, ૬૩૧ છે, (આ કેસની વ્યાપક વિગતો રેમન્ડ જેક
દ્વારા 'ડોક્યુમેન્ટરી ક્રેડિટ્સ', ૧૯૯૧ પૃષ્ઠ ૧૯૧-૧૯૨ માં
ઉપલબ્ધ છે); આ કેસને આ કોર્ટ અને અંગ્રેજી અદાલતોના એક
કરતાં વધુ ચુકાદાઓમાં ટાંકવામાં આવ્યો છે પરંતુ અમે તે કેસની
વધુ હકીકતો અને તેમાં નિર્ધારિત 'હોલ્ડર ઇન ડ્યુ કોર્સ' નો
સિદ્ધાંત આપીશું જે અપીલકર્તાના પ્લીડિંગ્સ મુજબ અમારી
સમક્ષના કેસમાં ઉદ્ભવે છે. તે કિસ્સામાં, ક્રેડિટ માટેના અરજદાર
(એટલે કે ખરીદનાર) એ રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજો પર ચુકવણી
અટકાવવા માટે ઇશ્યુઇંગ બેંક શ્રેડર બેંકિંગ કોર્પોરેશન સામે
ઇન્જંક્શનનો દાવો કર્યો હતો. ક્રેડિટની જાણ ભારતમાં વેચનારને
ભારતમાં ઇશ્યુઇંગ બેંકના સંવાદદાતા , ચાર્ટર્ડ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા,
ઓસ્ટ્રેલિયા અને ચાઇના દ્વારા કરવામાં આવી હતી, સંવાદદાતાએ
ક્રેડિટની પુષ્ટિ કરી ન હતી. અરજદારે એવો આક્ષેપ કર્યો હતો કે જે

મોકલવામાં આવ્યું હતું તે પૂરા પાડવામાં આવનાર બરછટ વાળ ના બદલે કચરો હતો. ચાર્ટર્ડ બેંક (કલેક્ટિંગ બેંક) કે જેને વિકેતા પાસેથી 'કલેક્શન' માટે દસ્તાવેજો મળ્યા હતા, તેણે ખરીદનારના દાવાને ફગાવી દેવા માટે અરજી કરી. (આ ઓર્ડર ૭ નિયમ ૧૧ સીપીસી સમાન પ્રક્રિયા હતી) એ આધારે ઇન્જંક્શન માટે કે ત્યાં કોઈ કારણ ન હતું. ખરીદનારે ઇન્જંક્શન માટેની તેમની અરજીમાં ઇશ્યુઇંગ બેંકને વેચાણકર્તાઓની છેતરપિંડી વિશે જાણ કરી. કલેક્ટિંગ બેંકની અરજીની સુનાવણીના હેતુ માટે, કોર્ટે ખરીદનારની અરજીમાં છેતરપિંડી તરીકે જણાવેલ હકીકતોને સાચી માની. (અન્યથા, આ સામાન્ય રીતે સાબિતીનો મુશ્કેલ બોજ હતો). શીએન્ટાગ, જે. એ ઠરાવ્યું કે:

"જ્યાં ચુકવણી માટે ડ્રાફ્ટ્સ અને દસ્તાવેજો રજૂ કરવામાં આવે તે પહેલાં બેંકનું ધ્યાન વિકેતાની છેતરપિંડી તરફ દોરવામાં આવ્યું હોય ત્યાં લેટર ઓફ ક્રેડિટ હેઠળ બેંકની જવાબદારીની સ્વતંત્રતાના સિદ્ધાંતને અપ્રમાણિક વિકેતાને સુરક્ષિત કરવા માટે લંબાવવો જોઈએ નહીં. એ સાચું છે કે દસ્તાવેજો બનાવટી અથવા કપટપૂર્ણ હોવા છતાં, જો ઇશ્યુઇંગ બેંકે વેચાણકર્તાની છેતરપિંડીની નોટિસ મેળવતા પહેલા જ ડ્રાફ્ટ ચૂકવી દીધો હોય, તો તે સુરક્ષિત રહેશે જો

તેણે આવી ચુકવણી કરતા પહેલા વાજબી ખંત રાખ્યો હોય."

ઉપર જણાવ્યા મુજબની હકીકતો એ હતી કે વિકેતાઓએ ચાર્ટર્ડ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા, ઓસ્ટ્રેલિયા અને ચાઇનાના આદેશ પર લેટર ઓફ ક્રેડિટ હેઠળ ડ્રાફ્ટ દોર્યો હતો અને વિકેતાઓના ખાતા માટે 'કલેક્શન' માટે કાનપુર ખાતેની ઉક્ત ચાર્ટર્ડ બેંકની શાખાને ડ્રાફ્ટ અને કપટપૂર્ણ દસ્તાવેજો પહોંચાડ્યા હતા. ચાર્ટર્ડ બેંક ડેમ્યુર દ્વારા ખરીદનારની અરજીને ફગાવી દેવાની માંગ કરીને ઇશ્યુઇંગ બેંક, શ્રેડર બેંકિંગ કોર્પોરેશનને ચૂકવણી કરવા દબાણ કરી શકે નહીં. વાદી ઇન્જંક્શન માટે હકદાર હતો કારણ કે તેણે ચુકવણી કરવામાં આવે તે પહેલાં જ ઇશ્યુઇંગ બેંકની જાણમાં આક્ષેપ લાવ્યો હતો. શીએન્ટાગ, જે. એ વધુમાં અવલોકન કર્યું:

"જેમ એક કોર્ટે જણાવ્યું છે:

દેખીતી રીતે, જ્યારે લેટર ઓફ ક્રેડિટ જારી કરનાર જાણે છે કે દસ્તાવેજ, સ્વરૂપમાં સાચો હોવા છતાં, વાસ્તવમાં, ખોટો અથવા ગેરકાયદેસર છે, ત્યારે તેને લેટર ઓફ ક્રેડિટની શરતોનું પાલન કરતા આવા દસ્તાવેજને ઓળખવા માટે બોલાવી શકાય નહીં"

જ્યાં છેતરપિંડીનો દાવો કરવામાં આવ્યો હોય ત્યાં બેંકને ચુકવણી કરવાનો ઇનકાર કરવાની મંજૂરી આપવાથી કોઈ હાલાકી નહીં થાય, જ્યાં માલસામાન માત્ર ગુણવત્તામાં હલકી કક્ષાનો જ નથી પરંતુ નકામા કચરાનો સમાવેશ કરે છે, જ્યાં ડ્રાફ્ટ અને સાથેના દસ્તાવેજો એવા વ્યક્તિના હાથમાં હોય જે કપટપૂર્ણ વિક્રેતા સમાન સ્થિતિમાં હોય, જ્યાં ચુકવણી માટે ડ્રાફ્ટ્સ અને દસ્તાવેજો રજૂ કરવામાં આવે તે પહેલાં બેંકને છેતરપિંડીની નોટિસ આપવામાં આવી હોય, અને જ્યાં અન્ય પક્ષકારોના અધિકારો અને જવાબદારીઓના નિર્ણયની પેન્ડન્સી દરમિયાન બેંક પોતે ચૂકવણી કરવા માંગતી ન હોય."

કોર્ટે એ પણ નોંધ્યું કે, હકીકતો પર, કલેક્ટિંગ બેંક, ચાર્ટર્ડ બેંક હોલ્ડર ઇન ડ્યુ કોર્સ ન હતી પરંતુ વેચનારના ખાતા માટે સંગ્રહ માટે માત્ર એક એજન્ટ હતી જેના પર ખરીદનાર દ્વારા છેતરપિંડીનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો. તેથી ફરિયાદને ફગાવી દેવાની ચાર્ટર્ડ બેંકની ગતિ (ઓર્ડર ૭ નિયમ ૧૧ સીપીસી સમાન) નકારવી જોઈએ. શીએન્ટાગ, જે. એ 'હોલ્ડર ઇન ડ્યુ કોર્સ' ના સિદ્ધાંતનો સંદર્ભ આપ્યો અને નીચે મુજબ કહ્યું:

"જો તે ફરિયાદના ચહેરા પરથી દેખાઈ આવ્યું હોત કે ચુકવણી માટે ડ્રાફ્ટ રજૂ કરતી બેંક (એટલે કે ચાર્ટર્ડ બેંક) હોલ્ડર ઇન ડ્યુ કોર્સ હતી, તો લેટર ઓફ ક્રેડિટ જારી કરનાર બેંક સામે તેનો દાવો નિષ્ફળ ગયો ન હોત ભલે પ્રાથમિક વ્યવહાર છેતરપિંડીથી દૂષિત હોય."

'આ ફરો કાયદો નક્કી કરે છે કે જ્યારે વિકેતાઓ દ્વારા છેતરપિંડીના કિસ્સામાં કોઈ વ્યક્તિ હોલ્ડર ઇન ડ્યુ કોર્સ બને છે. શીએન્ટાગ, જે. ના ચુકાદામાંથી આ છેલ્લો ફરો કેસની હકીકતોને સીધો લાગુ પડે છે.

૫૯. ઉક્ત સિદ્ધાંતને લાગુ કરતાં, અમે કહી શકીએ કે જો અપીલકર્તા ફેડરલ બેંક માત્ર કલેક્ટિંગ બેંક અથવા એજન્ટ હતી જેણે બેંક ઓફ મહારાષ્ટ્ર (ઇશ્યુઇંગ બેંક) નો સંપર્ક કર્યો હતો અને જો ઇશ્યુઇંગ બેંક દ્વારા કલેક્ટિંગ બેંકને ચુકવણી કરવામાં આવે તે પહેલાં ખરીદનાર દ્વારા ઇશ્યુઇંગ બેંકને અટકાવવામાં આવી હતી, જો ખરીદનાર તેના દાવામાં ઇશ્યુઇંગ બેંકને જાણ કરે કે કલેક્ટિંગ બેંક દ્વારા તેને રજૂ કરવામાં આવનાર દસ્તાવેજો બનાવટી અથવા કપટપૂર્ણ હતા તો કલેક્ટિંગ બેંક ઇશ્યુઇંગ બેંકને કલેક્શન માટે નાણાં છૂટા કરવાની ફરજ પાડી શકી ન હોત. પરંતુ જ્યાં, બીજી તરફ, નેગોશિએટિંગ બેંક, એટલે કે ફેડરલ બેંક (અપીલકર્તા),

દસ્તાવેજોની વાસ્તવિકતા અંગે ઇશ્યુઇંગ બેંક દ્વારા આપવામાં આવેલી મંજૂરીના આધારે કહ્યું છે, અને વસૂલાત માંગે છે, તો નેગોશિએટિંગ બેંક હોલ્ડર ઇન ડ્યુ કોર્સની સ્થિતિમાં છે અને દાવો કરી શકે છે કે ખરીદનારનો દાવો નિષ્ફળ થવો જોઈએ જો તે ઇશ્યુઇંગ બેંકને નેગોશિએટિંગ બેંકને વસૂલાત કરતા અટકાવવા માંગે છે- આ સિદ્ધાંતો પ્રથમદર્શી રીતે શીએન્ટાગ, જે. ના ચુકાદામાંથી ઉદ્ભવે છે જેને ઇંગ્લેન્ડ અને આ કોર્ટ બંને દ્વારા, ઘણા કેસોમાં અનુસરવામાં આવ્યા છે.

૬૬. અગાઉના કારણોસર, અમે અપીલ મંજૂર કરીએ છીએ અને બેંક ઓફ મહારાષ્ટ્ર સામે વાદીની તરફેણમાં આપવામાં આવેલ કામચલાઉ ઇન્જંક્શન રદ કરીએ છીએ કારણ કે ઉક્ત ઇન્જંક્શને બેંક ઓફ મહારાષ્ટ્રને અપીલકર્તા-ફેડરલ બેંકને વસૂલાત કરવાથી અટકાવ્યું હતું: એ સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે ઉક્ત ઇન્જંક્શન બેંક ઓફ મહારાષ્ટ્રને ફેડરલ બેંકને વસૂલાત કરવાની તેની જવાબદારીનું પાલન કરવામાં આડે આવશે નહીં. અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. કોઈ ખર્ચ નહીં."

૬૩. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, અમને એવા નિષ્કર્ષ પર આવવામાં કોઈ સંકોચ નથી કે આક્ષેપિત આદેશ કાયદામાં ટકી શકે તેમ નથી અને તેને બાજુ પર રાખવાને પાત્ર છે.

૬૪. અમે આઈ ઓ બી ની દુર્દશા સમજી શકીએ છીએ જેવી રીતે શ્રી સંજણવાલા દ્વારા વ્યક્ત કરવામાં આવી છે, પરંતુ કાયદાએ તેનો પોતાનો માર્ગ અપનાવવો પડશે. ઇકિવટી કાયદાને અનુસરે છે. આ સિદ્ધાંતને "એકવીટાસ સિક્વિયર લેજેમ" તરીકે પણ વ્યક્ત કરવામાં આવે છે, જેનો અર્થ છે કે ઇકિવટી એવા ઉપાયને મંજૂરી આપશે નહીં જે કાયદાની વિરુદ્ધ હોય. આ સિદ્ધાંત નિર્ધારિત કરે છે કે મેટલેન્ડે લાંબા સમય પહેલા કહ્યું હતું તેમ ઇકિવટી કાયદાને પૂરક બનાવે છે અને તેનું સ્થાન લેતી નથી. કોર્ટનો વિવેકાધિકાર કાયદા અને ઇકિવટી દ્વારા સંચાલિત થાય છે જે એકબીજાના ગૌણ છે. જ્યાં પણ કાયદાનું પાલન કરી શકાય, તેનું પાલન થવું જોઈએ. એવા કિસ્સાઓમાં જ્યાં કાયદો ખાસ લાગુ પડતો નથી, ત્યાં આ સિદ્ધાંત મર્યાદા ભોગવે છે. અમે એવી દરખાસ્ત સાંભળી નથી કે કેટલાક અતીન્દ્રિય ઇકિવટીનો ઉપયોગ કાયદાને હરાવવા અથવા સુધારવા માટે થવો જોઈએ જેમ તે ઊભો છે.

૬૫. શ્રી સંજણવાલા તેમની પોતાની રજૂઆતમાં સાચા છે કે લેટર ઓફ ક્રેડિટ જારી કરતી અથવા પુષ્ટિ કરતી બેંકને ખરીદનાર અને વેચનાર વચ્ચેના મૂળ કરાર

સાથે કોઈ સંબંધ નથી. લેટર ઓફ ક્રેડિટ હેઠળ બેંકની ફરજો દસ્તાવેજ દ્વારા જ બનાવવામાં આવે છે. જોકે, મુખ્ય કાર્યવાહી એટલે કે કલમ ૯ ની કાર્યવાહીમાં, આ કોર્ટે આઈ ઓ બી ને ચુકવણી કરતા અટકાવતો ઇન્જંક્શનનો આદેશ પસાર કર્યો છે અને કાર્યવાહી આજની તારીખે પણ પેન્ડિંગ છે. કાયદાનો આ સિદ્ધાંત, જેના પર શ્રી સંજલવાલા આધાર રાખવા માંગે છે, તે કલમ ૯ ની કાર્યવાહીમાં કોર્ટ સમક્ષ દલીલ કરતી વખતે સાચો ઠરી શકે છે. કલમ ૯ હેઠળ, કોર્ટને રક્ષણના વચગાળાના પગલાં આપવા માટે વ્યાપક સત્તાઓ છે જે કોર્ટને ન્યાયી અને અનુકૂળ લાગે, જેમાં આર્બિટ્રેશનનો વિષયવસ્તુ હોય તેવા માલની જાળવણી, વચગાળાની કસ્ટડી અથવા વેચાણ માટે, વિવાદિત રકમ સુરક્ષિત કરવા માટે, વચગાળાનું ઇન્જંક્શન, રીસીવર અથવા વાલીની નિમણૂક વગેરેનો સમાવેશ થાય છે.

૬૬. જ્યાં સુધી બેંક ગેરંટી લાગુ કરવા સામે ઇન્જંક્શનનો સંબંધ છે, દિલ્લી હાઈકોર્ટે હેલીબર્ટન ઓફશોર સર્વિસીસ ઇન્ક વિરુદ્ધ વેદાંત લિમિટેડ [ઓ.એમ.પી (I) (કોમ.) નં. ૮૮ ઓફ ૨૦૨૦ અને ૨૦૨૦ ના આઈ.એસ. ૩૬૯૬-૩૬૯૭ ૨૯ મે ૨૦૨૦ ના રોજ નક્કી કરવામાં આવેલ] માં એવો મત લીધો છે કે જો છેતરપિંડી, ન પૂરી શકાય તેવી ઇજા અથવા વિશેષ ઇકિવટી સાબિત ન થાય, તો આવા સંજોગોમાં, ઇન્જંક્શન આપવું જોઈએ નહીં. કલમ ૯

ની અરજીનો અંતિમ નિર્ણય લેતી વખતે વિદ્વાન ન્યાયાધીશ દ્વારા આ તમામ પાસાઓ જોવામાં આવશે અને ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે.

૬૭. આ તબક્કે, કલમ ૯ ની અરજીના ગુણદોષ અંગેનું કોઈ પણ વધુ અવલોકન કોઈપણ પક્ષકારને પૂર્વગ્રહ પહોંચાડી શકે છે.

૬૮. આઈ ઓ બી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી સંજયવાલાએ એક્ટ, ૧૯૯૬ ની અનુક્રમે કલમ ૯(૨) અને કલમ ૯(૩) પર ઘણી દલીલો કરી. અધિનિયમના ૨૦૧૫ ના સુધારા દ્વારા, કલમ ૧૭ (જેને કલમ ૯ સમાન રાખવામાં આવી હતી) હેઠળ આપવામાં આવેલી સત્તાને માન્યતા આપવા માટે કલમ ૯ માં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો અને તે દ્વારા એકવાર ટ્રિબ્યુનલની રચના થઈ જાય પછી વચગાળાનું રક્ષણ આપવા માટે અદાલતોની ભૂમિકા ઘટાડવામાં આવી હતી.

૬૯. હાથ પરના કેસમાં, અમને જાણ કરવામાં આવી છે કે આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલની રચના કરવામાં આવી છે અને લંડન ખાતે કાર્યવાહી ચાલી રહી છે. આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહી શીતલ ઇસ્પાત વિરુદ્ધ રેડ સ્નેપર વચ્ચે છે. ઉપર નોંધ્યું તેમ, લંડન ખાતે આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહીની પ્રગતિ રેકૉર્ડ પર લાવવી પડશે અને

આર્બિટ્રેશન જજને માત્ર તેના વિશે જ નહીં પરંતુ આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહીના વિષયવસ્તુ વિશે પણ જાણ કરવી પડશે.

૭૦. શ્રી સંજણવાલાએ દલીલ કરી કે એકવાર આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલની રચના થઈ જાય, કલમ ૯ (૩) મુજબ, કોર્ટ પેટા-કલમ (૧) હેઠળની અરજી પર વિચાર કરશે નહીં સિવાય કે તેને એવું લાગે કે એવા સંજોગો અસ્તિત્વમાં છે જે કલમ ૧૭ હેઠળ આપવામાં આવેલા ઉપાયને બિનઅસરકારક બનાવી શકે છે.

૭૧. અમે એ હકીકતની નોંધ લઈએ છીએ કે હાથ પરના કેસમાં, આ કોર્ટ સમક્ષ કલમ ૯ હેઠળની અરજી દાખલ કરવામાં આવ્યા પછી લંડન ખાતે આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલની રચના કરવામાં આવી હતી.

૭૨. ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, અમે આર્સેલર મિતલ નિપ્પોન સ્ટીલ ઇન્ડિયા લિ. વિરુદ્ધ એસ્સાર બલ્ક ટર્મિનલ લિ. [૧૪ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૧ ના રોજ નક્કી કરાયેલ સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન (સિવિલ) નં. ૧૩૧૨૯/૨૦૨૧ માંથી ઉદ્ભવતી સિવિલ અપીલ નં. ૫૭૦૦/૨૦૨૧] એલ એલ ૨૦૨૧ એસ સી ૪૫૪ માં નોંધાયેલા તાજેતરના ચુકાદાનો સંદર્ભ આપી શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ છીએ. ઉક્ત મુકદ્દમામાં સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ મુદ્દો એ હતો કે શું આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલની રચના થયા પછી કોર્ટને કલમ ૯(૧) હેઠળની

અરજી પર વિચાર કરવાની સત્તા છે. સુપ્રીમ કોર્ટને અધિનિયમની કલમ ૯(૩) માં "વિચાર" શબ્દનો સાચો અર્થ અને ઉદ્દેશ્ય સમજાવવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું.

૭૩. સુપ્રીમ કોર્ટે એવો મત લીધો કે અધિનિયમની કલમ ૯(૩) હેઠળનો પ્રતિબંધ માત્ર ત્યાં જ લાગુ થશે જ્યાં આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલની રચના થાય ત્યાં સુધી કલમ ૯(૧) હેઠળની અરજી પર વિચાર કરવામાં આવ્યો ન હોય. એકવાર આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલની રચના થઈ જાય પછી, કોર્ટ કલમ ૯ હેઠળની અરજી વિચારણા માટે લઈ શકતી નથી, સિવાય કે કલમ ૧૭ હેઠળની સત્તા બિનઅસરકારક હોય. જોકે, એકવાર અરજી પર વિચાર કરવામાં આવે તે અર્થમાં કે તે વિચારણા માટે લેવામાં આવે છે અને કોર્ટે તેના પર પોતાનું મન લગાવ્યું છે, તો કોર્ટ ચોક્કસપણે અરજીનો નિર્ણય લેવા માટે આગળ વધી શકે છે. સુપ્રીમ કોર્ટે આ સંદર્ભમાં નીચેના અવલોકનો કર્યા:

"વિચાર શબ્દનો અર્થ

૯૩. હવે તે સુસ્થાપિત છે કે "વિચાર" શબ્દનો અર્થ થાય છે ઉઠાવવામાં આવેલા પ્રશ્નો પર મન લગાવીને વિચાર કરવો. કોર્ટ જ્યારે કોઈ બાબતને વિચારણા માટે લે છે ત્યારે તે કેસ પર વિચાર

કરે છે. ખંભાતા દ્વારા દલીલ કરવામાં આવ્યા મુજબ વિચારણાની પ્રક્રિયા ચુકાદાની ઘોષણા સુધી ચાલુ રહી શકે છે. એકવાર આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલની રચના થઈ જાય પછી કોર્ટ કલમ ૯ હેઠળની અરજી વિચારણા માટે લઈ શકતી નથી, સિવાય કે કલમ ૧૭ હેઠળનો ઉપાય બિનઅસરકારક હોય. જોકે, એકવાર અરજી પર વિચાર કરવામાં આવે તે અર્થમાં કે તે વિચારણા માટે લેવામાં આવે છે, અને કોર્ટે તેના પર પોતાનું મન લગાવ્યું છે તો કોર્ટ ચોક્કસપણે અરજીનો નિર્ણય લેવા માટે આગળ વધી શકે છે."

"એકવાર આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલની રચના થઈ જાય પછી કોર્ટે વચગાળાની રાહત માટેની અરજી પર વિચાર કરવાનું શા માટે ચાલુ રાખવું જોઈએ તેનું કોઈ કારણ નથી.

૬૮. આજે જે કાયદો છે તે મુજબ, આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ પાસે વચગાળાની રાહત આપવા માટે કોર્ટ જેવી જ સત્તા છે અને કલમ ૧૭ હેઠળનો ઉપાય કલમ ૯(૧) હેઠળના ઉપાય જેટલો જ અસરકારક છે. તેથી, કોઈ કારણ નથી કે એકવાર આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલની રચના થઈ જાય અને તે પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદને કબજે કરે, ત્યાં સુધી કોર્ટે વચગાળાની રાહત માટેની અરજીઓ પર

વિચાર કરવાનું ચાલુ રાખવું જોઈએ, સિવાય કે આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલનો સંપર્ક કરવામાં કોઈ અવરોધ હોય, અથવા માંગવામાં આવેલી વચગાળાની રાહત આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ પાસેથી ઝડપથી મેળવી શકાતી ન હોય."

"કલમ ૧૭ હેઠળના ઉપાયને બિનઅસરકારક બનાવતા અસંખ્ય કારણો હોઈ શકે છે.

"૯૬. આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલની રચના થયા પછી પણ, અસંખ્ય કારણો હોઈ શકે છે કે શા માટે આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ કલમ ૯(૧) નો અસરકારક વિકલ્પ ન પણ હોય. આ બીમારી, મુસાફરી વગેરેને કારણે આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલના કોઈપણ આર્બિટ્રેટરની અસ્થાયી અનુપલબ્ધતાને કારણે પણ હોઈ શકે છે.

૧૦૦. કલમ ૧૭ હેઠળના ઉપાયને બિનઅસરકારક બનાવતા અસંખ્ય કારણો હોઈ શકે છે. ઉદાહરણ આપવા માટે, આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલની રચના કરતા વિવિધ આર્બિટ્રેટર દૂરના સ્થળોએ સ્થિત હોઈ શકે છે અને તરત જ એકઠા થવાની સ્થિતિમાં ન હોઈ શકે. આવા કિસ્સામાં તાત્કાલિક વચગાળાની રાહત માટેની અરજી પર કલમ ૯(૧) હેઠળ કોર્ટ દ્વારા વિચાર કરવો પડી શકે છે."

"વચગાળાની રાહત આપવા માટેના સિદ્ધાંતો

૯૭. વચગાળાની રાહત માટેની અરજીઓ સ્વાભાવિક રીતે એવી અરજીઓ છે જેનો તાત્કાલિક નિકાલ કરવો જરૂરી છે. વચગાળાની રાહત અંતિમ રાહત માટે સહાયક તરીકે આપવામાં આવે છે. ઉદ્દેશ્ય એ સુનિશ્ચિત કરવાનો છે કે આર્બિટ્રેશનનો વિષયવસ્તુ હોય તેવી મિલકતનું રક્ષણ થાય અને/અથવા અન્યથા એ સુનિશ્ચિત કરવું કે આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહી નિષ્ફળ ન જાય અને આર્બિટ્રલ એવોર્ડ કાગળ પરનો એવોર્ડ ન બની જાય, જેનું કોઈ વાસ્તવિક મૂલ્ય ન હોય.

૯૮. વચગાળાની રાહત આપવા માટેના સિદ્ધાંતો છે (i) સારો પ્રથમદર્શી કેસ, (ii) વચગાળાની રાહત આપવાની તરફેણમાં સુવિધાનું સંતુલન અને (iii) વચગાળાની રાહત માટે અરજદારને ન પૂરી શકાય તેવી ઈજા અથવા નુકસાન. જ્યાં સુધી વચગાળાના પગલાં માટેની અરજીઓનો ઝડપથી નિર્ણય લેવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, વચગાળાની રાહત માંગતા પક્ષકારને ન પૂરી શકાય તેવી ઈજા અથવા પ્રતિકૂળ અસર થઈ શકે છે.

૯૯. તેથી, તે ક્યારેય એવો કાયદાકીય હેતુ ન હોઈ શકે કે કલમ ૯ હેઠળની અરજીની અંતિમ સુનાવણી પછી પણ રાહત નકારી કાઢવી પડે અને પક્ષકારોને કલમ ૧૭ હેઠળ તેમના ઉપાય માટે મોકલી દેવામાં આવે."

"નિષ્કર્ષ

૧૦૭. એ પુનરાવર્તન કરવામાં આવે છે કે કલમ ૯(૧) આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટના પક્ષકારોને આર્બિટ્રલ કાર્યવાહીની શરૂઆત પહેલાં, આર્બિટ્રલ કાર્યવાહી દરમિયાન અથવા આર્બિટ્રલ એવોર્ડ આપ્યા પછી કોઈપણ સમયે પરંતુ તેનો અમલ થાય તે પહેલાં અને આર્બિટ્રેશન એક્ટની કલમ ૩૬ અનુસાર વચગાળાના પગલાં માટે યોગ્ય કોર્ટનો સંપર્ક કરવા સક્ષમ બનાવે છે. કલમ ૯(૩) નો પ્રતિબંધ ત્યાં કાર્ય કરે છે જ્યાં આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલની રચના થાય ત્યાં સુધી કલમ ૯(૧) હેઠળની અરજી પર વિચાર કરવામાં આવ્યો ન હોય. અલબત્ત એ ઉદ્દેશ કરવો ભાગ્યે જ જરૂરી છે કે ટ્રિબ્યુનલની રચના પહેલાં કલમ ૯ હેઠળની અરજી પર વિચાર કરવામાં આવ્યો હોય તો પણ, કોર્ટને હંમેશા પક્ષકારોને આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલનો સંપર્ક કરવાનો નિર્દેશ આપવાનો

વિવેકાધિકાર છે, જો જરૂરી હોય તો વચગાળાના રક્ષણનો મર્યાદિત આદેશ પસાર કરીને, ખાસ કરીને જ્યારે સુનાવણી વચ્ચે લાંબો સમય પસાર થઈ ગયો હોય અને તમામ વ્યવહાર હેતુઓ માટે અરજીની નવેસરથી સુનાવણી કરવાની હોય, અથવા સુનાવણી હમણાં જ શરૂ થઈ હોય અને તેમાં ઘણો સમય લાગે તેવી શક્યતા હોય. આ કિસ્સામાં, હાઈકોર્ટે કોમર્શિયલ કોર્ટને યોગ્ય રીતે નિર્ણય પૂર્ણ કરવા આગળ વધવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે."

૭૪. ઉપરોક્ત તમામ કારણોસર, અપીલ સફળ થાય છે અને કોસ-ઓબ્જેક્શન નિષ્ફળ જાય છે. વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ આક્ષેપિત આદેશ આથી રદ કરવામાં આવે છે. અમે ઠરાવીએ છીએ કે અપીલકર્તા બેંક માટે આઈ ઓ બી સામે ન્યૂયોર્કની કોર્ટમાં તેના દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી આગળ વધારવી કાયદેસર રીતે માન્ય છે. આઈ ઓ બી માટે હાજર થવું અને કાયદા મુજબ તેનો બચાવ રજૂ કરવો હંમેશા મુશ્કેલ છે.

૭૫. અમારો એવો પણ મત છે કે કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, કલમ ૯ ની અરજી સુનાવણી માટે લેવી જોઈએ અને તેનો વહેલી તકે નિકાલ કરવો જોઈએ. કલમ ૯ ની અરજીનો નિકાલ સંબંધિત તમામ પક્ષકારો માટે ચિત્ર સ્પષ્ટ કરી શકે છે.

૭૬. આવા સંજોગોમાં, અમે રજિસ્ટ્રીને નિર્દેશ આપીએ છીએ કે કલમ ૯ ની અરજી એટલે કે કોમર્શિયલ આર્બિટ્રેશન પિટિશન નં. ૯/૨૦૨૦ ને સંબંધિત કોર્ટ સમક્ષ વહેલી તકે સૂચિત કરે.

૭૭. અમે વિદ્વાન આર્બિટ્રેશન જજને નમ્ર વિનંતી કરીએ છીએ કે કલમ ૯ ની અરજી સુનાવણી માટે લે અને બને તેટલી વહેલી તકે તેનો નિકાલ કરવાનો પ્રયાસ કરે.

૭૮. ઉપરોક્ત સાથે, ફર્સ્ટ અપીલ અને ક્રોસ-ઓબ્જેક્શનનો નિકાલ કરવામાં આવે છે. સંબંધિત સિવિલ એપ્લિકેશનનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(જે. બી. પારડીવાલા, ન્યાયમુર્તીશ્રી)

(વૈભવી ડી. નાણાવટી, ન્યાયમુર્તીશ્રી)

ચંદ્રેશ

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.